

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egyszerű éves 20 korona. Féléves 14 korona. Helyi előfizetésre 7 korona. Egy hónapra 3 korona 40 fillér. Egyes vidéki helyeken és vidéken 10 fillér.

Főszerkesztő: **Dr. PAP ZOLTÁN**
Szerkesztő: **EÖTVÖS KÁROLY**

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI. Eötvös-utca 26.
TELEFON-SZÁM: 798.
Szerkesztőség 798. Kiadóhivatal 798.

A földmivelési tárcza.

Budapest, május 19.

Darányi neve összenőtt a magyar földdel. Ki ma mezőgazdaságról általában, vagy a mezőgazdaság valamelyik ágáról beszél, lehetetlen Darányi Ignác nevét elkerülnie. Akárhová fordul, akármit fog meg, mindig találkoznia kell vele, a két keze munkájával. Az a tiz esztendő — melynek évfordulóját nemrégén megünnepelte — elég volt ahhoz, hogy a magyar mezőgazdaság minden pontján megforduljon, sehol tétlenül ne maradjon, sehonnan eredménytelenül vissza ne térjen. Gazdaembernek arról beszélni, hogy kicsoda Darányi Ignác, nem kell. Akár ezerholdas bőrkabátos az illető, akár botosispán valahol messze az operenciáson is túl, egyaránt tudja, érti, méltányolja, hogy miket cselekedett a földmivelésügyi miniszter. Mind-egyik a maga módja szerint rója le iránta háláját; „áldja meg az én istenem mind a két kezével!” — mondja a paraszt, míg a képzett agronomus talán valamelyik szaklapban statisztikai adatokkal bizonyítja be, mennyit emelkedett a magyar mezőgazdaság standardja az utolsó tiz esztendő alatt.

A nagyközönség soraiban azonban nem olyan népszerű, mint a milyennek kell lennie. Ezt a réteget ugyanis csak a föllobbanó sikerek csábítják. Mit tudja ez, hogy micsoda óriási fontosságú munka például a telepítés — nemcsak gazdasági, hanem nemzeti, a magyar

nemzeti álladalom jövőjének szempontjából. Néhány paraszt egyik helyről a másikra vándorol, kap néhány földet és — pont. Hogy ez a valóságban egy második honfoglalás, kard nélkül, vér nélkül, egyedül a gazdaság erejével: azt nem igen fogják föl mindenütt. Majd csak évtizedek múlva fogják látni, hogy Darányi Ignác a földmivelésügyi miniszterium egyik szűk szobájából majdnem akkora darab földet foglalt el a magyarság számára, mint Árpád apánk. És erről a munkáról nem is igen esik szó.

Egyáltalában a földmivelésről nem sokat beszélnek a fórumon. Csak egy vidék lakosságának szive telik meg hálával, mikor hirtelen látja, hogy azon a földön, melyet eddig a piszkos ár látogatott, kövér kalászkok ringanak. Vagy egy másik vidék arra eszmél, hogy már nem kell koldusbotot kezébe fognia, mert a lejtőn ismét pirosznak a szőlő-gerezdek. Egy harmadik tájék pedig boldogan tanulja meg, hogyan kell a földet engedelmessé tenni; az a föld, mely a magon kívül alig adott vissza valamit, most nyolczszorosan, sőt tízszeresen is fizet. A negyedik környéken egy-egy jól szervezett mintagazdaság, néhány új mivelési ág, fajállatok szétosztása békességet és megelégedést terem. És így simul végig Darányi keze az egész országon. Ahova ér, csillapítólag hat.

Mennyire meg nem becsülhető többek között az a munkája is, melylyel a munkáltató és a munkás között ismét helyreállította a régi patriarchális vi-

szonyt. (Ha ez nem is sikerült még neki az egész vonalon, de mindenesetre föltartóztatta az ellenkező áramlást.) Gondoljunk csak vissza a tiz év előtti állapotokra. A Bodrogközben már mozgott az agrárforradalom, Békésben kiegyenestették a kaszát és a Dunántul is nyugtalankodtak. Amit majdnem elképzelhetetlennek tartottak, nagy kiterjedésű aratási sztrájkok pusztítottak végig az országon. A gazda, kit még az ág is huzott, megdöbbenve nézett széjjel; mi lesz ebből? Mindenki fejét vesztette, csak egy ember nem: Darányi Ignác. Ő nyugodtan dolgozott, szervezte a munkás-tartalékokat, törvényeket készített, fölvilágosító irásokat adott ki és — elérte célját.

Bizonyos, hogy ma mezőgazdasági munkás nem úgy néz kenyéradójára, mint azelőtt. De maga a földmivelésügyi miniszter sem akarta, hogy a mezőgazdasági munkás helyzete a régi maradjon. Számtalanszor hangoztatta, hogy föl kell emelni ezt a munkást, jobb szituációba kell tenni, mert megérdemli. Ma úgy vagyunk, hogy a gazdasági munkás bére az utolsó esztendőben legalább negyven-ötven százalékkal emelkedett; de szociális helyzetét is gyökeresen megváltoztatta Darányi. De e téren legfényesebb haditette az, hogy a tavalyi aratás nyugodtan folyt le. A mult kormány által engedélyezett munkás-egyesületek gombamódra szaporodtak, a nemzetközi induló ott zugott a parasztviskók között: mindenki azt hitte tehát, hogy az 1907-iki aratás vagy véres lesz,

A t. Házból.

1. Külön jegyzetek.

A bécsi lapokról beszélnek Budapesten a képviselőház folyosóján. Azok válságot hirdetnek Magyarországra területére, amely válságról azonban minálunk tudnak legkevesebbet. Egy magaskalapu szép hölgy jelenik meg és a hetes számú karzatot keresi. Egyszerre mindenki arra felé szalad és nem kérdezik már, hogy mi van a válsággal, hanem minden kíváncsiság arra irányul, hogy ki ez a hölgy és merre van hazája. Andrassy délután Bécsbe utazik és Wekerle holnap megy. A belügyminiszter audiencián jelenik meg a király előtt, a miniszterelnök a közös miniszterekkel tanácskozik. Mozgó elevenség támad a jobboldali folyosón. Kolozvárról egy deputáció érkezett; mind képzett, okos, komoly emberekből áll. Akármelyikük méltóbban foglalhatna helyet a parlamentben, mint sokan azok közül, akik naponként híres emberek gyanánt szerepelnek. De ők megelégszenek azzal, hogy a közérdeknek keresnek valamit és a rendőrség államosítását kérik. Andrassy észreveszi, kikkel van dolga és úgy állítja, hogy jó helyen beszél, ha nekik mondja

el, miképpen vélekedik a rendőrség országos államosítása felől.

A honfiak tudomásul veszik ezeket az eseményeket és elszélednek nyakat kutatni. Az uszoda még nem nyílt meg, de Simkó József már felfedezte, hogy délután két órától négy óráig itt kell aludni a társalgó divánján, részint a négyórás ülésen való megjelenés pontossága miatt, részint pedig azért, hátha valami rajzolósi téma akad, ha mégis megjelenéne az uszaleckékre a rózsaszínű leányok.

Mindenféle más diszkréziós ügyek is fordulnak elő, amelyek külön jegyzeteket igényelnek. Hogy Kelemen Samunak a liberális oldalon gratulál Radó Sámuel, amiért Kelemen alaposan letárgyalta a Nagy Emil konzervatív politikáját, azt mindenki tudja. De ki hallotta viszont hogy mit mondtak Kelemen Samunak, a mikor a keresztfolyosón szembejött vele Nagy Emil gróf Semsey Lászlóval és Nagy Emil eként szólította meg:

— Mit irt maga a Lloydba?

A függetlenségiék egy kicsit mégis beszélnek az osztrák követelésekről.

Mondják:

— Mégis csak perfidia, hogy az osztrákok mindig diktálni akarnak nekünk. Hát hiszen ha megszavazzuk a fizetésemelést, csak jószán-

tunkból tesszük. Nem vagyunk smuczigok. De kényszeríteni minket arra, hogy akadékoskodjunk, ez legalább is szemtelenség. Affairet óhajtának előidézni, hogy elidegenítsék tőlünk a hadsereget és beáruljanak a királynál, hogy mi az „ő hadseregét” éhezteni akarjuk. Nem . . . nem . . . Inkább adjunk meg mindent, amit követelnek.

A logikát kissé különösnek találják. De mindegy. Fődolog, hogy nem kell tovább beszélni róla. Am a baloldali folyosóra érkezik gróf Zichy Aladár, a király személye körüli miniszter, a kabinet legfessebb tagja, akiért az arisztokrácia hölgyvilága rajong.

Laehne Hugó csatlakozik hozzá és szót kért a „válság” dolgára:

— Miket irnak ezek a bécsi lapok. És éppen a Fremdenblatt.

Aztán hosszabb értekezésbe kezd. A miniszter észreveszi a helyzet jelentőségét.

— Pardon — mondja — még nem olvastam a bécsi lapokat.

Ezzel elsiet.

A teremben a földmivelésügyi tárcza vitája csörgedezik csendesesen. Aki belép, különös hangokat hall:

— A legelő . . . a marha . . . az állattenyésztés . . . a veszettség . . . a lépfene

atban minden
tása közönséges
fillérrel, kompakt
6 fillérrel fizetendő

HÖDITŐTUK
ÁGOTI

Arverési
TOROK

JELENT MEG!

Oderbergi Vasút
szállító vonatainak
menetrendje.

mutatóval a Tátrába
1908. május 1-től
12 fillér.
Wolfner kiadása,
VI. Andrassy-ut 10.

gyártmányu
szébutorok

45.- iri
matracozal 8.50
ágy — 11.50
ágy-betét 3.50
szébutorok gyári
árban. 28046

SZ LIPOT
-utca 99. szám.
TELEFON 57-01.

gári árak!

os kiszolgálás!!

nő szabás!

re mintái küldök,
ob rendelésnél sze-
nyesen elmozgyok.

sza János

uri szabóterme-

UDAPEST,

ssy-ut 56. I. em.

ó válságát a leg-
sabb angol és bel-
di szövekből.

gorkát,

abét, ezukbor-

zöldbabot, új

nyát, sponót,

át és hónapos

t vegyesen; 3.50

háért szállit a

mölcskivitel

ongrádról.

Korai

ékek, ezukor-

, zöldbab, ugor-

penói, tejsa-

hónapos reték,

magymácskák, új

onya, vegyesen

kosaranként 8

háért szállitja

ó, Csongrád.

vagy semilyen se lesz. Hát nyugodt, becsületes aratás volt.

S ugyanakkor bebizonyította azt is a földművelésügyi miniszter, hogy pillanatnyira el lehet mámorítani a magyar parasztot, de azért végképen még se fog rajta a nemzetköziség. Ezt maguk a szociáldemokraták ösmerték el nagyszomoran, mikor jelentették kongresszusukon, hogy a milyen gyorsan alakultak meg a földmives-egyesületek, ép oly gyorsan foszlottak is szét. Alighanem erre a munkájára legbüszkébb Darányi.

De büszke lehet valamennyire, hiszen minden a mit ő tesz, a magyar mezőgazdaságot és ennek következtében a magyar nemzetet szolgálja. Ebben a munkájában sipot, dobot nem használ; gazda lévén, tudja, hogy nagy dobbal nem lehet verebet fogni; de talán az izlése sem engedné meg ezt a tónust. Ő csak dolgozni és dolgozni akar s dolgozik is.

A földművelésügyi vita, mely a képviselőházban folyik, csak halovány tükörképe az ő munkájának. Itt inkább apróbb helyi érdekek hadakoznak egymással, az a nagy hatalmas koncepciójú politika, mely az ő szemei előtt lebeg, csak ritkán bontakozik ki a Házban. Főlégsleges is. Erről a politikáról nem beszélni kell, hanem meg kell csinálni. Darányi pedig az az ember, ki meg fogja csinálni.

Budapest, május 19.

A képviselőház holnap, szerdán, délelőtt tíz órakor ülést tart, amelyen a kultusz-tárca költségvetését tárgyalják. Az ülés végén interpellációk lesznek.

Andrássy a királynál. Gróf Andrássy Gyula belügyminiszter ma délután Bécsbe utazott és holnap délelőtt 11 órakor kihallgatásra jelentkezik a királynál. A kihallgatáshoz félhivatalosan azt a kommentárt fűzik, hogy gróf Andrássy Gyula, aki már hosszabb idő óta nem referált az uralkodónak, tárczája folyó ügyeiről tesz jelentést a király előtt.

Órákon át ezek a kifejezések kergetik egymást.

Justh Gyula végigdül az elnöki fauteilban és elmereng:

— Végre helyben vagyunk.

S aztán beszélnek a juhokról, a birkákról, miglen felébred a Bozóky Árpád hangjára, hogy azt mondja:

— Adó!

— Kérem — csegeti rá a rendreutasítást — a képviselő ur az adókérdésekről csak a pénzügyi tárczánál beszélhet, ha addig élteti az Isten.

— Jaj, kegyelmes elnök uram, eszem a zuzáját — czigánykodik Bozóky — hisz kezit csókolom, a föld-adóról beszélnek és ami föld, az ha adó is, a földművelési tárczához tartozik.

A jó elnök jót nevetett:

— Nem bánom, hát beszélheted . . .

Bozóky azután beszélt. Mások is beszéltek: Fábry, Hódy, Lázár, Csáti, Csitány Csépany.

A végén valamennyinek felelt Darányi. És amikor Csitárynak válaszolt, állandóan és következetesen Csitárynak nevezte őt, minél fogva igen csodálkoztak, hogy a többi Cs. között Csátit miért nem nevezi Csitinek és Csépanyt Csapánynak.

Csitinek hogy jobb lett volna hallgatni és Csépanynak hogy ne folytasson szalmacséplést,

Állami bányavásárlások. Wekerle Sándor miniszterelnök a képviselőház mai ülésének végén törvényjavaslatot nyújtott be a m. kir. állami vasgyárak tüzelőanyag- és vasérc-szükségletének biztosítása érdekében teendő némely intézkedésről. A javaslat szerint felhatalmazza a pénzügyminisztert, hogy az állami vasgyárak tüzelőanyag- és vasérc-szükségletének fokozottabb biztosítása érdekében a Krassó-Szörény vármegye Pojen község határában fekvő Von der Osten-féle erdő-, bánya- és földbirtoknak, a borsódmegyei Ormópuszta nevű, báró Radvanszky-féle birtok szénkihasználási jogának, a Hunyad vármegye Aranyos völgyében levő vasbánya-jogosítványoknak megvételére, továbbá ezeknek üzemvitelével kapcsolatos szállítók, üzemi és kezelési berendezések és felszerelések létesítésére 10.000.000 koronát igénybe vehessen. Ezen összeg a pénztári készletből fedezendő s az állami vasgyárak beruházásai között számolandó el.

Az indoklás kiemeli, hogy a vaskő- és tüzelőanyag a vasipar lételeméi, melyeknek jelentősége indokolta teszi minden vasműnek azt a törekvését, hogy az említett anyagok beszerzési forrásainak minél fokozottabb mértékben tulajdonul való megszerzése által nemcsak pillanatnyi üzleti esélyek következményei ellen védekezék, hanem jövőjét is biztosítsa. Ezért az állami vasgyárak üzemi folytonosságának biztosítása céljából, illetve vaskő-, kő- és faszén-szükségletük fokozottabb fedezése érdekében több, az említett célra alkalmas erdőbirtokot, vaskő- és szénjogosítványt az állami vasgyárak részére a törvényhozás hozzájárulásának fentartásával a pénzügyi kormány megvásárolt.

Ezen vételek a következők:

A) Krassó-Szörény vármegye Pojen község határában fekvő Von der Osten-féle birtoknak megvételére.

Ezen birtok egészben 9450 kat. hold területű s áll kerekben 6850 hold szálerdőből, 600 hold tartott erdőtalajból, 2000 hold vegyes termőtalajból. A birtok több pontján vasérc-fekhelyek kutatók fel, melyek jöminőségű és jelentékenyebb mennyiségű vaskövet tartalmaznak s ekképp tartós bányaművelésre jogosítanak. Ezen birtoknak erdőségeivel, vasbányajogositványaival, termőtalajával, épületeivel és egyéb jogosultságaival együttes vételára hosszabb tárgyalás után kerekben 4.500.000 koronában állapított meg. Ezen összeg az 1903. évben eszközölt becslés összegénél magasabb ugyan, mert a becslés, amely a birtokon kerekben 2 millió köbméter föleg bükkfát és 35 millió métermáza vasérczet állapított meg, akkor 4.043.900 koronáról szólt, azonban azóta a faárak lényegesen emelkedtek, a vasérc és a földbirtok is keresettebb lett s miután a található fának értékében ugy mennyiségileg, mint minőségileg, nemkülönb a bányajogositványok vasérczartalmának ugy mennyiség, mint minőség szerinti értékében a

vételár megfelelő ellenértéket talál, indokoltnak láttá ezen a vajdahunyadi vasgyárhoz kedvezően fekvő birtokot megszerezni. Hogy a pojeni birtokon ugy a rendes szenelési üzemet, mint pedig a bányaiüzemet bevezetni és állandóan folytatni, nemkülönb a faszén és a vasérczet Vajdahunyadra szállítani lehetessen, két millió korona értékű berendezéseket kell létesíteni.

B) Ormópuszta ásvány-szén-kihasználási jogának megvételére.

Ormópuszta Borsód vármegyében fekszik, a miskolczi-füleki vasuti vonal Bárczika állomásától mintegy 12 kilométernyire észak-kelet felé, nagyobb kiterjedésű szénvidéken, melyen a disznóhorvati és a mucsanyi szénbányák műveltetnek. Ezen birtoknak területe 1057 kat. holdat teszen s ennek a területnek szénkihasználási joga iránt a szerződés báró Radvanszky örökösökkel, mint tulajdonosokkal 900.000 korona örökár mellett megkötött. Az ormópusztai területen termelendő barnaszén a diósgyőri vas- és aczélgyár fogja felhasználni, amelyet ezen a révén, valamint már meglévő más bányabirtokainak intenzívebb művelése révén az idegen szén vásárlásától teljesen mentesíteni reményl. Amennyiben ezen terület a mai állapotok szerint vasuttal nem érintetik s a szén-előfordulás feltárva nincs, hogy itt az üzem bevezethető legyen, szükséges lesz 736.000 korona költséggel munkálatokat végrehajtani. Az ormópusztai vétel alapján az eladókknak, miután a szénkihasználási jog bányatelekkönyvileg a kincstár nevére iratott, 900.000 korona előleget utalványozott a kormány azzal, az eladók részéről külön nyilatkozáttal elismert fentartással, hogy eladók az esetre, ha az ügyletet egy év leforgása alatt a törvényhozás jóvá nem hagyja, a szénkihasználási jog visszabocsátása ellenében az előleget kamatmentesen visszafizetni tartoznak.

C) A hunyadmegyei aranyosvölgyi bányajogositványoknak megvételére. A nevezett völgyben értékesebb vaskő-előfordulás találtatván, mely a vajdahunyadi állami vasgyárhoz közel fekszik, indokoltnak találtatott az arra adományozott Szent Antal nevű bányatelek és 66 zártkutatást dr. Heidelberg Tivadar budapesti lakostól összesen 415.000 korona vételárért megszerezni. Ezen bányajogositványok feltárása, az üzem bevezetése, a vasércz elszállítása s a bányabirtok némi kikerekítése összesen 700.000 korona költséget igényel.

A közlekedési bizottság előadója. A képviselőház közlekedési bizottsága ma déli tizenkét órakor gróf Andrássy Géza elnöke alatt ülést tartott, amelyen megvitatották az egyes törvényjavaslatok előadóit. Eszerint a budapesti h. é. gőzüzemi vasutak villamosá váló átalakítását Kovács Pál, a kassa-oderbergi vasutak nyújtandó állami biztosítékokról szóló törvényjavaslatot Kubik Gyula, végül az államvasuti beruházásokról szóló törvényjavaslatokat Tolnay Lajos és Zlinszky István referálják. A törvényjavaslatokat a bizottság péntek délelőtt 10 órakor veszi tárgyalás alá.

II. Esti multságok.

Darányi déli két óra előtt öt percczel félbeszakította a beszédét és délután négy óra előtt öt percczel folytatta, ezzel az invokációval:

— A munkásoknál maradtam.

És szólt a munkáskérdésről, a széles látókörű államférfiu gondosságával jelölve meg ezen a téren a feladatokat és beszámolva az eddigi eredményekkel.

Vitkozva a szociálista agitátorokkal, a tényeket állította szembe az ő frázisokkal.

— Talán még sem csekély eredmény az — mondotta — hogy egy év alatt 7000 munkásház (hétezer munkásház) felépítését biztosítottuk.

— Más országokban a szociálisták a munkáskérdés megoldását előmozdítják, nálunk ellenben csak a kormány ellen agitációkra használják. Hangoztatta, hogy ő a munkásigazgatókkal nemes versenyre kél és végre is meg fognak győzödni fölöle a munkások, hogy hol találunk őszinte támogatóra.

Ezenkívül minden részletkérdésre reflektált Darányi és szép sikert aratott.

Most következtek az ugynevezett „tételszónokok.” Bozóky Árpád, amig birta, minden tételnél felszólt. De jelentkezett egy rokonszenves beszélő is, Tolnay Lajos, a híres tudományú férfiu, a léghajós, a légköri változások

tanulmányozásáról tartott előadást és igen becses tudományos fejtegetésekbe bocsátkozott.

Becsés, tudományos fejtegetések a mai képviselőházban az alkonyati ülésen! Mi sorsa lehet az ilyen szónoknak? A hallgatói tréfát csináltak. Minden mondatát zajosan helyeselték és a tudományos kifejezésekből szóiatékokat csináltak.

Tolnay Lajos nyugodtan nézett körül. Bedőházy János megbotránkozva kiment a folyosóra:

— Minálunk nem érdemes tanulni. Itt az emberek nem honorálják a tudományt, hanem gunyt üznek belőle. De Gerando Antoniónak egy rokona volt nálunk ezelőtt vagy husz esztendővel s az a francia ur így jellemezte a magyart: „A hölgyek igen kedvesek, mindent tudnak, a férfiak ellenben azt hiszik, hogy semmit se kell tanulniok.” Husz év telt el azóta és semmi sem változott.

— De hát mi érdeme van Tolnaynak? — kérdezi Farkasházy Zsigmond.

— Bocsánat, — szól Deésy Zoltán, — egy ember, aki tizezer méternyire felmegy a levegőbe, imponál nekem.

— Miért ment fel? — kérdezi Bródy Ernő.

— Bizonyosan egy expressz-levelet kellett feladnia, — magyarázta Pető Sándor.

Tudniillik a demokraták is megérkeztek, dolguk akadt Wekerlénél a munkáspénztárak miatt, mint ahogy, a közvélemény félrevezetésére

A vasúti szabályzat revíziója. Bécsből jelentik: **Tudvalevőleg az elmúlt nyáron az osztrák, magyar és német kormányok képviselői a vasutak szolgálati szabályzatainak revíziója érdekében tárgyalásokat folytattak.** Kapcsolatosan ezen tárgyalásokkal, az érdekeltektől kormányok képviselői e hó 15-én Eisenachban újabb tárgyalásokra jöttek össze, mely tárgyalások május 18-án befejezést nyertek. A tanácskozások igen kielégítő lefolyásúak voltak és sikerült az egyes érdekeltek által hangoztatott óhajok tekintetében teljes megegyezésre jutni. A tárgyalások eredményét legközelebb az ez ügyben kiküldött külön bizottság elé fogják terjeszteni.

Vizsgálat román nemzeti képviselőik ellen. Aradról jelentik: **Oncu Miklós, Goldis László, Suciú János és Pop Cs. István képviselőket, akiknek mentelmi jogát a képviselőház ebben az ügyben felfüggesztette, az aradi rendőrkapitányság a február hóban tartott aradi román nagy népgyűlés ügyében kihágás címén e hó 23-ára maga elé idézte.** A román nemzeti képviselőik elleni vád az, hogy Aradon gyűlésre hívták össze a megye románságát az aradmezei román nemzeti párt megalakítása tárgyában a nélkül, hogy a pártalakulásra szükséges kormányhatósági engedélyt megszerezték volna. A gyűlésen a pártot alapszabályok nélkül megalakították.

Az ügyvédi gyámintézet. A képviselőház igazságszolgálati bizottsága ma délután Holló Lajos elnöklésével ülést tartott, amelyen résztvettek Günther Antal igazságügyminiszter, Meskó László és Törny Gusztáv államtitkárok is. A bizottság folytatta az ügyvédi gyám- és nyugdíjintézet felállításáról szóló törvényjavaslat részletes tárgyalását. A bizottság meghívására Bogyó Károly kereskedelmi akadémiai tanár, matematikai szakértő a várakozási időmegváltás kérdése tekintetében azt a véleményt nyilvánítja, hogy a várakozási időmegváltás szükségességét kizárja az, hogy egy bizonyos korhatáron felül lévő ügyvédek belépessenek a nyugdíjintézetbe, azonkívül ez megbízható orvosi vizsgálatot és egyénileg megállapítandó pótdíj fizetését igényelné, ami olymértű költségfokozódást eredményezne, ami az intézet jövedelmét felemésztené. Nagy Dezső előadó a szakértő véleménye alapján kéri a bizottságot, hogy a javaslatot változatlanul fogadja el. Nyáry Béla indítványára a bizottság a 8. §-t azzal a változtatással fogadja el, hogy a közpályára lépett kamarai tag visszalépése esetén a várakozási időt megválthatja, ha a kilépése óta eltelt évekre járó évi járulékokat és annak 4%-os kamatait megfizeti és egyéb nyugdíjat nem élvez. Bakonyi Samu indítványára a bizottság a 14. §-t akként módosítja, hogy a törlesztést csak az intézeti tag kérheti. A 16. §-nál Heinrich Antal indítványozza, hogy a gyermeknek az ellátás 18-ik életévén túl is megadassék tanulmányainak befejeztéig. A bizottság, tekintettel a nagy teherre, a javaslat álláspontjára

hirdették is, ezért gyülekezett Vázsonyi, Pető, Bródy.

— Annyian vagyunk, — mondja Vázsonyi, — hogy akár pártgyűlést tarthatnánk.

— Sőt Leitner Zsigmond is itt van, — ujságolja egy kifutó demokrata.

— Hol van Leitner, hol van a vagyon, a pénz.

— Bent van a teremben, a földmivelésügyi vitát ügyeli.

— Az igaz, — mondja Vázsonyi, — ő, a nagytőkés és nagybirtokos képviseli most bent a demokrata pártot a földmivelésügyi tárczában.

Ebben valamennyien megnyugodtak. De különben is az ülés bevégeződött, a Ház a földmivelésügyi tárczát részleteiben is megszavazta.

Tizenkét képviselő, aki a legelegánsabb smoking-öltözetben és fehér mellényesben, frissen borotválkozva jelent meg Hódy Gyula vezetésével, közfelfűnést keltve csoportosult. A kíváncsiság mind feléjük fordult s ők a leghatásosabb reklám gyanánt szerepeltek annak hirdetésére, hogy Beck Lajosnál ma este ünnepi vacsora lesz.

Egy másik sokkal nagyobb csoport ellenben dunai kirándulásra szervekedett. Ők a Kacsokovics Géza hajójának a vendégei.

Fecerunt magnum-áldomás és a képviselőházi vippek kétségbe vannak esve, hogy lesz-e ember, aki holnap képes lesz megjelenni a reggeli ülésen.

helyezkedik és ez irányú változtatást a jövő fejlődésre tartja fenn. A bizottság a további szakaszokat ezután változatlanul elfogadja. Nagy Dezső előadó az ügyvédi kar és a bizottság nevében köszönetet mond az igazságügyminiszternek az elfogadott törvényjavaslat benyújtásáért, mely tényével biztosította a maga részére az ügyvédi kar igaz háláját. Günther Antal igazságügyminiszter meghatva mond köszönetet a meleg ovációért. Heinrich Antal ismertetése után ugyancsak letárgyalta és elfogadta a Paraguay-köztársasággal a közönséges büntetések kölcsönös kiadása iránt kötött államszerződés beczikkelyezéséről szóló törvényjavaslatot.

A közös miniszterek válsága.

Kavarodás a tisztí fizetések fölemelése körül. Budapest, május 19.

A bécsi hírekre nem reagál a magyar politikai világ. A közös miniszterek válsága egészen közömbösen hagyja a magyar politikuskokat és sem az osztrák újságok kétségbeesett siránkozása, sem dühös fenyegetőzése nem változtatja meg a függetlenségi párt nagy többségének azt az álláspontját, hogy a tisztí fizetések fölemeléséről nemzeti engedmények nélkül szó sem lehet. Ha báró Aehrenthal és Schönaich elég bátrak voltak az osztrák delegációknak ígéretet tenni arra, hogy májusban összehívadják a delegációkat és megszavaztatják visszamenőleg is a fölemelt tisztí fizetést, viselik a következményeket. A függetlenségi pártnak semmi oka sincsen arra, hogy őket fedezze.

A képviselőház mai ülése alatt, úgy délelőtt, mint délután ismételen kifejezésre jutott a függetlenségi pártnak ez az állásfoglalása. Különösen Hoitsy Pál, a függetlenségi párt ügyvezető alelnöke, jelentette ki igen határozott hangon, hogy az ő véleménye szerint nem fog akadnitiiz olyan tagja sem a függetlenségi pártnak, aki megfelelő nemzeti engedmények nélkül megszavazná a tisztí fizetések fölemelését. Annál kevésbbé lehet szó arról, hogy még visszaható erővel ruházzák föl ezt a javaslatot. Kmetty Károly hasonló értelemben nyilatkozott. Egészen mellékesnek tartja a terminuskérdéseket, mert igazán alárendelt jelentőségű, hogy mikorra hívják össze a delegációkat és hogy mikortól kezdik a fölemelt tisztí fizetések folyósítását, a földolog az, hogy polgári tisztviselőknek, nevezetesen a rendezett tanácsú városok tisztviselőinek fizetésének rendezése előtt nem lehet a tisztí fizetéseket fölemelni. Nemzeti engedmények nélkül pedig éppen nem, mert hiszen a budgetteher fölemelésével járna.

Igaz ugyan, hogy Okolicsányi László, a delegáció hadügyi előadója és Bakonyi Samu, a véderő-bizottság előadója, egy kisebb csoportban hangulatot igyekezett kelteni amellet, hogy tekintsék ezt a kérdést kizárólag szociális természetűnek, de nagyon kevés hatással. A függetlenségi párt túlyomó többsége megmaradt ellenkező álláspontján.

Eppen azért a bécsi hírekből csak az érdekelte a magyar politikai világot, mert ezek szerint az ellentét az, hogy a magyar kormány, amennyiben a jövő delegáció meg fogja szavazni a fizetésemelést, ennek csak a folyó év három utolsó hónapjára hajlandó visszaható erőt adni, míg Schönaich és az osztrák kormány legalább félévi visszaható erőt követel. Az ellentét a függetlenségi párt most vázolt föfogása szerint azonban tulajdonképpen nem ellentét, mert ebben már benne van a tisztí fizetések fölemelésének föltétlen megadása ellenszolgáltatás nélkül. Nagyon természetes tehát, hogy a függetlenségi párt tagjai ismételen ostromolták kérdésekkel Wekerle Sándor miniszter-

elnököt, aki azonban kitért a válasz elől. Nem volt hajlandó hozzászólni a bécsi hírekhez.

— A tárgyalásokat még folytatjuk, tehát nem szólhatók. Csütörtökön ismét lesz közös miniszteri tanácskozás, azután majd elvállik, hogy alakul a helyzet. Válságról egyelőre szó nincsen, s van remény, hogy a dolog rendbe jön.

Ennyi volt a miniszterelnök válasza a kérdézősködésekre, amelyhez még hozzátették, hogy ősz előtt aligha ül össze a delegáció s hogy a bécsi hírek csak arra való, hogy lehetőleg megzavarják a magyar politikai helyzet egyensúlyát. Wekerle Sándor miniszterelnök különben holnap este utazik ismét Bécsbe, hogy részt vegyen a csütörtöki közös miniszteri tanácskozáson.

Gróf Andrássy Gyula belügyminiszter mai bécsi útját szintén összefüggésbe hozták ezzel a kérdéssel s azt mondják, hogy holnap, min a legnagyobb hatvanhetes párt vezére fog megjelenni a király előtt. A kombinációk még a fuzió kérdését is belevonják a találgatásokba.

Bécsben ezalatt a legnagyobb erőfeszítéseket teszik Aehrenthal és Schönaich megmentésére. Így báró Beck ma tanácskozássra hívta össze a keresztényszocialista párt vezető embereit. Ott voltak: Gessmann miniszter, dr. Weisskirchner képviselőházi elnök, dr. Lueger polgármester, herceg Lichtenstein, Schrafl, Axmann, Fuchs, Drechsel, Schlegel és Kuschak. A tanácskozás a delegációs ülészek körül folyt. Hire jár, hogy Beck báró kapacitálta a keresztényszocialistákat, hogy álljanak el a tavaszi delegációs ülészek követelésétől és mentsék fel a közös minisztereket az erre vonatkozó ígéretük alól. A beszélgetésen egyébként szigorú titoktartást fogadtak.

Ezzel szemben dr. Fuchs, az osztrák delegáció elnöke, egy bécsi lapban a következőket mondja:

— A magyarok nyilván arra törekednek, hogy a delegációknak májusra való összehívását megakadályozzák. Az osztrák delegátusok azonban szilárdan el vannak tökéve aara, hogy ennek ellene szegülnek. Mi teljes határozottsággal törekedünk arra, hogy a közös kormány az osztrák delegációknak adott ígéretét teljes egészében beváltsa, tekintet nélkül arra, hogy ez a magyar kormánynak tetszik-e, vagy sem. Az esetben, ha a delegációk a tervezett időben májusra nem ilhének össze s a tisztí fizetés felemelésének visszaható ereje őszre halasztatnék, úgy az osztrák delegáció kénytelen volna ebből a legmesszebbmenő konzekvenziákat levonni, mert nem hajlandó megengedni, hogy neki a magyarok diktáljanak.

Dr. Fuchs különben e hó 22-ére tanácskozássra hívta meg az osztrák delegáció tagjait. A legutóbbi közös minisztertanács eredménye az osztrák delegátusok körében nagy kedvetlenséget keltett s a hangulat olyan, hogy a legközelebbi közös minisztertanácskozástól nem várnak kedvező megoldást.

A külügyminiszter úgy látszik, még mindig reméli, hogy a magyar kormány mégis csak engedni fog. Lapiában ugyanis azt írta, hogy az osztrák költségvetés elintézését összefüggésbe szokták hozni a delegációk összehívásának időpontjával. Ausztriában azonban semmi sem áll utjába annak, hogy a delegációk még a költségvetés elintézése előtt összeüljenek. Ez az eset ismételen előfordult anélkül, hogy bármiféle nehézség járt volna nyomában.

A magyar álláspontot azonban ez semmi- ben sem érinti.

Darányi tárczája.

— A képviselőház ülése. —

Budapest, május 19.

A mai nap a Darányi napja volt, a nap eseményéből: a Darányi beszédéből pedig a délelőtti és a délutáni ülésnek is jutott. Éppen a legérdekesebb ponton vágta ketté a kétórás pauza, ott, ahol a szociális kérdéstről kezdett beszélni. A miniszter kijelentéseit a Ház tulnyomó többsége nagy tetszéssel és elismeréssel fogadta. Megélték, amikor munkaprogramot adott s felsorolta az előkészítés alatt álló s legközelebb beterjesztendő törvényjavaslatokat. Megélték, amikor egyenként reflektált az elhangzott megjegyzésekre. És végül megélték, amikor a szociális kérdéstről beszélt és annak a fölfogásnak adott kifejezést, hogy azokat nem annyira hatalmi szóval és erőszakkal, mint inkább bölcseséggel kell megoldani.

A miniszter beszéde előtt és a miniszter beszéde után még sokan szólaltak föl. Mindenki rövidre fogja a mondanivalóját és a nyolczórás ülésezések tucatszámra fogyasztják a szónokokat. A mai nap mérlege az, hogy általánosságban és részleteiben is elfogadták a földművelésügyi tárca költségvetését.

Részletes tudósításunk a következő:

A képviselőház ülése.

A délelőtti ülés.

Justh Gyula elnök délelőtt tíz órakor nyitja meg az ülést. Napirenden van a földművelésügyi tárca költségvetése.

A vita folytatása.

Csöti Géza: Mezői tegnapi beszédével polemizál, aki a földművelésügyi kormánytól csak hathatós munkáspolitikát követel, azzal azonban nem számol, hogy a kormány támogatására talán még a munkásoknál is jobban rászólgáltak a kiscgazdák és a közép-birtokosok, akik a nehéz gazdasági viszonyok súlyát mindenkinél jobban érzik. A munkásokkal szemben egyelőre már teljesítette a kormány a maga szociális kötelességét, ennek kiegészítéseket folytatni kell azt a fölvilágosító munkát, mely a munkástömegeket elvonja az izgatók hatása alól. A földmivelés-koláknak nagy jelentőségük van ebből a szempontból, hivatásuk, hogy derék gazdasági munkásokat és kiscgazdákat neveljenek. A kormány eddigi munkája minden bizalomra érdemes a jövőt illetően is. A költségvetést elfogadja. (Helyeslés.)

Bozóky Árpád: Elismeri a földművelésügyi miniszter érdemeit a mezőgazdaság istápolása körül. Az állategészségügy fogyasztására, elmaradottságára hívja fel a kormány figyelmét. A gazdasági szakoktatást ki kell terjeszteni a tanyai iskolákra is. Határozati javaslatot nyújt be az iránt, hogy a földtulajdonos engedelmé nélkül ne lehessen vadászni senki birtokán. A nyílt vizeken való halászati visszaélések megtorlásáról a törvény nem gondoskodik. Az árvízszabályozások és ármentesítések ügyét a magántulajdonosoktól vegye át teljesen az állam, így azok kezelése egyszerűbb, a birtokosra nézve pedig olcsóbb lenne. Az ártérfejlesztés titulusa alatt tömördek visszaélést követnek el. Határozati javaslatot nyújt be ezeknek a társulatoknak államosítása iránt.

Fábrly Károly: Az ármentesítő és árvízszabályozó-társulatok ma már befejezték tulajdonképpen hivatásukat, a ma még szükséges árvédelmet a kormány elláthatná a folyamammérnökség útján is. Ez szociális szempontból is helyes lenne, mert a méltatlan ármentesítő költségek leginkább elkeserítik a kiscgazdákat. Hozzájárul Bozóky indítványához, mely ezeknek a társulatoknak államosítását javasolja.

Brediceanu Korjolán: A földművelésügyi kormány telepítési akciója nemzetiségellenes politikát szolgál, román vidékeken elvonják a kincstári birtokokat a lakosságtól, úgy, hogy az föld nélkül marad s oda aztán magyarokat telepítenek. A költségvetést nem fogadja el.

Az elnök az ülést tíz percre felfüggeszti.

Csitáry Béla: A gazdasági népségítő akciónak Árva-, Trencsén- és Liptóvármegyékre történt kiterjesztéséért köszönetét nyilvánítja a földművelési kormánynak. A juhtenyésztés fölkarolását ajánlja különösen a miniszter figyelmébe.

Csepány Géza: A földzsora szinte korlátlan méreteket ölt a mostani birtokparcellázásoknál, kéri a minisztert, segítsen ezen a helyzeten s tegye lehetővé a részletfizetésre való birtokszerezést a kiscgazdáknak. A nagy földbirtokosokkal szemben külön ki-

sajátítási törvényt kellene hozni s a tulajdonost állami kárpótlásban részesíteni. A gyöngyösvidéki szőlők pusztulására fölhívja a miniszter figyelmét. A költségvetést politikai okokból nem szavazza meg. (Helyeslés a balpárton.)

Lázár Pál: A magyar mezőgazdaságnak hozzá kell készülnie az önálló vámterülethez, ennek legbiztosabb módja, ha nyestertermelésünk mostani piacait továbbra is megtartani és kihasználni igyekszünk. Módot kell keresni különösen arra, hogy az állatállomány fokoztassék.

Hódy Gyula: A telepítéseket és parcellázásokat szabályozó törvényjavaslat beterjesztését sürgeti. A költségvetést elfogadja.

Darányi beszéde.

Darányi Ignác válaszol a vita folyamán elhangzott felszólalásokra. A kormány állandóan foglalkozik a földmivelésiskolák kérdésével, a közoktatásügyi miniszter a napokban törvényjavaslatot is fog beterjeszteni a gazdasági ismétlő iskolákról. Bozóky Árpád határozati javaslatát, jóllehet, méltányolja a bennük foglalt intencziókat, nem fogadja el. A vízszabályozó és ármentesítő társulatok államosítását nem igéri, nem híve a mindent államosító irányzatnak; a terv keresztülvitele különben pénzügyi szempontból is lehetetlen. Csitáry Béla felszólalása jóleső czafolat a nemzetiségi képviselők panaszaival szemben. A kormány a hazafias nemzetiségi vidékeket a legmesszebbmenő gazdasági támogatásban fogja ezután is részesíteni. A gazdatisztek nyugdíjügyét csak a birtokos-osztályal egyetértőleg lehet megoldani. Az állattenyésztés fejlesztése érdekében a kormány legközelebb törvényjavaslatot nyújt be, mely a legelőkérdést is rendezni fogja. Beck Lajos az ingó és ingatlan hitel rendezését kívánta, erre most nagyon kedvezőtlenek a viszonyok, a legjobb záloglevelek árfolyama is alacsony, a szövetkezetek fejlesztése azonban legelső gondjai közé tartozik a kormánynak. Ami a mezőgazdasági munkáskérdést illeti, Mezői erős animozitással tárgyalta ezt a kérdést a nagy-birtokkal szemben. Ezt a kérdést pedig nem lehet gyűlölettel, csak az ellentétes érdekek méltánylásával megoldani. A kormány eddig hetvennyolc esetben érvényesítette a maga befolyását parcellázások alkalmával a kisemberek érdekében. A telepítéseknél a kormány olcsó hitelt igyekszik közvetíteni. A kötött birtok nem akadály a telepítésnek, ez idő szerint körülbelül hetven ezer hold ilyen kötött birtok parcellázása van folyamatban.

Két órakor a miniszter félbeszakította beszédét s az elnök az ülést délután négy óráig felfüggesztette

A délutáni ülés.

Justh Gyula elnök délután négy órakor nyitja meg az ülést. Darányi Ignác földművelésügyi minisztert illeti a szó.

A miniszter beszéde.

Darányi Ignác földművelésügyi miniszter: T. képviselőház! A munkáskérdésnél maradtam. E kérdésnél Mezői Vilmos képviselő ur azt veti szemünkre, hogy miért nem fordítunk nagyobb összeget a munkásokra? Nos hát, nagy tévedés azt hinni, hogy csak az az összeg fordíthatik a munkások céljaira, amely a költségvetésbe direkt ezen a címen van felvéve (Ugy van!) A költségvetésnek számtalan oly tétele van, sőt — mondhatnám — alig van oly tétele, amely a kisemberek és a munkások sorsát szorosan ne érdekelné. (Ugy van!) A t. képviselő ur azt is mondja, hogy annak a munkásközvetítésnek, amelyet a földművelésügyi minisztérium végez, ő vajmi kevés hasznát látja, hogy ő még nem talált olyan eleven munkást, akit a földművelésügyi minisztérium közvetített volna munkára. Ez azonban csak azt jelenti, hogy azok a munkások, akik dolgoznak, nem járnak a képviselő urnak agitáló gyűléseire. (Élénk helyeslés.)

Különb ezt az ágazatot még kiterjeszteni szándékozom, hogy a munkásközvetítés még inkább megfeleljen a maga céljának és rendeltetésének. (Helyeslés.) Azt is mondta a képviselő ur, hogy csekély eredménye van annak a törvénynek, amelyet a munkásházakról megalkottunk. Ha ő csekély eredménynek nevezi azt, hogy egy év alatt hétezer munkásház felépítését biztosítottuk, akkor gratulálok neki. (Helyeslés.)

Kifogásolta a t. képviselő ur azt is, hogy mi a munkásoknak és cselédeknek jutalmakat szoktunk kiosztani. Hát ugy látszik, hogy ez nem az ő malmukra hajtja a vizet, ugy látszik, hogy a jutalomkiosztásokkal és ezek erkölcsi megbecsülésével az izgatónak a tyukszemére hágtunk. Ez nekem ok arra, hogy annál több erővel és lelkesedéssel folytassam tovább. Felvettem ebbe a költségvetésbe a népházak intézményét. Ez azt jelenti, hogy vidéki helyeken legyen olyan ház, a hova a szegény munkásember fordulhat, ahol őt utbaigazítják, tanácsot adnak neki.

Megmondottam itt a Házban már, hogy a szociálistákkal és a szocialista izgatókkal nemes versenyre kell kelniünk és majd meglátjuk, majd meg fogjuk érni, hogy az igazság diadalmasodni fog, a magyar népek józan fejét állandóan elfordítani, e népet állandóan megtéveszteni nem lehet. (Élénk helyeslés.) Máris látjuk az eredményt, a sikert. Minden

jel oda mutat és minden körülményből konstatálható, hogy a szociális izgatás Magyarországon határozottan visszamenőben, határozottan hanyatlóban van. (Igaz! Ugy van!)

Már most méltóztassék megengedni, hogy röviden reflektáljak azon kérdésekre, amelyekkel a földművelésügyi minisztérium jelenleg különösen foglalkozik. (Halljuk! Halljuk!) A telepítési és parcellázási törvényjavaslat teljesen készszen van (Élénk helyeslés), amennyire ez a földművelésügyi minisztériumra tartozik.

A napokban nyilvánosságra került az érdekképviselőtről, a mezőgazdasági kamarákról szóló törvényjavaslat, amelyet Rubinek Gyula és Bernát István t. barátaim voltak szívesek elkészíteni. (Élénk helyeslés.) A Ház előtt fekszik a nagy vízi-beruházásról szóló törvényjavaslat, amely 192 millióra terjed (Élénk helyeslés), amely az ország minden részére gondol és amelyben különösen a kiscfalvakat és kisembereket érdeklő partmások, szakadások ügyéről gondoskodtam. Dolgozom egy törvényjavaslaton a vízijogok felhasználásáról. (Helyeslés.)

Már előzőleg összeírtam a vízterületeket az országban és e törvényjavaslat czélja az lesz, hogy e vízterületek ipari és gyári célokra való felhasználását most már könnyebbé tegyem. (Élénk helyeslés.) A napokban meg fog jelezni a kötelező husziszázatról szóló intézkedés egész Magyarországra nézve. (Élénk helyeslés.) Ennek nagy fontosságát nemcsak állategészségügyi, de általános közegészségügyi szempontból is ki kell emelni. Még ez évi ülésszak folyamán be fogom adni az állattenyésztés előmozdításáról és a községi legelők vásárlásáról szóló törvényjavaslatomat. (Élénk helyeslés.) Intézményesen akarom biztosítani azt, hogy az állattenyésztés előmozdítására szükségserien évi 650.000 koronát kell majd fordítani. A községi legelők vételének előmozdítására, igaz, hogy 200.000 korona van felvéve, de ezt mint járadékot, mint annuitást méltóztassék tekinteni; e 200.000 korona segítségével tízmillió korona értékű községi legelőt lehet vásárolni. (Élénk helyeslés.)

Végül, t. képviselőház, a kormány kötelezettségét vállalt az iránt és be is fogja váltani, hogy még ebben az ülésszakban előterjeszti a borhamisítás megakadályozásáról szóló törvényjavaslatot. Nem akartam nagyszabású programot előterjeszteni; előterjesztettem azokat, amikkel közvetlenül foglalkozom, ha a t. Ház azokat helyeselni méltóztatik, méltóztassék költségvetésemet elfogadni. (Élénk helyeslés, éljenzés és taps.)

Az elnök: Szólasra senki sincs följegyezve, a vitát bezárja.

A Ház a földművelésügyi tárca általánososságban elfogadja. Következik a részletes tárgyalás.

A részletes tárgyalás.

Az erdővásárlások tételénél gróf Thoroczkay Miklós hét kormányjelentést terjeszt elő. Valamennyit tudomásul veszik.

Az állami kezelésben levő községi birtokok tételénél

Nagy György hivatkozva arra, hogy a székelyföldi közbirtokosságok kezéből kivett erdőben nem vált be az állami kezelés, kéri, mikor kerülnek vissza ezek az erdők a közbirtokosság kezébe?

Darányi Ignác: A nyári szünet alatt Mezőssy Béla államtitkár a helyszínen fogja a kérdést tanulmányozni s e szerint fog intézkedés történni.

A ménesebirtokok tételénél

Nagy György: Az állami ménesebirtok tisztviselői nagyrészt a közös hadsereg állományába tartoznak, kéri, hogy a miniszter óvja meg ezeken az állami birtokokon a magyar nyelv jogait.

Miután az elnök konstatálja, hogy Nagy György tévesen szólalt föl ennél a tételnél, mert a lótenyésztési intézetek című tételnél kellett volna felszólalnia.

Darányi Ignác: A ménesebirtok szolgáló tisztiek szolgálati szempontból a földművelésügyi tárcahoz tartoznak, ellenük kifogás soha sem merült fel. (Helyeslés.)

A tételt a Ház megszavazza.

Az állami lótenyésztési intézetek tételénél

Gaál Gaszton a lótenyésztés fontosságáról beszél. A katonai lótenyésztés mellett azonban nagyobb figyelmet kellene szentelni a gazdasági célokra alkalmas fajok tenyésztésére.

Darányi Ignác földművelésügyi miniszter: A hiedgverő lótenyésztést valóban bizonyos mértékig gátolja az állam; ebben a tárgyban értekezletet szándékozik összehívni.

A gazdasági szakoktatás tételénél

P. Abrahám Dezső elismeri az eddig elért eredményeket, de felhívja a miniszter figyelmét arra, hogy az eddigi két esztendő ciklus nem felel meg a czélnek, mert a kiscgazdák azt sokalják.

Szatmári Mór a jelzőlogóképző közvetítő irodák tüzetesebb ellenőrzésére hívja fel a miniszter figyelmét.

Nagy Emil a szövetkezetek nagyobb istápolását kéri.

Gaál Gaszton a cséplőgépeknél előirt mentőszekrények czélszerűbb alkalmazását sürgeti.

Darányi Ignác: Örülni fog, hogy ha Nagy Emil eszméi megvalósulnának, de az eddigi eredményeket sem szabad kicsinyelni. Utal a központi hitel-szövetkezetre, mely hatezer gazdasági munkást és kisgazdát részesít segélyben és százhatvan milliót forgat közkézen.

A tételt változatlanul elfogadják s az elnök tíz perczeire felfüggeszti az ülést.

A közlegelők tételénél
Sünnegi Vilmos külön törvényes szabályozást sürget.

A méhészet tételéhez
Dobroszláv Péternek és Bozók Árpádnak vannak észrevételei.

A közszéki faiskolák tételénél
Gaál Gaszton inpraktikusnak tartja a faiskolák mai kezelését, a hibák orvoslását s a faiskoláigye reorganizálást kéri.

Dobroszláv Péter a konyhakertészet kultiválását óhajtáná előmozdítani.

Darányi Ignác: Nemrég tartottak ebben a kérdésben szaktanácskozást, melynek eredményét ezután fogják fruktifikálni.

A munkásközvetítés tételénél
Bozók Árpád a munkásközvetítés egyes hiányainak az orvoslását kéri.

A meteorológiai intézetek tételénél
Tolnay Lajos agrár-meteorológiai intézetek felállítását sürgeti.

Molnár Jenő: Helyes! Legalább megtudjuk, mit akarnak az agráriusok! (Derültség.)

Tolnay Lajos: Kísérletek történtek már nyugaton, az intézmény természete azonban megköveteli az állami támogatást.

A hegyvidéki és a székelyföldi akció tételénél

Nagy György: A székely-akciónak eddig is voltak eredményei, de hibái is, amelyek a székely nép gazdasági fejlődésének nem ismeréséből fakadtak. Javasolja, hogy egy ankétet hívjanak össze erre a célra és az erdélyi akcióra előirányzott 500 ezer koronát 800 ezer koronára emeltessék.

Justh Gyula: A képviselő ur indítványa az ezután következő tételre tartozik, akkor fogom azt szavazásra föltenni.

Darányi Ignác: Ankétre nincs szükség, tanácsokat szívesen fogad el. A tétel fölemelését ellenzi, mert arra vonatkozólag a pénzügyminiszter és pénzügyi bizottság véleményét kikérni már nem lehet, fedezet pedig kimutatva nincsen.

A következő tételnél Nagy György indítványát elvetik.

A Ház ezután a földmivélségi tárca összes hátralevő teteleit megszavazta.

Az ülés végén Wekerle Sándor betértesztette az állami vasgyárak üzeméről és a vasérc-üzem biztonságáról szóló törvényjavaslatot.

Az ülés vége 7 óra 45 perc.

Budapest, május 19.

A kérvények. A képviselőház kérvényi bizottsága ma délután a delegációs teremben Hrabovszky Guidó elnöklésével ülést tartott, amelyen megjelentek a kormány részéről Popovics, Meskó, Mezőssy és Ottlik államtitkárok. Hermán Ferenc előadó ismerteti 82 munkásgyűlésnek kérvényét az általános választói jog behozatala tárgyában. Kiadatnak a belügyminiszternek. Az állami tisztviselők országos egyesülete kéri, hogy az állami tisztviselők lakpénze házipénzt cizélokra lefoglalható legyen. Meskó államtitkár közli a bizottsággal, hogy a végrehajtási novellában, amely a Ház elé fog terjesztetni, ily irányú intézkedés már befoglaltatott. A bizottság pártolással terjeszti a képviselőház elé.

Moskovitz Iván ismertette a kérvények 56. sorjegyét. Ebben a sorjegyben tárgyalta a bizottság Rutschek Ágoston kérvényét is, amelyben a folyamodó törvénytervezet terjeszt a parlament elé a szerencsejátékok, a játékszerű és ellenszolgáltatás nélküli ügyletek szabályozása tárgyában. A bizottság javasolni fogja a háznak, hogy a törvénytervezetet a m. kir. minisztériumnak adja ki. Dr. Weremáthy előadó ismerteti Győr vármegye kérvényét a gyűlékezési és egyesülési jog szabályozása és a katonaságnak a mezőgazdasági sztrájk esetén leendő szabadságolása iránti kérvényét. A kérvény kiadatik a kormánynak azzal, hogy az egyesülési jog és gyűlékezési jog törvényes szabályozását a képviselőház kívánatosnak tartja.

A függetlenségi párt vacsorája. A függetlenségi és 48-as párt csütörtökön, e hó 21-én tartja rendes heti pártvacsoráját a Kovács-féle vendéglőben a Városligetben.

A rendőrség államosítása ellen.

—Andrássy és Justh nyilatkozatai.—

Budapest, május 19.

Kolozsvárról küldöttség járt ma gróf Andrássy Gyula belügyminiszter és Justh Gyula képviselőházi elnök előtt és memorandumot hozott magával, amelyikben a városi rendőrségek államosítását sürgetik. Andrássy is, Justh is azonban azzal válaszoltak a küldöttségnek, hogy ők a rendőrség államosítását semmi esetre sem pártolják. Andrássy Gyula azokra a nagy politikai tekintetekre hivatkozott, amelyeket a közelmúlt előtérbe hozott s méltányolva azokat az aggodalmakat, amelyeket a közelmúlt kellett a közvéleményben, amint mondotta, nem ígérheti meg azt, hogy javaslatot nyújtson be ebben a tárgyban.

Andrássy Gyula kijelentéseit a közvélemény a legnagyobb megnyugvással veheti tudomásul, mert megértheti belőle, hogy a miniszter teljes mértékben méltányolja az autonóm-szervek alkotmánybiztosító hivatását.

Kolozsvár város nagyobb küldöttsége tisztelgett ma délelőtt gróf Bánffy Miklós főispán vezetése mellett gróf Andrássy Gyula belügyminiszternél, hogy egyrészt átadják a törvényhatóság memorandumát a vidéki rendőrség és elsősorban a kolozsvári rendőrség államosítása tárgyában, másrészt, hogy megköszönjék a miniszternek azon jóakarátát, hogy a város tisztviselőinek fizetésrendezését megállapító közgyűlési határozatát jóváhagyta. A küldöttség szóoka Szvacsina polgármester volt.

Szvacsina Géza poigármester a belügyminiszter figyelmét felhívta a vidéki rendőrség kérdéseire és beszédében utalt arra, hogy a vidéki városok milyen nagymennyiségű, az állam által rájuk hártott teendőket végeznek. Ezek közé tartozik a közbiztonsági szolgálat is, ami a vidéki rendőrség feladata. Sok minden szemponttól eltekintve már fináncziális érdekből is kívánják a rendőrség államosítását.

Gróf Andrássy Gyula belügyminiszter átveve a memorandumot, röviden válaszolt a küldöttség kérelmére és kijelentette, hogy jól tudja, miszerint a városi rendőrség problémájának megoldása a legalkalmasabb módon az államosítás elve alapján történhetné, azonban sajnos, ez ma lehetetlen. Mert azok a nagy politikai tekintetek, amiket a közelmúlt az előtérbe hozott, a közvéleményt egészen elfordították az államosítás gondolatától és daczára annak, hogy szakszerű szempontból tényleg a legjobb megoldás az államosítás volna, magam is nagyon méltányolom azokat az aggodalmakat, amelyek ma a társadalmat vezetik, úgy, hogy ma nem ígérhetem azt meg hogy javaslatot fogok benyújtani, amely a rendőrség államosítását czélozza. Azonban azt hiszem, lehet segíteni és kell is segíteni a városi rendőrség helyzetén más eszközökkel. Első sorban némi segélylyel. A főbb az, hogy olyan költséges egy jó és modern rendőrség, hogy a városok azt a terhet el nem bírják. Ennél fogva a fődolgoz állam segélylyel kiegészíteni a város törekvését és a várost lehetőleg abba a helyzetbe hozni, hogy egy modern rendőrséget állithasson fel. Mindenesetre azon leszek, hogy ezt megoldjam. Főleg Erdélyben, különösen Kolozsvárt tudom, hogy magyar nemzeti szempontból rendkívül fontos volna egy erős és jól szervezett rendőrség. Legyenek meggyőződve, hogy nem fogok elfeledkezni e nagy nemzeti érdekről és azon leszek, hogy annak eleget tegyek. Ami az önök köszönetét illeti, legyenek meggyőződve, hogy azt hálával fogadom és örültem, hogy segíthetem a tisztviselői karon és méltányos igényeiknek eleget tehettem. (Hosszan tartó lelkes éljenzés.)

Ezután a küldöttség Justh Gyula, a képviselőház elnökénél tisztelgett, átnyújtván az elnöknek a rendőrség államosítását sürgető memorandumot.

Justh Gyula, válaszában kijelentette, hogy ő addig, míg Magyarország, mint állam, teljesen kiépítve nincs, semmi államosításba nem megy bele és oly törekvést, mely autonóm közegek bármily csekély részét államosítani akarná, nem támogat. Foglalkoznak azzal, hogy a városok helyzetét segítsenek és addig is, amíg egyöntetű programot képez lesz a kormány kidolgozni, addig megfelelő segélyben fogja a városokat részesíteni. Ezt a törekvést teljes erejéből támogatja, de az államosítás eszméjét nem és az ellen a legnagyobb erővel dolgozik, mert nagy veszedelemnek tartja Magyarországra nézve, ha itt az autonóm szervek bármily csekély része államosíttatnék.

A küldöttség tagjaival úgy gróf Andrássy Gyula belügyminiszter, mint Justh Gyula képviselőházi elnök hosszasán elbeszélgette.

KÜLFÖLD.

Csendélet a Reichsráthban.

Bécsből, a Reichsráth utóbbi ülésének menetéről ismét épületes dolgokról kapunk jelentést. A képviselőház mai ülésének elején botrányos jelenetek voltak. Málík német radikális képviselő sürgős indítványt terjesztett elő a gráci és innsbrucki egyetemeken legutóbb végbement eseményekről. E miatt zajos összekocczanások voltak keresztényszocialisták és a német radikálisok között. A keresztényszocialisták a fölolvastott indítvány minden egyes mondatát gunyos nevetéssel szakították félbe, a mire a német radikálisok izgatottan feleltek nekik. Azután a keresztényszocialisták követelték sürgős indítványuk fölolvását, amelyben élesen kikeltek Ebner, a bécsi egyetem rektora ellen, aki tegnapi hirdetményében kívülről betörő bandákról beszélt. A keresztényszocialisták e meggyalázás miatt elégtételt követeltek.

A két indítvány felolvasása után is nagyon viharos jelenetek folytak le; Gruber parasztképviselő azt mondta, hogy majd megmutatják a liberálisoknak, hogy ők kicsodák. Iro azzal vágott vissza, hogy a parasztképviseletet tesznek a klerikálisoknak, akik nagy többséggel megszavazták a Magyarországgal való kiegyezést, amely a parasztnak annyi millió kárt okoz. A miniszteri padok előtt is nagyon heves összeszólalkozás volt a keresztényszocialisták és a szociáldemokraták között. Csak félórai zajongás után lehetett a tárgyalást folytatni.

Az ülés végén megismétlődtek a kezdetben lezajlott jelenetek. Miután a szőlőművelők inségéről szóló sürgős indítványt letárgyalták, izgatott jelenet támadt. Nemezt szociáldemokrata képviselő ugyan is az elnökhöz intézett kérdés alakjában szóváltette Szvecen képviselőnek prágai esetét, amikor tudvalevőleg Klofác cseh nacionalista képviselő az utcán megtámadta. Alighogy Nemezt említette Klofác nevét, a cseh nacionalisták nagy lármában törtek ki s ugyanakkor Sokup, a „Pravu Lidu” szerkesztője és Habermann cseh szociáldemokrata képviselők a padokon átugrálva Klofácra rohantak s megakarták verni. A képviselők utjukat állották, de alig tudták őket visszatartani. Habermann egy néhányszor kiragadta magát képviselőtársai kezéből s többször már-már inzultálta Klofácot. Mindez igen nagy zajban történt és csak nagy sokára csillapodtak le a kedélyek.

A portugál alkotmány. A lisszaboni kamara tegnapi ülésén Into Santo képviselő ama meggyőződésének adott kifejezést, hogy a nemzet egészének közreműködésével meg kell változtatni az alkotmányt, olyképpen, hogy a diktatura lehetetlenné tessenek. A miniszterelnök kijelentette, hogy a jelenlegi alkotmány figyelembe vételével is jól lehet kormányozni a népet. A kabinet összes tagjaival együtt addig fog kormányozni, amíg számukra az lehetséges lesz. Ha nem lesz többé képes az alkotmány szellemében kormányozni, ez esetben lemondását be fogja nyújtani a királynak. Diktatúrához soha sem fog folyamodni.

A dumából. A miniszterelnök beszéde után 23 képviselő jelentkezett szólásra. Gróf Benningson kijelentette, hogy az oktoberisták készséggel követik a miniszterelnököt azon az egyenes és nyílt uton, amelyre rálépett. A miniszterelnök válasza teljesen kielégíti az oktoberisták várákozását, amiért ezek visszavonják interpellációjukat. (Viharos helyeslés.) A jobbpárt nevében kijelentette Szamislovsky, hogy pártja a legnagyobb meglepéssel üdvözli Stolypin kijelentéseit. A vita folytatását a ház bizonytalan időre elnapolta.

A marokkói események. Muley Hafid követel ma az Egyesült-Államok nagykövetségének, továbbá Belgium, Portugál- és Svédország követéseinek írásbeli uton tudomására kívánják hozni Muley Hafidnak Fezben szultáná történt kikiáltását. Muley El Kbir, a szultán második testvére elmenekült Rabatból, állítólag, hogy Muley Hafiddal egyesüljön. — A Matin tudósítója jelenti Kazablankából, hogy a spanyol katonák a szerződéses megállapodások elle-

nére őrségeket küldenek a város belsejének egyes helyeire, amely jog csak a francziákat illeti meg. Az őrségek gyakran megállítják a francziákat és spanyol börtönökbe viszik őket. Ezek az események veszedelmes feszültséget idéztek elő a francia és spanyol katonák között.

Lázadás Kínában. Junnan tartományból agasztó hírek érkeznek. A lázadók rohammal elfoglalták Manse erődöt és a császári csapatok fegyvereit és municzióját zsákmányul ejtették. Elfoglalták továbbá Chuetung városát, hatalmukba kerítették a vasutat és kényszerítették a vasuti alkalmazottakat, hogy nekik szolgáljanak. Csapataik szüntelen gyarapodása közben utban vannak Namkai felé. A chuetungi prefektus elmenekült. A chuetungi alkirály segítséget kért a kvangcei kormányzótól. Juansikkai a nagy távolságra való tekintettel visszavonta ama parancsát, hogy csapatok menjenek északra Chuetungba. — Honkongból jelenti a Daily Mail tudósítója: Junan-tartományban nagy a veszedelem és a lázadás általános lett. A felfegyverkezett zendülőkkel szemben a hatóságok tehetetlenek. A felkelők megütözték a kormány csapataival és megszállták a vasutvonal egy részét. A zendülők a város felé nyomulnak.

MEGYÉK ÉS VÁROSOK.

Vasvármegye ma tartotta tavaszi rendes közgyűlést Bezerédy István főispán elnöklésével. Herbst Géza alispán indítványára kimondta a közgyűlés, hogy a Vörösmarty-szobor leleplezésére az alispán vezetésével küldöttséget meneszt és a szobrot megkoszorúzza. Azután a községi főszolgabírói állásra Rusa Bélát választották meg 47 szótöbbséggel Tuboly Lajos ellen. Az I. aljegyzői állásra Osztyf Lajost, ennek helyére Vidos Árpád szolgabíró, első osztályú szolgabíróvá Posfay Gusztávot és Haber Jánost másodosztályú szolgabíróvá választották meg. A közgyűlés azután elhatározta, hogy vármegyei közkórházat létesít Szombathelyen és bizottságot küldtek ki, mely előkészíti a szeptemberi közgyűlésre a kórházügyet. Szombathely városnak törvényhatósági várossá való átalakulása tárgyában szintén bizottságot küldtek ki, mely a várossal érintkezésbe lép és beszerzi a szétválasztás előkészítéséhez szükséges adatokat.

Hunyadvármegye törvényhatósági bizottsága ma tartotta rendes tavaszi közgyűlését. Az alispán évi jelentésénél felszólalt Demján Vazul oláh nemzetiségű orsz. képviselő s a közoktatás mai állapota és annak magyarosító irányára ellen beszélt. Dénes Károly tanfelügyelő előtte szóló állításait megcáfolta és utalt arra, hogy a nemzetietlen kultúra nélküli állapotot kizárólag az oláh felekezeti iskolák idézik elő s kötelessége az ezt a tendenciát szolgáló iskolák bezárása és a kötelességét mindenkor hiven teljesíteni fogja. A tanfelügyelő beszédét lelkes éljenzéssel fogadták.

UJDONSÁGOK.

NAPIREND. Napjár. Szerda, május 20. — Róm. kat.: Szién. Bern. — Prot.: Szoboszló. — Görög-orosz: Május 7. Sz. meg. — Zsidó: Ijar 19. — A nap két reggel 4 óra 19 perczkor, nyusszik este 7 óra 35 perczkor. — A hold két éjjel 12 óra 1 perczkor, nyugszik reggel 7 óra 4 perczkor. — A hold földközeli ben délután 2 órakor.
A horvát miniszter fogad délután 4 órakor. — A közoktatási államtitkár fogad délután 4 órakor. — Gyűjteményes kiállítás megnyitása a Könyves Kálmán Nagymező-utcai szalonjában délután 5 órakor. — A Magyar Automobil-klub kerüli ünnepélye a Gerbeaud-féle pavillonban. — Az Urlovasok Szövetségének díjlovagló-versenye. — Czigány-hangverseny a Népszínházban. — Galamblovó-verseny a Margitszigeten. — Tavaszi tárlat a Nemzeti Szalonban nyitva 9-7-ig. Belépődíj 1 korona. — Tavaszi kiállítás az Uránia Kizvó-téri szalonjában nyitva 9-8-ig. Belépődíj 20 fillér. — Automobilkiállítás az Ipaesárnokban. — A Nemzeti Múzeum ásványtára nyitva 9-2-ig. — A **Szépművészeti Múzeum** nyitva 10-2-ig. — A Mezőgazdasági Múzeum nyitva 10-1-ig. — A Néprajzi Múzeum zárva. — A Fővárosi Múzeum zárva. — Az Iparművészeti Múzeum nyitva 9-1-ig. — A Történelmi Képesárnok zárva. — A földtani intézet múzeuma zárva. — A Közlekedési Múzeum nyitva 9-12-ig és 2-6-ig. — A Szechenyi-múzeum zárva. — Az aquinumi múzeum nyitva egész nap. — A Techn. Iparmúzeum nyitva 9-1-ig és 6-8-ig. — A Rath György-múzeum zárva. — Az Erzsébet-múzeum nyitva 9-1-ig és 3-4-ig. — A Nemzeti Múzeum könyvtára nyitva 9-4-ig. — Az Akadémia könyvtára nyitva 3-7-ig. — Az Egyetemi könyvtára nyitva 9-12-ig és 3-8-ig. — A fővárosi könyvtár nyitva 9-2-ig. — A pedagógiai könyvtár nyitva 3-6-ig.

A király egészsége. A királyról ma ismét megnyugtató hírek érkeznek. Dr. Kerzl, a királyorvos, egy újságíró előtt a király egészségi állapotáról a következőket mondotta.

— A császáribüroium ünnepei nagy fizikai megerőltetést róttak a felséges urra. Éppen ezért igyekszem, hogy legalább azt a terhes munkásságot mellőzzem a felség, amely nem feltétlenül szükséges. Így elsősorban azt tanácsoltam, hogy az általános kihallgatásokat ne tartsa meg. Nagyon nehéz volt erről lebeszélni, mert ő felsége nagyon ragaszkodik munkaköréhez, de végre sikerült meggyőzőm és engedtem. A király állapota teljesen kielégítő és néhanapián előforduló gyöngékedései nem jelentősek.

Schönbrunnból érkezett jelentések egybehangzóan adják hírül, hogy a király állapota állandóan kedvező. Délelőtt szokásos sétáját elvégezve a parkban, visszatért lakosztályába és íróasztalánál dolgozott. Aggodalomra semmi ok sincs.

— **Vilmos császár Wiesbadenben.** Vilmos császár ma délelőtt a wiesbadeni gyógyterem előtt a wiesbadeni és homburg von der löhe helyőrségek diszfelvonulását nézte végig. A császár társaságában volt Frigyes Károly hesszeni herceg is. Jelen volt továbbá a császárné és Frigyes Károly főherceg neje. A diszfelvonulás után a császár visszatért a kastélyba. A császári pár később Miklós czár születésnapjánál alkalmából reggelit adott, amelyen a császár az orosz nagykövet és a birodalmi kancellár között foglalt helyet. Vilmos császár az orosz czár egészségére ültette poharát. A zenekar az orosz himnuszt játszotta.

— **Kossuth Ferenc beteg.** Kossuth Ferenc ma éjjel hirtelen rosszul lett és megbetegedett, de baja muló természetű és aggodalomra nem ad okot. Kossuth ma este fél 11 órakor ment haza, de alig érkezett lakására, crös gyomorgörcsök között hirtelen rosszul lett. Azonnal elhívták hozzá Müller egyetemi tanárt, aki konstatalta, hogy a betegség muló gyomorbai, amelyik egyáltalában nem veszedelmes és Kossuth régi betegségével semmiféle összefüggésben nincs.

— **A dán király Sopronban.** Frigyes dán király ma délelőtt 9 órakor szigorú inkognitóban Bécsből Sopronba érkezett. A dán királyt elkísérték Bull főudvarmester és a szolgálattelvő kamarás. A király kísérelével gyalogosan besétált a városba, amelyet jól ismer még abból az időből, amikor boldogult leánya, Schaumburg-Lippe herceg felesége ott lakott. Azután betért Bergmann úvegesnek, egy nyolcvan éves öreg urnak boltjába, majd onnan a lakásába, ahol személyesen tüzte fel a magával hozott rendjelet az öreg iparos mellé. A király Bergmann, aki az evangélikus templom gondnoka, régebben ismeri és valahányszor Sopronba jött, mindig meglátogatta. Ezután kísérelével együtt kísérték Sopron legszebb terére, a Deák-terre, elcsátalt a Lenck-féle nyaraló előtt, ahol annak idején leánya lakott és a vasrácsos kerítésen át hosszasan nézegette a parkot és az épületet. Az utcán senki sem járt, aki az uralkodót apai kegyeletében zavarta volna. Innen a király a Déli Vaspálya állomására sétált, ahová akkorra Töpler polgármester is kiment és 12 óra 36 perczkor a polgármestertől szívélyes bucsut véve visszautazott Bécsbe.

— **Frigyes főherceg kiténtetése.** A király megengedte, hogy Frigyes főherceg táborszernagy a neki adományozott badeni nagyhercegi hűség házirendet és a szász-weimari nagyhercegi éberség vagy a fehér sólyom házirend nagykeresztjét elfogadhassa és viselhesse.

— **A hadsereg köréből.** A király Ferenczy Béla, a munkácsi 11. honvéd gyalogezrednél létszám felett vezetett és a budapesti I-ső honvéd kerületi parancsnokságnál rendszeresített tábornoki helyen ideiglenesen beosztott ezredesnek, ezen kerületi parancsnoksághoz véglegesen leendő beosztását, Polgár Rezső őrnagynak a székesfehérvári 17. honvéd gyalogezredtől a nagykanizsai 20. honvéd gyalogezredhez való áthelyezését, dr. Rosenberg Armin károlyvárosi 26. honvéd gyalogezredbeli törzsorvosnak, a szegei 5. honvéd gyalogezred létszám feletti állományába való áthelyezését, Szatmáry József őrnagynak, a m. kir. I. számú csendőrkörület másod törzstisztjének a II. és Loránth Dénes őrnagynak, a m. kir. V. számú csendőrkörülethez, mindkettőnek parancsnok-helyettesi minőségben való áthelyezését rendelte el, továbbá Kaszay Gábor, a honvéd központi fegyvertár állományában levő törzsörmesternek és Nagy József debreczeni 2. honvéd huszárezredbeli őrmesternek hosszú és kötelességű szolgálataikért, a koronás ezüst érdemkeresztet adományozta.

— **Az alkotmánypárt vacsorája.** Az országos alkotmánypárt kedden este tartotta meg e heti rendes pártvacsoráját a Kováts-féle pavillonban. A pártvacsorán jelen voltak Széll Kálmán, a párt elnöke, gróf Hadik János államtitkár, Návay Lajos, képviselőházi alelnök és a párt tagjai igen nagy számmal.

— **Eulenburg hercegről.** Most már tartósan mondják a javulást, mely Eulenburg herceg állapotában beállott. Valójában sohasem hitték el, hogy a herceg beteg, de most, hogy a beállott javulás kétségtelen, elhatározták, hogy átviszik a Charité rabkórházból a törvényszéki fogházba. Krausz titkos tanácsos, aki a herceget kezeli, a napokban terjeszti be véleményét a vizsgálóbíróhoz, a herceg egészségi állapotáról. Az Eulenburg-ügy fejleményei oly nagy mérvet öltöttek, hogy még az előzetes vizsgálatot sem lehet ebben a hónapban befejezni. — A Berlinben megjelenő „Morgenpost“ most fölleveníti azt, hogy Eulenburg herceg évek előtt nagy sikereket aratott mint drámaíró. Első darabja a háromfelvonásos „Margot“, a müncheni királyi Residenz-színházban került színre nagy hatással. Ugyanakkor mutatták be a herceget a császárnak, akkor még Vilmos hercegnek Berchtesgadenben. A „Margot“ szerzője a színlapon P. Eulenburg álnéven szerepelt, de volt a hercegnek ezen az átlátszó pseudonymon kívül még egy írói neve is. A berlini királyi Schauspielhausban már Ivar Svenson név alatt került bemutatásra második drámája, amely szintén háromfelvonásos volt, az 1877-88. évi szezonban. A „Seestern“ még nagyobb sikert aratott, mint a „Margot“. A második dráma Sziléziában játszik, a herceggasszony szűkebb hazájában és maga a hercegné társszerzője volt a „Seestern“ című drámának.

— **Széll Kálmán ittlion.** Széll Kálmán, a Magyar Jelzálog Hitelbank kormányzója, ma Párisból hazaérkezett és délben megjelent a képviselőház ülésén.

— **Amerikai magyarok ligája.** A Korán beköszöntött kánikula ugyancsak föllevitette a Berlinben megjelenő „Tagblatt“ amerikai tudósítónak fantáziáját. Mert csak fantazmagóriának tarthatjuk az alábbi hírt, melyet Ieközöl. E szerint Csikágóban a kétezert száz tagot számláló amerikai magyar liga mozgalmat kezdett, amelynek az a célja, hogy Magyarországon és Ausztriában teljes fölfordulást idézzon elő. A liga összeköttetésbe lépett az amerikai szociálistákkal, hogy a forradalom vezéreinek Amerika erkölcsi és anyagi támogatását biztosítsa. Az Egyesült-Államokban fennálló szlovén liga és olasz föderáció, amelyeknek tizenhatezer tagjuk van, az amerikai magyar forradalmi ligához csatlakozott.

— **A prágai sakkverseny.** A második nap eredményéről tudósítónk a következőket jelenti: Schlechter a vezérgyalogjátékban erőteljes támadással nyert 25 lépés után Dus-Chotimirski ellen. Alapin hasonló játékban Kvicala ellen győzött 51 lépésben. Rubinstein spanyol játékban Treybal ellen nyert. Leonhardt vezércselben 42 lépés után Vidmar ellen nyert, aki időzavarban nem találta el a jó lépést. Spielmann olasz játékban nyert Prokes hibája folytán 21 lépésben. Maróczy ellen a négyeshuszárjátékot az orosz Leontjev örökös sakkal döntetlenné tette 26 lépés után. Hasonló megnyitású játék végződött remisvel Teichmann és Salve között. Marshall és Mieses a vezércselt már a 12 lépésnél remisre adták. Süchting és Bardeleben spanyol játéka a 18. lépésnél lett remis. A Janowski-Duras játszma utóbbinak jobb állásban függőben maradt.

A verseny állása a második forduló után:

Schlechter 2, Alapin, Leonhardt, Marshall 1½, Duras, Rubinstein 1 (1), Maróczy, Bardeleben, Mieses, Spielmann, Süchting, Teichmann, Vidmar 1, Janowski (1), Salve (1), dr. Kvicala Leontjev, Treybal ½.

— **Egy kikötőváros a martalócok kezében.** Santi-Quaranta kikötővárost, melyet Vilmos császár és Vilmos Ágost herceg április 25-én meglátogatott, pénteken este egy negyven főből álló albán banda támadta meg. Az albánok kirabolták az ottani táviró- és vámhivatalokat s azután néhány óra mulva elvonultak. A kormány csapatokat küldött a városba. A Santi-Quaranta kirablásáról szóló hír nagy szenzációt keltett mindenfelé.

— **A német császár fáradt.** A német császáról az a hír érkezik Frankfurtból, hogy fáradtnak érzi magát. Részt kellett volna vennie Majna-Frankfurtban egy disztrakción. Fogadtatására már előkészületeket is tettek. De maide nem az utolsó pillanatban értesítették táviratban a városi tanácsot, hogy a császár lemondott az utazási tervéről, mert fáradt; kimerítette a sok munka.

— **Nemzetellenes román tanulók.** A brassói román főgimnázium és felsőkereskedelmi iskola tanulói esztendőök óta titokban megkoszorúzzák Muresianu András román költő sírját, aki a románok forradalmi dalát, a Desteaptete Romanet (Ébredjétek románok) írta. A sirra helyezett koszorú szalagja mindig a román állami színek voltak. A brassói rendőrség tegnap délután előállított ebben az ügyben tizenhét tanulót s minthogy ezek egytől egyig tagadnak, a főkapitány felhívta a gimnázium igazgatóját, hogy negyvennyolc óra alatt jelentse be a tetteseket, különben az intézet ellen indít vizsgálatot. A koszorúzást megelőzőleg a város különböző helyein naponta román nemzeti színeket tüztek ki s a rendőrségen kihallgatott diákok sipkáinak bélyege szintén román nemzeti színekből van.

— **Stefánia grófné, mint feltaláló.** Stefánia főhercegnő, gróf Lónyay Elemérné érdekes és hasznos találmányt jelentett be a szabadalmi hivatalban. Találmánya olyan, melyért hálásak lesznek neki az összes gazdasszonykodó nők, mert nagy hasznát fogják venni a háztartásban. Szerencsés ötlet szüleménye ez a találmány, amelyet az ötlet keletkezése nyomán gondos tanulmányozás után eszelt ki s azután annak rendje és módja szerint szabadalmaztatott. Az egész egy megejtő tartó asztal, amely megakadályozza a tárgyokat és az ételek gyors kihűlését és pedig olyanformán, hogy az asztal lapja alatt megejtő helyeznek el. A megejtő lemezeket terítésnél, az egyes ételek között illesztik az asztal fedőlapja alá s ilyen módon azt észrevehetetlenül melegen tartják, anélkül, hogy az ételek izletessége emiatt kárt szenvedne.

— **Nagy robbanások.** Két helyről is jön a hír, hogy borzalmas s végzetes kimenetelű robbanások történtek. Bochumból jelentik, hogy tegnap délután kevéssel 11 óra után, a Krupp-művek lösterén végzetes robbanás történt. Egy elzárt láda váratlanul levegőbe repült. Két munkás életét vesztette a robbanásnál, nyolczan pedig súlyosan megsebesültek.

A másik robbanás Wittichben történt. Ott a horvát munkások vigyázatlansága folytán egy ötven fontos löporzsák robbant föl. Hét munkás súlyosan megsérült. A szerencsétlenség délelőtt fél tizenegy órakor történt. A kivonult tűzoltóság csak a legnagyobb erőfeszítéssel tudta a laboratóriumban foglalatosságot munkásokat a romok alól kiszabadítani. A munkások közül három csakhamar meghaltak. Hét munkás súlyosan megsebesült. A laboratóriumban, amelyben a robbanás történt, puskapor, pikrinsav és más vegyszerek voltak felhalmozva. Az egész épület romokban hever. A tűzoltóság csak a legnagyobb elővigyázattal foghatott a romok eltakarításához, mert minden pillanatban újabb robbanásoktól lehetett tartani. A robbanás állítólag egy újabb robbanóanyaggal való kísérletezés közben keletkezhetett.

— **A furfangos örült.** Thaw Henry, a milliomas gyilkos, amaz örültek közé tartozik, akiknek tébolyában legalább rendszer van. Ösmeretes dolog, hogy az orvosok örültek nyilvánították, de annyi józanságot örületében is meg tudott őrizni, hogy a fizetés kötelezettsége alól kivonja magát, mert azt tartja, fizetni nem kellemes dolog. A derék tébolyodott ugyanis ügyvédek és orvosainak több mint 200.000 dollárral tartozik, de egy czenet sem akar fizetni mindaddig, míg nyilvánosan örültnek tartják. Thaw arra az álláspontra helyezkedik, hogy örült nem állíthat ki chequet és készpénzfizetést sem szabad teljesítenie. Dr. Joan, ki annakidejében hozzájárult ahhoz, hogy Thaw-t örültnek nyilvánították és átadták a tébolydának, most kijelenti, hogy Thaw annak idején tényleg örült volt, de kedélye olyan, mint egy darab vászon, mely előbb piszkos volt, most azonban a kezelés folytán már tiszta lehet.

— **Sztrájk a közbiztonságok.** A közbiztonságok sztrájkjában ma sem állott be nevezetesebb fordulat. Szterényi József államtitkár ma délelőtt békéltető tárgyalást hívott egybe. A tárgyalás tizenegy órakor kezdődött. Az elnöklő államtitkár felhívta a megjelent hat mester és hat sztrájkoló munkást, hogy keressenek valamely békés megoldást, hogy az áldatlan harc befejeződhessen. A mesterek kijelentették, hogy nem áll módjukban ama követelésüktől eltérni, hogy a munkások a mérsáros- és hentesegédek szakegyesületéből kötelesek kilépni, illetve, hogy az ő alkalmazottak a szakegyesület tagjai nem lehetnek. Az államtitkár, minthogy a segédek erről hallani sem akartak, azt a közvetítő indítványt tette, hogy a mesterek a régi alkalmazottakkal szemben ne ragaszkodjanak a követelésükhöz, az újakat azonban csak ilyen feltétellel alkalmazzák, míg a szakegyesületi tag alkalmazottaknak tilos volna e miatt a nem tagokat terrorizálni. A mesterek megmagyarázták az államtitkárnak, hogy terve a gyakorlatban nem kivihető. A segédek hangoztatták, hogy a mestereknek nincs joguk őket gyülekezési szabadságukban korlátozni, mert ők a szakegyesületbe erkölcsüket és szellemüket nemesteni járnak. Bittner János a munkaadók nevében kijelentette, hogy a mestereknek nincs kifogásuk az ellen, ha a hentesegédek egy igazán a szaktudásukat fejlesztő egyesületnek a tagjai, sőt ilyen egyesület a mesterek részéről is részesülhetne anyagi támogatásban, de a mostani szakegyesület nem ezt a célt szolgálja. A segédek e kijelentés alapján időt kértek a gondolkodásra holnapig, hátha munkástársaik is elfogadják Bittner indítványát a további tárgyalás alapjául. Szterényi József államtitkár, hogy a munkásoknak módot adjon a fölvetődött terv fölött való gondolkodásra, a tárgyalást egy órakor szerdán este hét órára halasztotta.

— **Kilirtotta a családját.** Megrendítő családi tragédia történt Frankfurtban. Janke Emil gyári művezető felesége tegnap este felnyitotta a gázcspapot, hogy eleméssze magát és három gyermekét. Mikor Janke hazajött, felesége még nyöszörgött, de gyermekei, akik közül a legkisebb egy, a legidősebb 5 éves volt, már meghaltak. Az asszony is aligha fog életben maradni.

— **Bűnös asszony.** A főkapitányságra tegnap névtelen levél érkezett, amelynek írója egy özvegyasszony gyanus halálára hívta fel a rendőrség figyelmét. Hosszu Vendelné, egy erdőőr özvegye a halott, aki egy szerencsétlen műtét következtében halt meg. A rendőrség emberei megjelentek a halottas háznál, ahol már együtt volt a gyászoló rokonság és kijelentette, hogy nem engedi meg a temetést. A holttestet nyomban kiszállították a törvényszéki orvostani intézetbe, ahol a boncolás megállapította, hogy a szerencsétlen özvegyasszonyon tiltott műtétet hajtottak végre. A nyomozás során kiderült, hogy Hosszu Vendelné egy Kiss Istvánné nevű asszonyt hajtotta végre a veszedelmes műtétet, akit „budai mama” néven ismernek azok, akik hozzáfórdulnak segítségért. Ma reggel behozták Kissné a főkapitányságra, ahol vallatásra fogták. Kissné kereken tagadta, hogy akár Hosszuné, akár más asszonynak vagy leánynak kritikusi állapotában valaha is segítségét nyújtott volna. Egész sereg tanu vonult fel, akik mind azt bizonyították, hogy a bábaasszony állandóan foglalkozott anyalcsinálással. A tanuvalomások szerint nem kevesebb, mint négy gyilkosság büne is terheli, amelyek közül egy kétségtelenül be is van bizonyítva. A bűnös asszonyt letartóztatták és ma délután át is szállították az ügyészségre.

— **Öngyilkosság.** Bencze Ágost 19 éves fiatalember ma Nagyszebenben agyonlőtte magát. A fiatalember tavaly érettségizett és azóta mindenféle folyamodott állásért, de nem kapott. Azt hiszik, hogy e miatt követte el tettet.

— **Árverés a kir. zálogházakban.** A központi kir. zálogházban (IX., Lónyay-utca 30–32.) június 1-én árverés alá kerülnek az 1907. évi április hóban elzálogosított arany- és ékszártárgyak és a múlt évi október hóban elzálogosított posztóruhák és egyéb ingótárgyak. A belvárosi intézetben (IV., Királyi Pál-utca 1. sz.) június 1-én kerül árverés alá a múlt évi április havában tizenkét óra elzálogosított fehérneműk és az 1907. október havában hat hónapra elzálogosított prémés posztóruhák.

— **Érdekes kalandor halála.** Szabadkáról írják: Tegnap este szabadkai lakásán hirtelen meghalt Popovics József 73 éves szerbiai száműzött. Popovics mint százados a szerbiai hadseregben végig küzdött a szerb-török háborút, később pedig a török-bolgár háborúban vett részt s itt elsajátította a kuruzslás mesterségét. Szabadkán meglepedve kuruzslással foglalkozott. Egész bucsujárás volt lakásához s paczienturája mindjobban terjedt. Nehány hónap előtt a rendőrség neszt vette kuruzslásának s „szanatóriumát” zár alá vette. Azóta visszavonultan élt az öreg, szívhajos ember s tegnap este meghalt.

— **Quittner ügyvédét elfogták.** Megirtuk ma, hogy dr. Quittner Manó bécsi ügyvéd, aki horribilis összegeket sikkasztott, megszökött Bécsből. A budapesti államrendőrség detektívjeit is mozgósították, mert híre járt, hogy a sikkasztó ügyvéd Magyarország felé vette útját. Ez a föltevés nem volt alapvető, mert utóbb kiderült, hogy Quittner tizenháromdikán hagyta el az osztrák fővárost, s Bukarestbe szándékozott menni, de időközben meggondolta a dolgot s hogy megtéveszse a rendőrséget, Budapesten keresztül Belgrádba, onnan pedig Konstantinápolyba utazott. Ma délután aztán távirat érkezett a rendőrségre, hogy a szélhámos ügyvédet Konstantinápolyban letartóztatták. Az ügyvéd majdnem egy millió koronát harcolt össze.

— **Zavargások az innsbrucki egyetemen.** A Wahrmund-ügy folyományaként szereplő zavargások ma már komolyabb jellegű öltöttek az innsbrucki egyetemen. A kaszárnyákban készenlétben állott a katonaság, mert az a hír terjedt el, hogy a klerikálisok felbujtására vidéki parasztok is részt vesznek a tüntetésben. Este felé az akadémiai helyiségben gyülekező klerikálisok ellen a ház elé vonuló szabadelvű diákok hatalmas tüntetést rendeztek s olyan nagyszámban jelentek meg, hogy a rendőrség alig bírta velük. Végre is kardot rántottak s úgy verték széjjel az egyetemi hallgatókat, akik közül többen megsebesültek.

— **Házasságok.** Diszes esküvő volt tegnapelőtt az erzsébetvárosi templomban. Dr. Toborffy Zoltán egyetemi tanársegéd esküdött örök hűséget Tegedy Ilonkának. Az esküvőn diszes közönség jelent meg. Az esketés szertartását Novák István plébános végezte. Násznapok voltak: Bárczy István fővárosi polgármester és Mérő János kir. tanácsos. Ujhelly Sándor pusztai-ujvárosi hérlő eljegyezte Braun Fülöp kislényi fakereskedő leányát, Irénkét.

Kronberger Ede főgimnáziumi tanár eljegyezte Issekutz Antóniát, dr. Issekutz Győző országgyűlési képviselő leányát Erzsébetvárosban.

Reisz Rezső, Grüner A. Henrik nagykereskedő cég tisztviselője eljegyezte Kaupy Jolánt, Budapestről.

Kramer M., a pesti izr. hitközség főkönyvelője eljegyezte Tauber Matildot, Tauber Mór budapesti borkereskedő leányát.

— **Nászajándékok.** Jegygyűriük legelőnyösebben Polgár Kálmán művész ékszerterelő, Budapest, VII., Erzsébet-körút 29. l. em. szerethető be. Nagy képes album-áriegyzék bérmentve küldetik.

— **Rejtélyes vendégek.** Hamburgban kedélyes dolog történt a minap. Késő éjszaka hazatért egy fiatal házaspár s legnagyobb meglepetésükre egy idegen férfi feküdt az ágyukban, akiről csakhamar kitért, hogy siketnéma. A kérdezősködésekre, hogy miképpen került oda, irásban előadta, hogy délután megismerkedett egy hölgyvel, aki éjjelre ígért neki szállást is, el is vezette ide a lakásba és ő lefeküdt. A vendégszerető hölgy erre eltávozott. Most, hogy a siketnéma vendég felébredt, arra a kellemetlen fel-fedezésre jutott, hogy a hölgyvel együtt eltűnt az 539 márkája is. Házbeliek beszéltek, hogy délután volt ott egy ismeretlen nő, aki állítólag szobát akart bérelni. Alighanem ez nyitotta ki a lakást ákulcsal. Hogy a dolog kiderült, a hajléktalan siketnéma a rendőrség vette oltalmába. A szélhámos nőt mindenfelé nyomozzák.

— **Gondatlanság áldozata.** Kölnik faluban a gondatlanság egy fiatal asszony halálát okozta. Médáné Krina Szavéta férjével szombaton kiment a tanyára, hogy a gazdaság után nézzenek. Délájában munkájuk végeztével ebédelni ültek le. Majd az ebéd végeztével a férfi elővette revolverét és igazgatta. Szolgájuk ki csak nemrég tért haza a katonaságtól, mutogatni kezdte a fegyveren a katonai fogásokat. Eközben a fegyver elsült és a fiatal 20 éves asszonyt homlokára találta. Mig az orvos megérkezett, a fiatal asszony meghalt.

— **Tolvaj munkások az aradi vaggongyárban.** Az aradi Weitzer-vaggongyárban hosszú időken keresztül rendszeresen üzött lopásnak jöttek nyomára. A vaggongyár kapusának tegnap este feltűnt, hogy a napi munka befejezése után a gyárat elhagyó munkások egyike különféle apróbb gépalkatrészeket és egyéb többé-kevésbé értékes vas- és rézneműt rejtget a tarisznyájában. Kérdőre vonta a munkást, aki erre őszintén bevallotta, hogy azok jogtalan uton jutottak a birtokába s hogy ezt nemcsak ő, de mások is megteszik. A gyár igazgatósága természetesen azonnal vizsgálatot tartott és csakhamar kilencz munkás került hurokra, akik szintén már hónapok óta hasonló módon károsítják meg a gyárat. A gyár feljelentésére a rendőrség letartóztatta a kilencz munkást, akik elmondották, hogy az ellopott holmikat egy aradi ócskavas-kereskedésbe vitték, melynek gazdája ellen nemrégiben vizsgálatot indítottak orgazdaság miatt s — állításuk szerint — a vaskereskedő felesége s az egyik üzleti segéd még buzdították is őket arra, hogy mentől többet hozzanak s csak éppen óvatosságot ajánlottak, nehogy kiderüljön a lopás.

— **A Vág vizébe fullt.** Sztrezsény határában a minap egy tizenhároméves fiú holttestét találták. Kiderült, hogy Csicskó József sztankovai lakos fia, aki szemtanuk állítása szerint a Vágból tutajon szálfenyőket fogdosott ki s e közben egy szál fa a nullámokba rántotta.

— **Örült asszonyok garázdálkodása.** Izgalmas jelenet játszódott le tegnap este tíz órakor Bécsben a fleming-utca egyik házában második emeletén. Az ottlakó Woaw a Mihály kereskedő látogatókat kapott tegnap: Mayer Emilia berlini színésznő és Váréria nevű leánya, aki szintén színésznő. A két nő idegyógyintézetben volt, ahonnan tegnapelőtt szabadultak ki. Tegnap este mind a két nő ördöngösen kezdte. Mindent törtek-zúztak, poharakat, tányérokat dobáltak egymásra és aztán az ablakon keresztül az utca kövezetére akarták vetni magukat. Az előhívott orvost késsel támadták meg és az csak nehezen menekült a veszedelmes helyzetből. Az asszonyokat a mentők megfékeztek és elmeógyógyintézetbe szállították.

— **Gyujtogatás nyereségvágyból.** A mult éjjel — mint Óbecséről írják — nagy tüzre ébredtek fel a nádaljai lakosok. Maleticski gazdálkodó roskadozófényben lévő háza gyuladt ki s a tetőzet teljesen leégett. A rendőrséghez azonban névtelen feljelentés érkezett, mely szerint Maleticski és kocsisa gyujtották fel a házat és pedig azért, hogy a dűledező s jól bebiztosított házra új tetőt lehessen építeni. A rendőrség mindkettőjüket letartóztatta s a kocsis bevallotta, hogy őt a gazdája vette rá a gyujtogatásra s husz koronát ígért neki, ha sikerül. A szabályai járásbíróhoz vitték őket.

— **Felborult teherkocsi.** A romján-resiczai állomáson az érkező tehervonat egyik kocsijának eltört a tengelye, minek következtében a teherkocsi felborult s a pályatest mintegy tíz méter hosszúságban megrongálódott. A baleset után három órán át szünetelt a közlekedés s a személyforgalmat csak átszállással lehetett lebonyolítani.

— **Halálozások.** Nemcsak Ferencz nyitrai prépostkanonok hetvenhat éves korában Nyitrán elhunyt.

Roboz József, a siketnémák oktatásügyének ujjáteremtője, élete 44-ik évében elhunyt.

Lassu József Piusz-anya, házfőnök-helyettes s a szolnoki állami főgimnázium rom. kath. rendes hitanára e hó 17-én, életének 61-ik, tanári működésének 35-ik évében, hosszas betegség után elhunyt Szolnokon.

Melly Terecsike, Melly Károly székesfővárosi számtiszt négyéves leánykája meghalt. Temetése nagyszámu résztvevő közönség jelenlétében tegnap volt Kispesztén.

— **Izgató jelenetek.** Még a legteljesebb bikaviadal sem annyira izgató, mint a Schneider oroszláncosportjának mutatványai a Beketow-cirkuszban. A szelídítő birkozása egy óriási himoroszlánnal, a szépséges Jeanette kisasszony mácsics- és kék-vók tánca s a folytonosan utána kapkodó bestiák között, mind eltörpülnek az etetés mellett, amely a közönség jelenlétében és úgy történik, hogy a szelídítő a dühöngő fenevadak között áll és azok kezéből kapkodják a véres húst. A műsor különben is az izgalmasság jelében dolgozik, mert amit a Cowboy-lovas Joyce, a Hegelmann légtornászok és a Loja akrobaták produkálnak, az már több, mint izgató, nem csoda, hogy a **cirkusz esténként zsúfolásig megtelik.**

— **Vizbefult gyermek.** Óbecsén egy tíz esztendősi fiú a fürdés áldozata lett. A kis Sztramestov Szvetozart társai elcsalták fürdőni a Tiszára. A fiú messzire elhagyta a partot, elmerült s ott lelte halálát. A gyermek holttestét a halászok még aznap kihúzták.

x **Fodor-féle vívóterem** a Koronaherczeg-utca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobb felszerelt torna- és vívóterme. Különös gond fordítatik a gyermektorna és vívásra.

x **Az előkelő világ** kiváló előszeretettel keresi fel a Michelstaedter utóda Váci-utca 3. szám alatti cipő-áruházát; magunk is méltányoljuk a közönség ezen elismerését, mert cipőinek mindegyike egy-egy különlegesség. A szabott árak a talpba vésvé vannak és így tulkövetelés nem létezik.

x **Dr. Hönig Izsó** elektroterápiái és Röntgen-intézete (Károly-körút 24.) az orvosi tudomány modern gyógyeszközeivel felszerelve páratlanul áll a fővárosban s főképp idegbetegek (neurasthenia, hystéria), csuszosok, köszvényesek, szivbajosok, elhízottak, bőrbetegek, zsábadban, álmatlanságban szenvedők stb. találnak benne bajuk ellen sikeres gyógykezelést. Az intézet hirdetésére felhívjuk olvasóink figyelmét.

x **Felhívjuk** a t. olvasóink szives figyelmét Gichner János cég mai hirdetésére. A cég ebben a szakmában kiválót nyújt.

x **Szolgálatot vélnék teljesíteni** olvasóinknak. ha szóvá tesszük, hogy a számos fővárosi cég közül bórondárukat a legszebb válfajokban jelenleg Heller Mór utóda cégnél (VII., Károly-körút 3. sz.) lehet beszerezni. E megbízható, hirneves céget ajánljuk olvasóink figyelmébe, ahol ilyenmü cikkek nemcsak dus választékban, hanem a kiváló minőséghez képest jutányos áron kaphatók.

x **Tulipán.** Kétségen kívül áll, hogy a magyar órásiipar mindenben egyenrangú a külfölddel és jogosult az a kívánság, hogy e cikkekért ne forduljunk Bécsbe. A magyar órásiiparnak egyik kiváló művelője Polgár Kálmán budapesti műórási (üzlete, raktárai VII. ker., Erzsébet-körút 29. sz. I. em.), aki a töle kikerült, gondosan regulázott órák pontos járásáért 5 évi írásbeli jótállást vállal. A jóhírű mester most állította össze a raktárán levő órák és ékszereknek fényképek után készített, sok száz képpel tarkított katalógusát és azt az érdeklődőknek direktre hozzá intézendő kívánságára díjtalanul és bérmentve megküldi.

SZINHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

(*) **Hat müncheni festő.** Négy közülök magyar. De nagyobbbrészt Münchenben élnek ők is, ami nem merő térbeli véletlen. Erős gondolkozásbeli analógiák fűzik őket a német miljööz. A Könyves Kálmánnál holnap megnyitó tárlatnak kiállítójára gondolok: Hollósi Simonra, Feiks Jenőre és Feiks Alfrédra. Töprengve festők mindahárman, a modern festésnek ahhoz a német szektájához tartozók, melynek hívei a filozófia megállapodásainak után keresik a maguk festésbeli igazát. Hollósi Simon, akiben a nagybányai iskola mesterét tudjuk, még a megállapítottabb szépségekben hisz. A táj hangulat-elemeiben és tónus-szépségeiben. Jelesül tud ezen a nyelven, finom érzékenységgel a lírája, mélyenjárók a megállapításai. Sok az ellenőrizhetetlen az ő művészetében, de talán éppen ebben, az esetet látszólagos öntudatlanságaiban van az ereje és a mi fontosabb: a szándéka is.

Feiks Jenő már újabb csapásokon kalandozik, noha ő sincs elődök híján; néhány modern németen kívül például de la Gandarával tart egy-egy képén rokonságot. Egyébként kevés van benne a francziák nagyszerű közvetlenségű szín- és forma-örömeiből, abból a magától értetődő, könnyen folyó muzsikából, ami az új németek ideálja és amihez olyan jól tudnak — a francziák. Viszont tartalombeli érték, öntudatos kultúra: ez a Feiks Jenőék festését jellemzi. Ezek miatt szeretem ezt a német pikúrát, noha látvánlátom, hogy kevés benne a pikúra. Feiks Jenő ugyan néha meglepően tud szint-is és nem azokon a képein, amelyeken eleve elhatározott szín-közlendői vannak. Forma-meglátásai legtöbbször egyéniek; ott, ahol a kitünő karrikaturistára ismerünk bennük, akinek temperamentuma régi és mulattató ismerősünk. Csak éppen, hogy még nem kiforrott, nem leszűrdődött ez a forma-nyelv. Archaizálásai érdekesek, sokszor erővel teliesek. Csapongó, eredeti tehetség Feiks Alfréd. Néhol naív és dadogó, másutt ritka erőre kap és szintén naiv eszközökkel, de gyönyörű tudatossággal nyitogatja a néző fantáziáját. Néhány régi és langyos romantikáiu. vagy kellemetlenül olajos képe során

igazi szenzációt nyújt az olyan kép, minők a 21-és és 22-vel számozott, vagy a szuggesztív erejű „Erdei út”.

A negyedik magyarról: Kóber Leórol kevés a följegyezni való. Egyrészt jól ismerjük, másrészt nem szeretjük ezt az erőszakos humoru rajzoló, akitől már egy ízben megállapítottam, hogy kiket utanoz? Nagyon sokan vannak és Kóber nem legjobb tulajdonságait tanulta el. Érdekes ember a fiatal Jules Pasciu. A simplicissimusban ujabban gyakran találkozhatunk réveteg, forma-nem-tudó vonalaival, melyek mégis egy eredeti és kedves egyéniséget revelálnak. Persze, lehet, hogy Toulouse-Lautrec nélkül ő sem így rajzolna. A hatodik kiállítónak, Alfred Kubinnak különös misztériumairól nincs okom tagadni, hogy nem értem őket. Lehet, hogy érdekes a gondolatbeli háttérük, de színhez, formához, pikúrához semmi közük sincsen. Innen vannak minden pikúrán. De azt is megengedem, hogy, tulnan.

(B—s.)

(*) **Ijabb Barta Tamás.** Pénteken lesz a bemutató előadása Hívós Kornél „Íj. Barta Tamás” című új társadalmi sziumüvének. A korán elhunyt írónak ez már a második műve, amely a Nemzeti Színházban bemutatásra kerül. Főszerepeit Cs. Alszeghy Irma, Vizvári Mariska, Gál, Pethes, Gyenes, Rózsahegyi, Mihályfy, Bartos, Faludi, Hajdu, Hetényi és Ihsz adják.

(*) **A berliniek a Vigszínházban.** Pénteken kezdődik a berlini Deutsches Theater vendégszereplése a Velencei kalmár előadásával. Szombaton a berliniek második előadásul a Szentivánéji álom kerül színre a berliniek eredeti díszleteivel és jelmezeivel.

(*) **Turchányi Olga Oroszországban.** Turchányi Olga, a Népszínház-Vigopera kiváló művésznője, a jövő téli saisonban több külföldi nagy városban fog fellépni. A legelső fellépése, amely még az idei évad őszén fog megtörténni, Szentpétervárom lesz, ahol Turchányi már hosszú időn át játszott, nagy sikereket aratva és dicsőséget szerezve a magyar névnek.

(*) **Ezeregyéi.** A Wiesenthal testvérek két pihenő napján a Népszínház—Vigopera kettős előadást tart és pedig két városban: Pozsonyban és Budapestben. Pozsonyban a Nagymamát játszzák a vigjátéki társulat, Mader Rezső vezetésével és Blaha Lujzával az élén, itthon pedig az Ezeregyéi van műsoron. A Wiesenthal lányok legközelebbi fellépése pénteken lesz, amikor operett előzi meg nagyszerű tánczaikat. A színház a Wiesenthalék produkciójával a második jubileuma felé haladó Tündérszerelmet, Martos és Huszka népszerű daljátékát, a főszerepekben Della Donna Eugéniával és Székely Gyulával hozza színre. Ez az előadás kivételesen fél nyolcz órakor kezdődik. Szombaton pedig egy új francia operett, a Páris almája előzi meg nagyszerű tánczaikat.

(*) **Vendégszereplés.** Csapó Jenő, a Király-Színház volt elsőrendű tagja három estén fog vendégszerepeltetni a Kolozsvári Nemzeti Színházban. A Vig özvegy Danilójában, a Varázskeringő Nikijében és a Dollárkirálynő Schlickhousban lép fel, tehát azokban a szerepekben, amelyekben a fővárosban is nagy sikert aratott. A vendégfellépések iránt, amelyek szerdán, csütörtökön és pénteken lesznek, óriási az érdeklődés.

(*) **Gorkij vallomása.** Gorkij Maximtól új könyv jelent meg. Czime „Isповied”, ami „Vallomás”-t jelent. Ebben a könyvben az oroszok nagy írója meghatóan szép visszpillantást vet gyermekiségére, ifjúkorára. Elmondja életének viszontagságait és miközben azokat vázolja, mélységes, legtöbbször szomorú, majdnem mindig igaz elmélkedésekre tér ki. Ezek közül valók a következők:

Az isten nem rajtunk kívül, hanem bennünk él. A rabszolgáknak sohasem volt istenük. Azt teték meg isteni törvényeknek, amit az emberek parancsoltak nekik.

Az új és valóban emberi, hosszas fáradság árán kívülről ered. A tömeg gyűlöli az újat létrehozó ént.

Minden gyermek bölcs a maga nemében. Egyre gyakrabban eltűnődöm a sorsukon és kérdem: Mivel szolgáltak rá a gyermekek a rájuk váró áldástalan balvégtetre.

A nép régóta emel egyes embereket a vállára, csufondáros módon rájuk bizza a munkadíját, meg a szabadságát és türelmesen vár, amíg megpillantják az igazságosságnak a magaslatról lefelé vezető útját. A tömeg kiválasztottjait megrészegíti és elrontja a hatalom. Elfelejtik, kik vitték fel a hegyre, mert a sokaság ártalmára cselekszenek. Mikor az emberhad észreveszi, hogy az ő elkényeztetően nevelt gyermekei ellenségekké válnak, megrendül irántuk a hite. Magukra hagyja a vezéreket, akik elvesztik birodalmukat és elvéreznek. A nép belátta, hogy az élettörvény nem azt kívánja, hogy egyeseket segítsenek fel, hanem hogy valamennyien elérjék a boldogulás ösvényét, amire mindenki maga lépjen rá.

minők a 21-
ztív erejű „Er-
Leórol kevés
erjük, másrészt
u rajzoló, aki
ogy kiket utá-
r nem legjobb
ember a fiatal
jabbban gyakran
tudó vona-
kedves egyéni-
Foulose-Lautrec
állítónak, Alfred
nincs okom ta-
hogy érdekes a
ához, pikurá-
annak minden
tulnan.

(B-s.)
esz a bemutató
más” című új
nyit írónak ez
eti Színházban
Alszegehy Irma,
s. Rózsahegy,
tényi és fűsz.

Pénteken kez-
endégszereplése
mbaton a ber-
és jó álom kerü-
és jelmezeivel.

ágban. Tur-
ra kiváló mű-
külföldi nagy-
ése, amely még
Szentpéterné-
dön át játszott,
szereve a ma-

erek két pihenő
előadást tart és
Budapesten. Po-
gjátéki társulat,
ájzával az élén,
on. A Wiesen-
pénteken lesz,
tánczaikat. A
val a második
met, Martos és
repekben Della
al hozza színre.
rakor kezdődik.
berett, a Páris
at.

enő, a Király-
estén fog ven-
Színházban. A
ringő Nikiében
lép fel, tehát
a fővárosban
lépések iránt,
nteken lesznek.

Maximtól új
, ami „Vallo-
orosok nagy,
vet gyermek-
vizsontagságait
es, legtöbbször
lkedésekre tér

n bennünk él.
tenük. Azt tet-
z emberek pa-

fáradtság árán
létrehozó ént.
emében. Egyre
s kérdem: Mi-
uk váró áldás-

eket a vállára,
kaditát, meg a
megpillantják
lé vezető utját.
és elrontja a
megyre, mert a
kor az ember-
zetően nevelt
ndől irántuk a
akik elvesztik
elátta, hogy az
gyeseket segít-
elérjük a bol-
ga lépjen rá.

(*) Színház botrány Párisban. A múlt szombaton diszlocadás volt a párisi Odeon-ban Alfred de Vigny emlékszobra javára. „Az álom éjszakája” című darab kezdetén Schmitt Florent, a darab zenéjének szerzője az egyik páholyból odakiáltott a karmesternek: — Hagyják abba! Hamisan játszanak.

A De Vigny szerepét játszó De Max erre ingerülten vágott vissza:

— E gorombaság után nem játszom!

Nagy kavargás támadt. Csak nagy nehezen lehetett az ingerült művészt rábírní, hogy tovább játszik. Később Polaire kisasszony hiányos toaletteje ellen tiltakozott egy szemérmes ur. A művésznek a lámpák elé lépett és így szólt a közönséghez:

— Tisztelettel kérem a közönséget, megfelelőnek tartja a ruhámat?

— Igen! Igen! — zúgott a közönség, azután az okvetetlenkedő urat kidobták a nézőtérről és folytatták az előadást.

(*) Revü-Színpad. A főváros tanácsa, mint ismeretes, engedélyt adott az Erzsébet-körút 31. alatti hatalmas épülettömbnek orfeumra való átalakítására; az építkezés már folyamatban is van s október elsején meg is nyílik ez új nagyarányú szórakoztató hely, mely kapcsolatban lesz egy Revü-Színpaddal s az ifjú hazai művész-tehetségeknek fog legújabb hajlékú szolgálói. Ezen színpadnak vezetését dr. Fodor Oszkár, a Népszínháznak egy évtizeden át volt főtítkára fogja ellátni, míg a tulajdonképpeni Royal-Orfeum artístai igazgatását Keleti H., a Folies Caprice társtulajdonosa fogja végezni. A Revü-Színpad egyfelvonásos operettek és vígjátékok színpada lesz s a megnyitóműsor meg fogja ismertetni a főváros közönségét Eyslernek, a „Vándorlegény” szerzőjének népszerű egyfelvonásos operetttel, a „Vera Violetta”-val.

(*) A gépróksasszony sikere. A Városligeti Színház bájos zenéjű új operettejének „A gépróksasszony”-nak hétfői negyedik előadásához is elkelték az összes jegyek. A zsúfolt ház elejétől végig pompásan mulatott a tréfás librettón és élvezettel hallgatta a szebbnél-szebb keringőket. Az újdonság a hét minden napján előadásra ki van tűzve.

(*) Az Uránia-Színházban egy bemutató-előadásnál is nagyobb érdeklődés kísérte Geguss, Székely és Huszár „Rendnek muszáj lenni” című darabját, mely új átdolgozásban, új felszereléssel és a dånosi rablógylókosság eseményeinek feldolgozásával új aktualitást nyert.

Nyílt-tér

(Ez nyilván közzétételért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

Stein Vilmos és Fia

PERZSA SZÖNYEG raktára

1908 május 15-től

IV. kerület, Ferenczy-tere 9. sz.
Gróf Cziráky-palotában létezik.

Kristály-só.

A legfinomabb és legtisztább készítmény, a legszigorubb egészségügyi követelmények szerint előállítva.

Rendkívül tápláló erejű! Mindig száraz!

Kapható minden jobb fűszer- és csemegekereskedésben.

Rohitschi étvágyat gerjeszt
Tempelforrás elősegíti az emésztést
szabályozza az anyagcserét.

Nagybani raktár Magyarország részére:
Hoffmann József, Budapest, VI., Bathory-utca 8. szám

Hazai termék! Hazai termék!

ÁGNES-Forrás

a Mohai ÁGNES-Forrás

Elsőrendű természetes szénsavas natron-tartalmu ásványvíz.

Idősegy gyomorhaj, légcső-, tüdő-, gyomor- és bélhurut, csontlágynulás, vese- és hólyagbántalmak oszloiban kitűnő eredménnyel használatos, kellemes borvíz.

1 1/2 literes üvegekben 42 fillér. — Üres üvegekért 8 fillér térül vissza.

Mindenütt kapható. A forráskezelőség.

Főraktár: **ÉDESKUTY L.** oszár és királyi
Budapest: udvari szállítónál.
Telefon 16-32. Erzsébet-ter 8. Telefon 16-32.

FŐVÁROS.

(*) A gázgyár ügye. A tanács ma negyedfél órán át tárgyalta a gázgyár ügyét. A tanácsban is konstataáltak, hogy a szerződés csak három alternatíva között enged választást. Vagy új világító-rendszerre tér át, vagy meghosszabbítja változatlanul a szerződést tíz évre, vagy megváltja a gázgyárat. E szerint a fővárosnak nincs is választása. Új világító-rendszer nincsen, a mai szerződésnek a meghosszabbítása köptelenség s azért nem marad más hátra, mint a gázgyár megváltásának a kimondása. Ha a főváros 1910-ben meg akarja váltani a gázgyárat, még az idén ki kell mondaní a megváltást. A tanács ma ki is monddta s a következő javaslatot terjeszti a közgyűlés elé:

Jelentse ki a közgyűlés, hogy a szerződés 5. szakaszának b. pontjában biztosított joggal élni kíván és a budapesti légszuszgyárakat a szerződés értelmében megváltani akarja. Miután pedig az előterjesztett adatokból világosan kitűnik, hogy a légszuszgyáraknak a főváros kezelésébe való átvétele a fővárosra nézve minden tekintetben előnyös, méltóztassék a tanácsot utasítani, hogy a légszuszgyárak megváltása és a főváros kezelésébe való tényleges átvétele tekintetében szükséges további intézkedéseket sürgősen tegye meg.

(*) A főváros kölcsöne. A fővárosi kölcsön ügyével tegnapi számunkban már részletesen foglalkoztunk. A főváros tanácsa ma tartott ülésében is foglalkozott a kölcsön ügyével. Dr. Bárczy István polgármester ismertette azokat az okokat, amelyek a kölcsön ügyének öszre való elhíasztását idézték elő. A tanács a polgármester bejelentését tudomásul vette. Dr. Bárczy István polgármester holnap rendeletben hívja fel az összes ügyosztályokat, hogy részletes kölcsönprogramot készítsenek és azt mielőbb eléje terjesszék.

(*) Az illetőségű ügyek gyors lebonyolítása. A székesfőváros katonai és illetőségi ügyosztálya terjedelmes és alapos előterjesztést tett a tanácshoz az illetőségi ügyek gyors lebonyolítása tárgyában. Az ügyosztály nevében Rényi Dezső tanácsos és Vita Emil tanácsjegyző felsorolja azokat az eddigi rendelkezéseket, amelyek az illetőségű ügyek gyors elintézését akadályozták. Az ügyosztály szerint, az eddiginél egészen más alapra kellene fektetni az illetőség kérdését, ma már ugyanis a községi illetőség mindinkább vesztit a jelentőségéből; ezt mutatja az újabb törvényhozási és kormányzati eljárás is. Behozták az országos betegápolási pótadót és érvényre jutott az az elv, hogy az elhagyott és 7 éven aluli kiskorúak gondozásának a költségét is a betegápolási alap fedezi. Ily módon lehetne a községelyre szorultakon is segíteni, vagyis országos szegény-alapot kellene teremteni és a betegápolási alap fedezhetné a 7 éven felüli gyermekek tartásdíját is. A hadköteleseket születési helyükön kellene állítani, természetesen a honosságuk figyelembevételével, amint ez már legnagyobb részben szokásban is van. Amint a munkakönyv és a gazdasági cselédkönyv kiadásánál mellőzik az illetőségi hely kitüntetését, akképp alkalmazható volna ez a házi cselédekre is. A községi illetőség kérdése tehát jóformán csak a toloncolási eljárásban okozna nagyobb nehézséget; ezt is meg lehetne oldani úgy, hogy a büntetendő cselekményeket elkövető egyéneket csak az elkövetés helyéről tiltanak ki, míg más helyeken telepedhetnek és ott tartózkodhatnak mindaddig, amíg erre a helyre veszélyessékké nem válnának, illetőleg, amíg ott is valamely eltoncolással büntetendő cselekményt el nem követnek. A tanács foglalkozott az előterjesztéssel és azt helyeslöleg vette tudomásul. Elhatározta a tanács, hogy ennek az alapján felterjesztést intéz a belügyminiszterhez, a vonatkozó rendelkezések módosítása ügyében.

(*) A Filharmóniai Társaság segélye. Gróf Andrassy Gyula belügyminiszter jóváhagyta a közgyűlésnek azt a határozatát, amelyvel a Budapesti Filharmóniai Társaság részére az 1908. évre 6000 korona segélyt szavazott meg.

(*) Az adókövető bizottságok szaporítása. Gróf Andrassy Gyula belügyminiszter tudatta a fővárossal, hogy a pénzügyminiszter a főváros összes közigazgatási kerületeire nézve még egy adókövető-bizottság alakítását rendelte el és pedig azért, mert az adózók száma rohamosan emelkedik s ennél fogva a bizottságok tárgyalásai már régibb idő óta igen elhúzódnak. Nehogy a főváros területén az adóelőírás, beszedése és behajtása a folyó évben nagyobb késedelmet szenvedjen, szükségessé vált a bizottságok szaporítása. A belügyminiszter ennél fogva fel-

hívja a polgármestert, hogy az 1883: XLIV. t.-cikk értelmében 2-2 rendes és 2-2 póttagot nevezze ki az új bizottságokba.

(*) Külföld-e Bosznia. A fővárosnak egy vállalkozó boszniai fából akart szállítani faburkolatot. A tanács megkérdezte a Kereskedelmi Muzeumot, hogy közszállítás szempontjából Bosznia külföld-e. A muzeum azt mondotta, hogy igen. A tanács erre felírt a kereskedelmi miniszterhez s azt kérte, hogy a boszniai fát sorozza a hazai anyagok közé. A kereskedelemügyi miniszter arról értesítette ma a fővárost, hogy a kérelmet nem teljesítheti, mert semmiféle külföldi származású anyagot, vagy terméket hazainak nem minősíthet. Kijelentette azonban a miniszter, hogy ha a közel jövőben az utak és utcák burkolására boszniai fa-anyag felhasználása szükséges, a maga részéről nem tesz kifogást az ellen, hogy a belügyminiszter a külföldi beszerzésre az engedelmét a közszállítási szabályrendelet intézkedései értelmében megadja.

SPORT.

Budapesti versenyek.

— Tizedik nap. —

A tavaszi meeting mai, utolsó előtti napjának kiemelkedő száma a 10.000 koronás kísérleti verseny volt, mely eddig két- és háromévesek részére volt nyitva, az idén azonban a megváltozott propozíciók értelmében a kétévesek kizárattak a versenyből és benne csak hároméves és idősebb lovak mérkőzhetek. A verseny Taral által kintinően lovagolt Faragó győzelmével végződött Tábornok előtt, míg a harmadik helyre Álnok érkezett. Érdekesebb volt még a Háromévesek handicapja is, mely Gay Spinster révén a Rothschild-istálló zsákmánya lett.

Részletes eredmény a következő:

I. Nyeretlenek díja. Díj 3000 korona. Táv 1800 méter. 1. Szemere M. 3é pm Tulpán II. 48 kg. (Juhász), 2. gróf Festetich T. 3é pm Lancelot 51½ kg. (Boardman), 3. báró Rothschild A. 3é pm Gamin 51½ kg. (Pratt). Futottak még: Ravissanté (Vivian), Mutyiba (Dyk). Igen könnyen három hosszal nyerve, öt hosszal harmadik. — Tot.: 10:20, 40:50, 60.

II. Eladóverseny. Díj 2000 korona. Táv 2000 méter. 1. Zombory R. 3é pm Magas 48 kg. (Kisziváth), 2. Egyedi A. pm Prokop 48 kg. (Puszter), 3. báró Springer G. 3é pm Bolondóra 44 kg. (Withalm). Futottak még: Maczó (Taral). Igen könnyen, két és fél hosszal nyerve, egy és fél hosszal harmadik. — Tot.: 10:30, 40:56, 92.

III. Háromévesek handicapja. Díj 5000 korona. Táv 1400 méter. 1. báró Rothschild A. sk Gay Spinster 55½ kg. (Pratt), 2. báró Herzog M. sm Bocaccio 55½ kg. (Walkington), 3. Milne F. pm Vincenz Albert 55½ kg. (Taral). Futottak még: Miltiad (Pretzner), Recolte (Blades), Java (Krouzil), Andalgó (Carslake), Venus (Smejda), Oliveto (Ayllin), Bon garcon (Boardman), Joseph (Cockeram), Varázs (Miles), Galánta (Kisziváth), Julietta (Vivian), Ez falut ér (Ulrichshoffer), Topper (Baumgartner). Nyakhoszszal nyerve, 2 hosszal harmadik. — Tot.: 10:14, 40:166, 96, 80.

IV. Tavaszi kísérleti verseny. Díj 8000 korona. Táv 1000 méter. 1. Egyedi L. 5é sm Faragó 60½ kg. (Miles), 2. Egyedi A. 4é sm Tábornok 60½ kg. (Carslake), 3. gróf Pejacevich A. 3é sm Álnok 54½ kg. (Pretzner). Futottak még: Beau merité (Taral), Tilos (Heidt), Geständnis (Boardman), Blizzard (Krouzil). Biztosan ¼ hosszal nyerve, nyakhoszszal harmadik. — Tot.: 10:96, 40:86, 112, 54.

V. Ropera-díj. Díj 4000 korona. Táv 1000 méter. 1. Báró Springer G. pm Bellac 56 kg. (Taral), 2. báró Üchritz Zs. sk Regina 54½ kg. (Blades). Küzdelem után négy hosszal nyerve. Tot. 10:39.

VI. Nyeretlen kétévesek eladóversenye. Díj 2000 korona. Táv 1000 méter. 1. Báró Springer G. pk. Isnardie 50 kg. (Dyk), 2. Zombory R. sk Margit 49 kg. (Kisziváth), 3. gróf Pejacevich A. sk. Mozi 47 kg. (Hönig). Futottak még: Papucs (Puszter), Lobar (Mach), Bizom benned (Schuster), Cointreau (Smutny), Bó (Csernovszky). Könnyen két hosszal nyerve, nyakhoszszal harmadik. Tot. 10:27, 40:46, 52, 48.

VII. Welter-handicap. Díj 3000 korona. Táv 1600 méter. 1. Báró Herzog M. 3é pher. Peugeot 59½ kg. (Walkington), 2. gróf Wenckheim D. 3é sk. Ilona 52½ kg. (Pis), 3. Dreher A. 3é pk. Thames 55 kg. (Ayllin). Futottak még: Torta (Krouzil), Bracciano (Taral), Fanfaron (Miles), Ezres (Pretzner), Ballerina (Heidt), Au revolver (Gulyás). Biztosan nyakhoszszal nyerve, négy hosszal harmadik. Tot. 10:32 40:62, 136, 90.

EGYESÜLETEK.

(—) A Magyar Békeegyesület közgyűlése. A Magyar Szent Korona Országainak Békeegyesülete tegnap tartotta évi rendes közgyűlését Zipernowszky Károly ügyvezető alelnök elnöklésével a Magyar Tisztviselők Országos Egyesületének dísztermében, amely ebből az alkalomból dísztingvált, nagy közönnyel telt meg. Zipernowszky Károly szíves szavakkal köszöntötte a megjelenteket s azután hosszabb megnyitó beszédet mondott, amelyben visszafüggelést vetett a békemozgalom terén tavaly előfordult nevezetesebb eseményekre. Ezután Gergely Ede főtitkár mutatta be évi jelentését, amelyben közölte, hogy az egyesület a külföldi egyesületekkel való sűrű érintkezés mellett felolvasásokkal is iparkodott eszméit terjeszteni. A közgyűlés úgy az évi jelentést, mint Bartos János számvizsgálói és Belák Loránd pénztárosi jelentését jóváhagyólag tudomásul vette. Ezután dr. Szabó Aladár budapesti ev. református lelkész tartott igen érdekes és szép felolvasást a világbékéről. Végül kiegészítették a választmányt.

(—) Kulturünnepek Sopronban. Május 30-án és 31-én tartja meg XVII. évi közgyűlését Sopronban a Dunántúli Közművelődési Egyesület Széll Kálmán, a D. K. E. megalapítója és díszelnöke, ünnepi beszéddel fordul ez alkalommal az országhoz és ögróf Pallavicini Ede elnöki beszédén kívül Rákosi Jenő előadása ad különös fontosságot az ünnepnek, melyre újabbán Darányi Ignác földművelésügyi miniszter is kiküldötte képviselőjében Sárosy-Kapeller miniszteri tanácsost. Sopron város tanácsa dr. Töplér Kálmán polgármesterrel az élen már megállapította a két napra terjedő kulturünnepek sorrendjét. A közgyűlésre jelentkezők vasuti- és szállásjegyeit május 26-ig a D. K. E. főtitkári hivatala (Budapest, Akácia-utca 9.) küldi meg.

TÖRVÉNYSZÉK

§ A dánosi haramiák. Az esküdtbírók ma is csak formális ülést tartott, mert a törvényszék a kérdések megfogalmazásával még mindig nem készült el. Oly hatalmas anyag vár még most is feldolgozásra, hogy csütörtöknél előbb aligha lesz alkalma a bíróságnak a kérdések előterjesztésére.

§ Sajtópör a csernovai eset miatt. A csernovai véres templomszentelés után a Népszava című lap 1907. évi október 29-én megjelent számában „Mészárlás Rózsahegyen” című cikkében azt állította, hogy a csernovai vérengzést nem az izgatók, hanem a papok idézték elő. A papok, akik a szokásos jezsuita módszer szerint a Prohaszka ravasz metodusa helyett előbb hivatali terrorizmussal, erőszakkal, felgyújtásokkal, végül tömeggyilkossággal igyekeztek megnyerni a nép lelkét. A cikk tartalma miatt a kir. ügyészség a papi osztály ellen való izgatás sajtóvétségéért pörbe fogta a cikk szerzőjét, Vörös Péter czipész munkást, akinek ezen ügyét ma tárgyalta a büntető törvényszék esküdtbírója Sárkány bíró elnöke alatt. A tárgyaláson a vádlott elismerte a cikk szerzőségét, azt azonban tagadta, hogy ő izgatott volna cikkével. Kérte a valódiság bizonyítását elrendelni arra nézve, hogy az igazat írta, mert a tények maguk a felháborítók és izgatók. Kérte Hlinka András pánszláv agitátorok és Párty szepesi püspököknek tanukénti kihallgatását. Az esküdtbírók dr. Ladányi Ármán védelme után a vádlottat nem bűnösnek mondták ki, mire a bíróság felmentő s nyomban jogerőre emelkedett ítéletet hozott.

§ A branyicskai dinamit-merénylet. Két évvel ezelőtt július 17-én dinamit-robbanás történt a branyicskai hídon, amelyen vasut is halad át a Maros tulpártjára. A dinamitpatronok épp akkor robbantak fel, amidőn a gyorsvonat ért a hidra. A vonaton ugyanakkor 156 utas volt, akik között óriási pánik állt be, mert mindenki a hid felrobbantását hitte. Szerencsére nagyobb baj nem történt s az utasok egy kis ijedelemmel szabadultak. A megejtett nyomozás kiderítette, hogy a dinamitpatronokat Nedelkovics Péter ottani révész helyezte el a hídon. A révész ugyanis az új vashid elkészülte folytán teljesen elvesztette kérését s elkeseredésében határozta el magát a merényletre. A dinamitot Vandelli Lajos olasz köfőjtő utján a dévai rézbányából szerezte, aki a készülő merényletről tudott. A dévai kir. ügyészség gyilkosság kísérletének büntette miatt

emelt vádat Nedelkovics és Vandelli ellen s az ottani esküdtbírók napokon át tárgyalta az ügyet. Az esküdtbírók bűnösnek is mondták ebben s ezért az eljáró bíróság 6-6 évi fegyházra ítélte őket. A Kuria ma Neuberger Ignác bíró előadása alapján dr. Kühler Gyula koronaügyész helyettes és dr. Gál Jenő védő felszólalása után a semmisségi panaszok elutasításával helybenhagyta az esküdtbírók ítéletét.

§ A szokás hatalma. A Csenger-utcai Bergerkávéházban kellemetlen meglepetés érte december 15-én éjjel Pozsár Márton cigányprimást. A mulató vendégek egyike éjjel után magával vitte a primás vadonatúj 140 koronás télikabátját. A kabátot az ismeretlen vendégre mulató-társ, Havancsek Jenő pinczér segítette fel, ezért aztán vád alá is került mint bűnrészes a lopás büntetéseben. A tárgyaláson, amelyen Szepessy bíró elnököt, a vádlott elmondta, hogy ittas fővel egyik közeli kocsmában megismerkedett egy fiatal emberrel, aki elhívta őt a kávéháza. Mikor a fekete kávé megitták, az ismeretlen felkérte, hogy segítse ráadni a télikabátját. Ő, mint pinczér a szokás hatalmának rabja lévén, készséggel eleget tett ennek az óhajnak. Hogy a kabát kié volt, nem tudja. A bíróság a vádlottat bizonyítékok hiányában felmentette.

§ Tisztviselők afférja. A magyar kir. folyam- és tengerhajózási r.-t. képviselőjében a múlt év június 22-én megjelent a székesfehérvárosi központi pénztárnál Nyíry Aladár főpénztári ellenőr hivatalos ügyben. A központi pénztárnál alkalmazott Kovács Károly számszám azonban az ellenőrt megvárakoztatta, mire az panaszra ment Kovács hivatali főnökéhez. Ezen panasztétel miatt aztán a két tisztviselő között heves összeszólalkozás történt, mely kevésen múlt, hogy tetlegességgel nem végződött. A kínos ügy folytatása az lett, hogy Nyíry provokálta a számszámot, akit a Fodor-féle vívóteremben másnap megvívott kardpárbajban meg is sebesített. A párbajozó tisztviselőket ma vonta felelősségre a büntető-járásbíróságnál dr. Kürti járásbíró s Kovács Károlyt két napi, Nyíry Aladárt pedig, aki párbajért már büntetve volt, öt napi államfogházra ítélte. Az ítélet jogerős.

§ A maglódi cigányprimás. Egy elázott parasztdzának húzta a fülébe a maglódi nagykorcsmában a válogatott nótákat Bódi László háromtagú bandája. A mulatság tetőpontján betoppant közbüki Gyurkovics József s elhuzatta a maga nótáját. De mivel pénz helyett verést ígért, a banda megrohanta, miközben a kellemetlen vendég kést rántott s a primást összeszurkálta. Délután két óra tájban, mikor a cigányok mámorukat nagyjából kialudták, Bódi László két társával fölkereste Gyurkovicsot, akit összevissza vertek s mikor lábáról leverték, a primás rátérdelt s a magával hozott borotvával elnyiszálta a torkát, úgy, hogy a szerencsétlen áldozat meghalt. A pestvidéki esküdtbírók Bódi László halálát okozott súlyos testi sértés büntette miatt hat évi fegyházra, Losó Bélát hat havi és Bódi Kálmánt öt hónapi fogházra ítélte. A Kuria ma dr. Kisfalvi A. Rezső védelme után a vádlottak semmisségi panaszát elutasította.

DR. HÖNIG IZSÓ

Elektroterapeutikai és Röntgen-Infézetek. Elektromágneses gyógyítás

Budapest, IV. Károly-körút 24 sz. I. em. Lift

Telefon 102-39.

Gyógytényezők:

Elektromágneses gyógyítás.

Röntgen sugarakkal való kezelés.

Magas frekvenciájú árammal való kezelés (Arsonvalisatio).

Kék fényrel való kezelés.

Villamos hőfürdők (Elektrotherm).

Villamos fényfürdők.

Villamos masszázs (Vibratio).

Galván, Farad és Franklin árammal való kezelés.

Villamos vízfürdők.

Szénsavas fürdők.

Főbb javallatok:

Általános idegesség (neurasthenia, hysteria).

— Rendelés d. o. 8-11-ig, d. u. 2-6-ig.

— Rendelés napon át. — Kíváratra prospektus.

Ideggyengeségi állapotok

Almatlanság.

Műdések (Paralízis).

Idegfájdalmak, idegzsibák (Neuralgiák, Ischias).

Gerincvelő-sorvadás (Tabes).

Szívbetegségek.

Véredényelmeszesedés.

Köszvény és csusz (Rheuma, huygysavas lerakódások, ízületi és csontbajok).

Székrekedés.

Anyagcserebajok. (Elhízás, cukorbetegség, vérértelenség).

Bőrbajok. Bőrviszketeg.

Hajbetegségek (Hajhullás, kopaszság).

Aranyeres csomók.

Kérjük mindenütt a világhírű
Hercules-sör
MALATA-TAPSÖR-különlegességét

KÖZGAZDASÁG.

Beruházási kölcsön.

Budapest, május 19.

Az a törvényjavaslat, melyet Wekerle Sándor miniszterelnök Kossuth Ferencz kereskedelmi miniszter nevében tegnap tett le a Ház asztalára és mely a magyar kir. államvasutakba helyezendő sürgős természetű beruházásokra kéri a törvényhozás felhatalmazását, nem okozott semmi különös meglepetést. Közismert dolog, hogy az államvasutak az ő fogyatékos berendezéseiknél fogva régen igénylik a nagy anyagi áldozatokkal járó felújítást és kibővítést és kétségtelen, hogy ez a törvény olyan hiányokat van hivatva pótolni, melyeknek megszüntetését nemcsak a forgalom, de az ország egész közgazdasági érdeke sürgősen követeli. Az „Egyetértés” egyébként már régebben, ugyanabban az időben, mikor az osztrák pénzügyminiszternek azt a tényét közölte, hogy 150 millió osztrák koronajáradékot adott el szabad kézből a Rothschild-csoportnak, megírta azt is, hogy a magyar pénzügyminiszter is fáradozik abban, hogy korábbi felhatalmazása alapján egy nagyobb tétel magyar koronajáradékot bocsásson áruba, de megírta legjobb helyről beszerzett információja alapján, hogy a vevő a Rothschild-csoport lesz, mely a m. kir. postatakarékpénztárral karöltve veszi át a piacra kerülő járadékot körülbelül 92%-os árfolyamon, vagy azon alul. A tények most mindenesben igazolják ezt a híradásunkat. Mindössze annyiban van eltérés, hogy most nem 92%-os, hanem 91¼—91½%-os átadási árfolyamról beszélnek. Mi már a 92%-os árfolyamot is alacsonynak tartottuk és ezt az alacsony árfolyamot arra a mesterkedésre vezettük vissza, a melylyel a koronajáradék árfolyamát az illetékes körök hónapokon át szándékosan tartották éppen a konverzió váratában alacsonyan, sőt attól sem riadtak vissza, hogy annak feilődését visszanyomják, szorítsák. Elvitathatatlán dolog, hogy egy olyan pénzesoport, mely szabad kézből veszi át a koronajáradék millióit, igényt tarthat arra, hogy azt az üzleti kockázatot, melyet vállal, hogy fáradozását, melyet nem önzetelenül teljesít, hogy azt a költséget, melyet magának okoz: az árfolyamkülönbségetben megfizessék. De hogy ez a haszon ilyen hatalmas összegnél miért legyen mindiárt kézen fekvő 2¼—2½%, azt nem tudjuk belátni, de nem is helyeselhetjük. Ha még ezen felül figyelembe vesszük, hogy a koronajáradék mai árfolyama még mindig csak 93¼, amikor az elsőrangú pénzügyintézetek 4%-os záloglevelei már 94½—95%-os árfolyamot jeleznek, akkor tisztán láthatjuk azt, hogy a koronajáradékot átvevő konzorcium kitűnő üzletet csinál a magyar kormány hátrányára. Mert ugyebár a magyar állam adóslevele, a koronajáradék van olyan jó és biztos papíros, mint a legjobb pénzügyintézet záloglevele s így ha tullepünk az emisszió lebonyolításán és arra kerül majd a sor, hogy az átvevő konzorcium a piacra hozza a 91¼—91½%-os árfolyammal átvett koronajáradékot, lesz majd gondja arra, hogy a mai tőzsdei árfolyamot megfelelően emelje. A pénzbőség és az a tény, hogy a fővárosi betétintézetek ma 3½%-kal kamatoztatják a náluk elhelyezett betéteket, fogják elősegíteni ezt az eshetőséget. Rothschildék tehát megcsinálják mindenesetre az ő jó üzletüket.

Az új beruházási kölcsönrel a Neue Freie Presse mai száma bővebben foglalkozik. A Presse szerint a magyar kormány a beruházási szükséglet fedezésére még 1908-ban 75,096,189 korona 44 fillér 4 százalékos járadékkötvények kibocsátására kér felhatalmazást, míg 162,140,000 korona fedezésére szóló mennyiség 1909—1911. évekre szóló budgétörvény, életbelépte után lesz kibocsátható. A tárgyalások, amelyek a kölcsön végérvényes befejezésére irányul-

nak, a legközelebbi napokban fognak megtörténni. E tárgyban Kornfeld Zsigmond főrendiházi tag, a Magyar Általános Hitelbank elnöke, ki ma Bécsben időzik, a járadékot átvevő konzorcium osztrák képviselőivel értekezni fog. A magyar kormányval való tárgyalásokat régi szokás szerint a Magyar Általános Hitelbank elnöke vezeti, ki e tekintetben a konzorcium osztrák tagjainak felhatalmazását is bírja. Természetes, hogy Kornfeld elnök előzőleg az osztrák konzorciummal egyetértőleg fogja azon határozatot megállapítani, amelyekben belül ezen tárgyalásokat ő a magyar kormányval folytathatja. Elsősorban az átvételi kurzus lesz a tanácskozási tárgya. Azt hiszik, hogy a kurzus 91 egyenlő és 91 és fél százalék között lesz, a végérvényes döntés azonban a magyar kormányval folytatandó tárgyalásoktól függ. A bécsi tárgyalásokból azt következtetik, hogy Kornfeld elnöknek Budapestre való visszakerkezése után azonnal felveszik a tárgyalások fonálát.

A Magyar Asphalt Részvénytársaság nem fizet osztalékot. Mint jó forrásból értesülünk a Magyar Asphalt Részvénytársaság — a Wiener Bankvereinek ez a vállalata — elhatározta, hogy a lefolyt üzletévre nem fizet osztalékot. Az elért nyereséget a tartalékok dotálására és elővitelre használja fel. Ez a vállalat, melynek az alaptőkéje 3,800.000 korona és mely 1899-ben 15%, 1900-ban 12% osztalékot fizetett részvényeseinek, 1901-től 1905-ig semmit sem fizetett, 1906. évre 5%-ot kaptak a részvényesek. 1907. évre megint nem kapnak semmit. A vállalat, melynek konszolidálása folyamatban van, egyébként jó üzletmenettel dicsekszik és a jövőre nézve reményekkel kecsegteti részvényeseit. A 200 korona névértékű részvények mai tőzsdei árfolyama: 145 pénz, 148 ár.

Kamarai titkárok értekezlete Debreczenben. A kereskedelmi és iparkamarai titkárok pünkösd ünnepén, június 7-én és 8-án Debreczenben értekezletet tartanak, melynek célja, hogy tájékoztassák egymást azokról a véleményekről, melyeket kerületük iparos és kereskedő közönsége az új ipartörvénytervezettel szemben elfogal. Az értekezlet célja az is, hogy a szétágazó vélemények között bizonyos egységes vezérfonalat keressenek s az iparosközönség érdekeinek képviselésére a legjobb és keresztülvihető módozatot megválaszsják. Az értekezlet sorrendje a következő lesz: Vasárnap, június 7-én délelőtt 9 órakor: Általános ipari jog. Képesítés. Mestervizsga. Ipargyakorlás. Építő ipar. Kéményseprő ipar. Házi és vándoripar. Vasárnap, június 7-én délután 4 órakor: Gyáripar. Telepengedély. Kereskedelem. Vásároszás, megrendelésgyűjtés, végeladás. Iparoktatás. Hétfőn, június 8-án délelőtt 9 órakor: Tanoncok és segítők munkaviszonya. Munkarend. Ipariellügyelet. Munkásközvetítés.

Pénzüzetek kartelleje. Mint már több ízben jeleztük, a budapesti pénzüzetek vezetői abban fáradoznak, hogy a feleikkel szemben megállapítandó feltételek tekintetében a bécsi pénzüzetek mintájára kartelszerű megállapodást létesítsenek. Amint látszik, ez a törekvés most komoly formákat kezd ölteni és nem lehetetlen, hogy a közös megállapodás rövidesen létrejön.

Fizetéseképtelenségek. A bécsi hitelezői védegyelet a következő fizetéseképtelenségeket közli: Grünfeld Róza divatárusnő Beregszász. — Macher és Somos kereskedő cég Budapest. — Kokály Lipót szabómester Miskolc. — Klein és Társa kereskedő cég Gyula. — Guth Elza divatárusnő Segesvár.

Az Aradi Központi Takarékpénztár tőkeemelése. Arad város egyik legfiatalabb pénzüzete, az 1907-ben alakult Aradi Központi Takarékpénztár tegnap tartott rendkívüli közgyűlésén elhatározta, hogy részvénytőkéjét 500.000 koronáról egy millió koronára felemeli. A részvénytőke felemelési művelet végrehajtásával az igazgatóságot bizták meg.

A Felvidék burgonyatermelésének javítása. Néhány év óta több felvidéki vármegyéből érkeztek panaszok a földművelésügyi miniszteriumba a burgonya degenerálódása miatt. Darányi földművelésügyi miniszter az idén a betegségeknek ellenálló burgonyafajta terjesztése céljából akciózt indított s. egyelőre Szepes, Turóc, Sáros és Trencsén vármegyékben egy-egy fősziporító-telepet létesített, honnan a termelésre vállalkozó birtokosok, a vetőgumókat ingyen, vagy bérmentve kapják oly kötelezettséggel, hogy az utántermelésből megszabott egységárban hat éven keresztül két, illetve négy vaggon kifogástalan minőségű burgonyát bocsátanak évenként a miniszterium rendelkezésére. A beszállított mennyiséget a miniszter községi kiszagdzák részére fogja kiosztani.

Főszámoló szövetséget. A múlt évi nagy pénzügyi válság talán sehohsem vitt véghez olyan nagy pusztítást, mint a szövetségek sorában. Egymásután számolnak föl olyan intézetek is, amelyek 20—30 év óta biztos alapokon működtek. A nagy bankok megvonták a szövetségetektől a hitelt s így ezek is kénytelenek voltak beszüntetni a hitelyújtást. Ugy hogy ma már úgy áll a dolog, hogy Budapesten alig van hitelt nyújtó s működő szövetséget. És bár a zsaroló koronaszövetségek bukásán nem sok sajnálni való van, azért az igazán komoly és altruistikusan működő szövetségek munkaképtelensége nagy bajt jelent, mert a kisemberek elesnek jóformán egyetlen pénzforrásuktól. Az illetékes köröknek oda kell hatniok, hogy legalább néhány — minden tekintetben megbízható szövetséget pénzhez jusson s így a szükségbe került kisembereken segíthessen. — Ma egyébként a Terézvárosi Takarékegyesület m. sz. főszámolásáról kaptunk hírt, melynek igazgatósága a május 23-ára összehívott XXVI-ik közgyűlésnek a felszámolást fogja javasolni. Az intézet 1881-ben alakult. Az 1906. évben 4032 korona nyeresége volt.

A Központi Kereskedelmi és Iparbank elnöke. Mai számunkban azt irtuk, hogy a Központi Kereskedelmi és Iparbank R. T. elnöke Hieronymi Károly volt kereskedelemügyi miniszter lesz. A bank annak a közlésére kér fel bennünket, hogy ez a hírlünk téves információzión alapult. Amidőn ezt a bank közléseire konstataljuk, a magunk részéről csak azt jegyezzük meg, hogy lehet, hogy a megállapodás Hieronymi Károly volt kereskedelemügyi miniszterrel nem jött létre, de az tény, hogy a bank az elnöki állást Hieronyminek felajánlotta, amint azt felajánlotta már másoknak is, akik azt visszautasították.

Pénzüzetek értekezlete. A Magyarországi Pénzüzetek Országos Szövetsége Bereg, Maramaros-, Ung- és Ugocsa megyékre kiterjedő Északkeleti bizottsága vasárnapon tartotta Jobszty Gyula alispán elnöklété alatt Maramarosszigeten évi közgyűlést, melyen a körzeti belintézetek csaknem kivétel nélkül képviseltették magukat. A tárgysorozaton szerepelt a pénzüzeti adózás reformja, melylyel kapcsolatban Szabó Albert ny. pénzügyigazgató indítványára elhatározták, hogy a Szövetségnek e tárgyban kidolgozott alapos memorandumát a benne panaszolt sérelmek figyelembevételé végett megküldik a körzet országgyűlési képviselőinek. Majd az uszaratörvényjavasltnak dr. Grünwald Zsigmond által előterjesztett kritikája alapján élénk eszmecsere indult meg, melynek eredményeképp elhatározották, hogy a Szövetség utján sürgős előterjesztés tétessék az igazságügyminiszterhez a törvényjavasltnak az uszaraforgalom meghatározásának és a kamatmaximum kérdésének megfelelőbb szabályozása tárgyában. A tisztviselők és pénzüzetek, valamint utóbiaknak egymásközi jogvitáinak választott bíróság utján történő eldöntéséről dr. Belényesy András főügyész értekezett, majd Hantos Elemér, a Szövetség központi főtitkára tartott előadást arról a kérdéstről, hogy pénzüzeteink minő szerepet játszanak jelenleg a hazai iparfejlesztésben és minő feladat vár rájuk e tekintetben a közel jövőben. Az egész napon át tartó tanácskozást díszebéd követte.

Nemzetközi tejgazdasági kongresszus Budapesten. A jövő év folyamán Budapesten nemzetközi tejgazdasági kongresszust tartanak. A kongresszus előkészítő bizottsága tegnap tartotta alakuló ülését a földművelésügyi miniszterium tanácstermében gróf Dessewffy Emil elnöklété alatt. A kongresszus diszelnökévé Darányi Ignác földművelési minisztert választották meg, míg a diszbizottság tagjai az eddigi nemzetközi kongresszusok elnökei, továbbá Mezőssy Béla, Miklós Ödön és gróf Zichy Aladár lesznek. A kongresszus tanácskozásai három szakbizottságban fognak lefolyni.

Felelős szerkesztő:

PURJESZ LAJOS

Kiadótulajdonos

A Magyar Ujságkiadó Részvénytársaság

Igazgató: ERDŐS ARMAND

VITA FORRÁS
SÓSKUT VASMEGYE
ALKALIKUS NATRON-LITHION GYÓGYVIZ
Orvosi ajánlva: hógyeavas diathesis, hósvény, cukorbetegség, gyomor-, vesé- és hógyhólyag-bántalmaknál stb.
Mint üdítő és borvíz páratlan.
Bővebb felvilágosítással azonnal a 1910
Központi Iroda: Budapest V., Lipót-körút 29
Főraktár: Eöskuty L. utráll, Budapest, Erzsébet-tér 8. sz.

irex-fogpor
auto-szelenczésű
Automatikus porlás — Ujj
Leglgyabb finomság
Ideális készítmény
Egy auto-szelencs 60 adag
tartalmaz, 3 hónapra elegendő
Ára K. 1.20.

TŐZSDÉK.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE

Gabonatózsdé.

Budapest, május 19

Az időjárás a száraz jellegét ma is megtartotta, de a buza árára már nem lehetett befolyással, mert nincs vevő sem októberi buzára, sem pedig — ami a legnagyobb baj — készbuzára. Malmaink nem képesek lisztjüket eladni, bármennyire erőltetik is az eladást, naponta mérsékelt árkövetelésekkel és ennélfogva a buzavásárlást is majdnem beszüntetni kénytelenek. Ma mindössze 3000 mázsa talált magnehezen elhelyezést 5—10 fillérrel olcsóbb áron, pedig a piacon elég nagyobb tétel uradalmi buza volt, melyet a tulajdonosok nem tudtak eladni. A májusi buza ára ennek következtében tovább esett és tegnaphoz képest az árvesztése 50 kilónkint 30 fillért tesz ki, holott az októberi buza kurzusa alig változott. Rozs, árpa, zab és tengeriben nem volt forgalom; az árak a tegnapiak maradtak.

Eladatott:

Buza. Tiszavidéki: 100 mm. 78.5 kg. 23.90-korona, 100 mm. 78.5 kg. 23.90 korona, 200 mm. 77.5 kg. 24.20 korona, 100 mm. 77 kg. 23.90 korona, 100 mm. 77 kg. 24 korona, 300 mm. 77 kg. 23.90 korona, 500 mm. 76 kg. 23.80 korona, 400 mm. 75.8 kg. 24 korona. Fehérmegyei: 200 mm. 79 kg. 23.80 korona, 200 mm. 76.5 kg. 23.20 korona. Pestvidéki: 100 mm. 78 kg. 23.80-korona, 200 mm. 77.3 kg. 23.90 korona, 350 mm. 76 kg. 23.50-korona. Felsőmagyarországi: 150 mm. 77 kg. 23.40-korona. Zab: 100 mm. 15 korona, 100 mm. 14.80 korona, 100 mm. 14.80 korona, kpl., 100 mm. 14 korona, kpl., kocsira rakva. Az árak 100 kg.-kint koronákban értendők.

Budapesti gabonaforgalom.

1908. május 17-től május 18-ig.

	Erkezett:	Elszállított:
Buza	16626	148
Rozs	610	100
Árpa	100	—
Zab	671	—
Tengeri	36839	—
Liszt	2905	6058
Korpa	—	1084

A határidőpiacon kötetett:

Délelőtt:

Előfordult kötések (50 kg.-kint):
Buza 1908. májusra 11.47, 11.42, 11.47, 11.32.
Buza 1908. októberre 10.24, 10.26, 10.06.
Rozs 1908. októberre 8.92, 8.81, 8.79.
Zab 1908. októberre 6.87, 6.89, 6.79.
Tengeri 1908. májusra 6.59, 6.55, 6.59, 6.54.
Tengeri 1908. júliusra 6.65, 6.60, 6.59.

1 óra 30 perczkor zárulnak:

májusra buza	11.33 — 11.31
októberi buza	10.11 — 10.11
októberi rozs	8.82 — 8.83
októberi zab	6.79 — 6.8
májusi tengeri	6.55 — 6.56
júliusi tengeri	6.60 — 6.61

Délutáni forgalom.

Délután csekély forgalomban az irány bágyadt maradt.

4 óra 30 perczkor zárulnak:

Buza májusra	11.28-11.29
Buza októberre	10.09-10.10
Rozs 1908. májusra	10.20-10.25
Rozs új októberi	8.81-8.82
Zab 1908. májusra	7.20-7.22
Zab októberre	6.82-6.83
Tengeri 1908. májusra	6.55-6.56
Tengeri júliusra	6.60-6.61

Értéktőzsde.

Kielégítő külföldi jelentésekre, nyugodtan, tartott irányzattal, körülbelül a tegnapi zárlat jegyzéseivel indult ma az üzlet az értéktőzsdén. Az előtőzsdén a forgalom folyamán bécsi megbízásokra élénk kereslet fejlődött ki a Magyar hitelrészvényekben, mely ennek következtében 4 koronával javult is, azonban legmagasabb árfolyamát nem volt képes megtartani, mert a déli tőzsdén nagy kínálat volt ebben az értékben is. A helyzet eredményében éppen nem javult. A spekuláció — támogatás és buzdítás híján — nem fejt ki tevékenységet. A déli tőzsdén a csekély szilárdaságot némi lanyhaság váltotta fel, mely főleg a nemzetközi értékek árfolyamában volt észrevehető, úgy, hogy a mai zárlat alig mutat fel különbséget az egyes értékek árfolyamai közt. A helyi forgalomban a Belvárosi Takarékpénztár a Magyar Országos Központi Takarékpénztár, a Kőszénbánya- és téglagyár, az Ujlaki téglagyár, az Adria részvényekben volt üzlet. A járadékok egy kissé visszaestek. Egyéb értékek közül a Rima körül volt valamelyes mozgalom, amely érték az előtőzsdén jól volt keresve és 555.75 koronáról 557.50 koronáig emelkedett, a déli tőzsdén azonban ez is 556.50-ig gyöngült.

Az Osztrák hitel 634.50 koronán indulva, csekély forgalom mellett 634-re gyöngült. A Magyar hitel 750 koronás kezdő árfolyama előbb 749.75-re gyöngült, aztán 753.50-ig szökött föl, majd megint 751.50-re gyöngült. Az Államvasut 696.50-ről 696-ra gyöngült, de csak szórványosan fordult elő benne egy-egy üzletkötés. Forgalomba került továbbá: Leszámitoló-bank 475 koronán, Jelzálog 443.50-442.50 koronán, Városi villamos vasut 267.50 koronán, Közúti 551.75-551.25 koronán, Magyar koronajáradék 93.97 $\frac{1}{2}$ -93.90 koronán, Hazai bank 280.50-279.75 koronán, Adria 413-414 koronán, Salgó 578 koronán, Ganzgyár 3280 koronán, Hazai sorsjegy 103 koronán.

Előtőzsde.

Előtőzsde szilárd.
Kötötték: Osztrák hitelrészvény 634.50. Magyar hitelrészvény 749.75-753.50. Rimamurányi vasút 555.75-557.50. Jelzálog-bank 443.50. Közúti vaspálya 551.50-551.75. Magyar koronajáradék 93.95-93.97 $\frac{1}{2}$. Hazai bank 280.50. 5%-os orosz kölcsön 96.—.

Déli tőzsde.

Déli tőzsde tartozkodó.
Kötötték: Osztrák hitelrészvény 634.25-634.50. Magyar hitelrészvény 751.50-752.—. Osztrák-magyar államv. 615.25. Déli vasut 136.—. Rimamurányi vasút 557.—. Jelzálog-bank 442.50-443.25. Közúti vaspálya 551.25. Városi villamos vasut 267.50-268.—. Magyar koronajáradék 93.90-93.95. Hazai sorsjegy 103.—. Belvárosi takarékpénztár 594.—. Budapesti takarékpénztár orsz. zálogk. 416.—. Drasche-féle téglagyár 477.—-479.—. Salgótarjáni kőszénbánya r.-t. 577.—-578.—. Ujlaki téglagyár 297.—-298.—. Adria tengerhajózási r.-t. 413.—-414.—.

Prémium-üzlet: A díjbiztosításokért fizettek: Osztrák hitelrészvényekért holnapra 4-5 K, 8 napra 8.—10.— K, 1908. május hó végére 12-14 K.

Utőtőzsde.

Kötötték: Osztrák hitelrészvény 634.—. 4%-os magyar koronajáradék 93.80 és 93.—-87.50. Rimamurányi vasút 556.75. 5%-os orosz kölcsön 92.27. Végül maradt: 4%-os magyar koronajáradék 93.80.

BÉCSI GABONATŐZSDE.

Bécs, május 19. (Saját tudósítónk jelentése.) Gabonaművek irányzata annyiban szilárd, hogy az eladók a teljes árakhoz ragaszkodtak, de a konzum tartózkodott minden vásárlástól s így a piacdon nagy csönd uralkodott. Takarmányárunkban sem volt üzlet s zab változatlan áron maradt, tengeri árát ellenben 10 fillérrel emelték arra való tekintettel, hogy némely magyarországi vidéken kívánatos volna az új vetésekre az eső.

Jegyzetett buza: tiszavidéki 12.30-12.85 korona, mosoni 11.90-12.25 korona, tótfelvidéki 11.80-12.30 kor., déliavasut 11.50-12.20 korona, marchfeldi —.—.

Uj-rozs: tótfelvidéki 10.70-10.95 korona, csepeli 10.65-10.85 kor., pestmegyei 10.70-10.95, déliavasut 10.60-10.80 korona, különféle magyar 10.60-10.85 kor., osztrák 10.70-10.90 korona.

Arpa: morvaországi 7.30-7.70 kor., marchfeldi —.— kor., bácsvidéki 7.50-7.90 kor., tótfelvidéki 6.75-6.30 kor., csepeli —.— kor., győri 7.10-7.70 kor., déli vasuti —.— kor., tiszavidéki —.— korona.

Magyar tengeri: régi 7.—-7.20, új —.— korona, cinquantin 8.—-8.55, új —.— korona.

Magyar zab: selejtes —.— kor., közepes 7.65-7.95 korona, elsőrendű 7.95-8.20 kor., válogatott 8.20-8.55 korona.

BÉCSI ÉRTÉKTŐZSDE.

Bécs, május 19. Az a hír, hogy a magyar kölcsönt ki fogják bocsátani, valamint a magyar beruházási javaslat a külföldi szilárd jelentésekkel kapcsolatban az előtőzsde hangulatát kedvezőleg befolyásolták. Az üzlet azonban csendesen folyt és csak egyes értékek javultak. Magyar hitelrészvények és rimamurányi részvények iránt némi helyi érdeklődés mutatkozott és budapesti eladások ellenére is javultak. Alpesi bányarészvények is emelkedtek. A többi értékek nyugodtak voltak. Az üzlet a déli tőzsdé kezdetéig csendes volt és a kulissza vezető értékei nem igen változtak. Később az irányzat kedvetlenebbé vált, mert a berlini bányapiacszól gyengülést jelentettek.

11 órakor zárulnak:

Osztrák hitel. 634.25, Magyar hitel. 752.50, Länderbank —.—, Államvasut 696.75 —.—, Elbavölgyi vasut —.—, Déli vasut 137.—.—, Alpesi bányatársulat 645.—. Rimamurányi 557.50. Májusi járadék 97.30, Magyar koronajár. 93.90. Orosz érték —.—. Török sorsjegy 187.50, Német márka 117.62.

1 órakor jegyeztek.

Osztrák hitel 634.—, Magyar hitel 752.—. Länderbank 441.—. Unio-bank 539.—. Államvasut 696.25, Anglo-bank 539.—, Bankverein 523.50. Déli vasut 136.—. Gözhajó —.—, Alpesi bányarészvény 653.50, Májusi járadék 97.30, Magyar koronajáradék 93.90, Török sorsjegy 187.50, Német márka 117.62, Elbavölgyi vasut —.—, Rimamurányi 557.—, Orosz járadék —.—, Keleti vasutak —.—, Skoda —.—, Magyar jelz. —.—, Kárpáti petroleum —.—.

Bécs, május 19. (Osztrák értékek zárlata.) 4-2 százalékos papír-járadék 97.30, 4 százalékos osztrák arany járadék 116.55, 1860-as sorsjegy 150.50 Osztrák hitelsorsjegy 458.— Angol osztrák bankrészvény 296.50, Bécsi Bankverein 521.75 Osztrák-magyar bank 1728.— Déli vasut 134.50 Dunagözhajózási társ. 1015.— Dohány rész. 409.— Cs. k. arany (verf) 11.35 Német bankv. 117.65 Osztr. Lloyd 421.— 4-2 száz. ezüst. jár 97.25-99.15, Osztr. koronajáradék 97.40, 1864-es sorsjegy 262.50, Osztrák hitelintézeti részvény 633.—, Union-Bank 539.—, Osztrák Länderbank 441.75, Osztrák-magyar államvasut 696.—, Elbavölgyi vasut 443.—, Alpesi részvény 652.95, 20 frankos 19.10, Londoni váltóár 240.01. Lipótkohó 450.—, Töröksorsjegy 187.30. Kedvtelen.

Bécs, május 19. (Magyar értékek zárlata.) 4 százalékos arany-járadék 111.45. Tiszai és szeg. kölcs. sorsjegy 145.10, Magyar hitelbank részvény 751.—, Magyar leszámitoló és váltó részvény 475.—, Rimamurányi 556.25, Magyar cukoripar —.—, Adria hajózási részvénytársaság 412.—, Magyar koronajáradék 93.65, 4 százalékos magyar földteherm. kötv. 99.70, Magyar nyér.-k. sorsjegy 187.—, Kassa-Oderbergi vasut részvény 363.—, Magyar jelzálogbank 440.—, Magyar keresk. bank —.—.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDE.

Berlin, május 19. (Tőzsdéi jelentés.) Daczára annak, hogy a tegnapi newyorki tőzsdéről ösztönző jelentések érkeztek s hogy a járadékpiazz szilárdaságával tünt ki, a nyugati tőzsdék hatása alatt, a mai tőzsde megnyitása még sem volt élénknek mondható, sőt a későbbiekben meglehetősen általános depresszió kapott lábra annak hatása alatt, hogy a német vasiparról szóló kedvezőtlen jelentések hatása

alatt a bányáértékek piacán nagyobb kínálat keletkezett, ami ezen értékekben jelentékeny árfolyam-estést okozott. Később magasabb londoni jegyzésekre ugyan általános megszilárdulás állott be, ez azonban nem járt az üzlet élénkítésével. Vasutak közül amerikai vasutak emelkedtek, míg déli vasut Béccsel egybehangzóan nagyobb mértékben engedtek. Járadékok magartartása mindvégig kielégítő volt, míg bankok el voltak hanyagolva. Gözhajós részvények meglehetősen tarthaták magukat. A készpénzpiac iparértékei bár egyenetlen irányzatúak voltak, de túlnyomórészt javultak. Napipénz 4% és alább, magánleszámitolási kamatláb 3 $\frac{1}{2}$ %.

Zárlatokor jegyzetiek: 4-2 százalékos papírjádék 99.—, 4 százalékos osztrák aranyjádék 98.90, osztrák hitelrészvény 198.60, Déli vasut 23.10, orosz bankjegyek 214.70, 4 százalékos új orosz kölcsön 77.70, Disconto Commandit 175.60, Dinamit-truzst 159.90, Harpeni 197.70, Unifikált török járadék 96.20, 4-2 százalékos ezüst-járadék 97.20, 4 százalékos magyar aranyjádék 97.50, Magyar koronajádék 93.75, Osztrák-magyar államvasut 149.—, Bécsi váltóár 84.90, Olasz járadék —.—, Ált. villamossági Edison 216.90, Gelsenkircheni 193.30, Laurakohó 214.50, Gyenge.

Frankfurt, (Zárlat.) május 19. 4-2 százalékos papírjádék —.—, 4 százalékos osztrák aranyjádék 98.85, 4 százalékos magyar aranyjádék 93.75, Osztrák hitelintézeti részvény 198.60, Osztrák-magyar államvasut 149.10, Északnyugati vasut —.—, Bustiehradi vasut —.—, Londoni váltóár 204.—, Bécsi Bankverein 131.20, Villamos részvény —.—, 3 százalékos magyar aranykölcsön 96.75, 4-2 százalékos ezüstjádék 99.10, Osztrák koronajádék 97.15, Magyar koronajádék —.—, Osztrák-magyar bank 123.60, Déli vasut részvény 23.60, Elbavölgyi vasut —.—, Bécsi váltóár 84.90, Párisi váltóár 812.66, Union bankrészvény 135.50, Alpesi bányarészvény —.—, Szilárd.

Hamburg, (Zárlat.) május 19. 4-2 százalékos ezüstjádék 98.80, 1860. sorsjegy 153.50, Déli vasut 23.10, 4 százalékos aranyjádék 98.40, Osztrák hitelrészvény 198.80, Osztrák-magyar államvasut 143.75, Olasz járadék 103.70, 4 százalékos Magyar aranyjádék 93.60. Nyugodt.

London, május 19. Angol consol 86 $\frac{1}{16}$.
Páris, május 19. (Zárlat.) 3 százalékos Francia járadék 96.80, Osztr. aranyjádék —.—, Magyar aranyjádék 96.—, 5 százalékos Bolgár kötelezvény 1896. évről 498.50, 4 százalékos Olasz járadék 104.20, Déli vasut elsőbbségi kötv. 311.—, 5 százalékos marokkói járadék 516.—, 4 százalékos 1890. Román kölcsön 73.75, 4 százalékos Kons. amort. román járadék 90.65, 4 százalékos Amort. román járadék 1905. 92.50, 5 százalékos Orosz járadék 1906. 98.10, 5 száz. Orosz kincstári utalvány 1904. 519.—, 4 száz. Szerb járadék 1907.—.—, 4 százalékos spanyol járadék 94.65, 4 százalékos unifikált török jár. 96.05, Török sorsjegy 180.75, Török dohányrészvény 433.—, Osztrák föld-hitelintézet 1117.—, Osztr. Länderbank 468.—, Magyar jelzálogbank 468.—, Banque de Paris 1438, Banque Ottomane 730.—, Osztr. magyar államvasut —.—, Déli vasut 141.—, Meridional vasut 680, Keleti vasutak —.—, Waggon Lits —.—, Hartmann gépgyár 504.—, Rio Tinto 16.41, Sucrerie d'Egypte —.—, Tula 234.—, Thomson Houston —.—, Urikányi kőszén 153, Chartered 19.50, De Beers 270.—, East Rand 97.—, Jagersfontein 87.50, Transvaal Consols —.—, Transvaal Land Company —.—, Váltó Amsterdamra (rövid) 207.50, Váltó német piacokra (rövid) 123.—, Váltó Bécsre (rövid) 104.50, Váltó Belgiumra (rövid) $\frac{3}{16}$, Olasz aranyváltó (rövid) pari, Váltó Svájcra (rövid) $\frac{3}{16}$, Csek Londonra 251.22, Magánkamatláb 2 $\frac{1}{16}$, Szilárd.

ÜZLETI TUDÓSÍTÁSOK.

Budapesti szurómarhavásár.

Budapest, május 19. (Hiv. tud.) A mai vásárra felhajtottak 1647 darab élő borjút. Fizettek: elsőrendű élő borjúkért 86-92 fillért, kivételesen 94-96 fill., középminőségű élő borjúkért 72-84 fillért, silány és rugott borjúkért 60-70 fillért kilogrammonként (levonás nélkül). Az irányzat csendes volt, az árak változatlanok maradtak.

Bécsi sertésvásár.

St.-Marx, május 16. (Saját tudósítónk telefonjelentése.) A mai sertésvásárra 13714 darabot jelentettek be, melyből a vásár kezdetéig felhajtott 7539 fiatal és 5217 hizott sertés.

Reggelizés előtt fél pohár
Schmidthauer-féle
Használata valódi áldás gyomorbajosok-
nak és székzsorokában szenvedőknek.

Igmándi keserűvíz

az elrontott gyomor
2-3 óra alatt tel.
jesen rendbe hozza
Kis üveg 40 fillér.
nagy üveg 60 fillér.

Arak: elsőrendű 116-118 fillér, kivételesen fillér; középnéhez 111-117; idős 104-110 fill.; könnyű 100-100 fillér; fiatal sertés 80-110 fillér, kivételesen fillér.

Sertéskereskedelmi csarnok. Budapest-Kőbánya.

Budapest, május 19-én. (Hivatalos tudósítás). Hízott sertésárak: Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (párónként 400 kilogrammon felül) fillér Közép (párónként 300-400 kilogramm terjedő sulyban) fillér. Fiatal nehéz párónként 320 kilogrammon felüli sulyban) 30-132 fillér. Fiatal közép (párónként 251-320 kilogramm terjedő sulyban) 132-134 fillér. Könnyű (párónként 250 kgr-ig) 136-140 fillér. Szerbiai nehéz (párónként 260 kg fölül sulyban) fillérig, közép (párónként 240 kilogramm sulyban) fillérig.

Sertéslétszám: 1908. évi május 17. napján volt készlet 36144 drb., 1908. május hó 18-án felhajtott 220 darab, 1908. május 18-án elszállított 295 darab, 1908 május 19. napjára maradt készletben 36069 drb. A hízott sertésüzlet irányzata: változatlan.

Sertéskonzumvásár.

Budapest, május 19. (Hiv. tud.) Előző napról maradt 362 darab sertés, 103 darab süldő, - darab malacz. Pótfelhajtás - drb sertés, - drb süldő - malacz. Mai napi felhajtás 718 darab sertés, 55 darab süldő, - darab malacz, összesen 1080 darab sertés, 158 darab süldő, - darab malacz. Eladatott 689 darab sertés, 20 darab süldő, 391 darab malacz. Eladatlanul visszamaradt 391 drb sertés, 138 darab süldő, - drb malacz. Mai árak: Zsirsertés öreg elsőrendű 350 kg-on felül ételsulyban 103-110 fillér, ételsulylevonással fillér. II. rendű 280 kg-tól 350 kgr-ig 96-102 fillér, ételsulylevonással fillér, fiatal nehéz, 300 kg-on felül fillérig, ételsulylevonással 128-136 fillérig, fiatal közép 220 kg-tól 300 kg-ig fillér, ételsulylevonással 132-142 fillérig, könnyű 220 kg-ig fillér, ételsulylevonással 130-142 fillér. Hussertés, nehéz 300 kilogrammon

felül -, könnyű 140-300 kgr-ig fillérig, ételsulylevonással fillérig. Belföldi süldő 90-104 fillérig, horvát süldő 100 fillér Malacz fillérig. (Arak minden levonás nélkül kilogrammonként, ételsulyban értendő.) A vásár irányzata lomha. Az árak változatlanok.

Kivonat a hivatalos lapból.

Május 19.

Kinevezések. A vallás és közoktatásügyi miniszter Tarnóczy Etelka okleveles kisdédvönőt a szobellébi állami kisdédvönökhöz kisdédvönövé, Christélyi Béláné okleveles kisdédvönövé a nyitrai kisdédvönökhöz kisdédvönövé, Szűcs Ilona okleveles tanítónőt 1908 évi szeptember 1-től számítható hatálylyal, a kiskunhalas-füzesgyarmati állami elemi népiskolához rendes tanítónővé, Psóra Gizella okleveles kisdédvönőt a magyarpádi állami kisdédvönökhöz kisdédvönövé; a pénzügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnök a nagybecznai adóhivatalhoz Magassy Rezső németújvári I. osztályú adóhivatali ellenőrt adóhivatali tanácsnokká és a németújvári adóhivatalhoz Farkas Lajos hód-sági II. osztályú adóhivatali ellenőrt I. osztályú adóhivatali ellenőrré, dr. Sárjay Sándor nyiregyházi állami végrehajtót pénzügyi fogalmazóvá a dési pénzügyigazgatóság végleges minőségben, Czapfi Károly nagybecskereki pénzügyi irodatisztet pénzügyi irodavezetővé a nagyzebeni pénzügyigazgatóság végleges minőségben és Varga István zalaegerszegi pénzügyi kezelési gyakorlatot pénzügyi irodatiszté a nagybecskereki pénzügyigazgatóság ideiglenes minőségben, Lenth Mihály okleveles jegyző, pellérdi lakost állami végrehajtóvá a pécsi pénzügyigazgatóság ideiglenes minőségben; a budapesti ítéltábla elnöke dr. Veres Jenő budapesti lakos, ügyvédjelöltet a budapesti ítéltábla területére díjaz joggyakornokká; a marosvásárhelyi ítéltábla elnöke Monostory Károly végzett joghallgatót a marosvásárhelyi ítéltábla kerületébe díjazal joggyakornokká; a pozsonyi pénzügyigazgatóság Valentovich Gyula pozsonyi díjazal vámgyakornok-jelöltet díjazal vámgyakornokká a pozsonyi fővámmivatalhoz kinevezte.

Áthelyezések. A vallás és közoktatásügyi miniszter Novák Eszter kiskunhalas-füzesgyarmati állami elemi iskolai tanítónőt 1908. évi szeptember 1-től számítható hatálylyal, a kiskunhalasi állami elemi iskolához, Muzsnai Kálmán kémeri és Szöcs János szászszegői állami elemi iskolai tanítókat, 1908. évi szeptember 1-től számítható hatálylyal, kölcsönösen

és Gógl Gizella szobellébi állami óvónót a taksonyi állami óvodához ugyanebben a minőségben áthelyezte.

Névmagyarosítás. A belügyminiszter Berkovics Lipót budapesti lakos családi nevének Bérczire kért átváltoztatását megengede.

Pályázatok. A topánfalui járásbírósnágnál ideiglenes díjnoki állásra 2 hét; a selmeczbányai bányászati és erdészeti főiskola erdőműveléstan tanszékénél tanársegédi, Sopron szab. kir. város iparostanoncziskolájánál egy igazgató-tanítói és egy tanítói, Usztején (Arva várm.), Doroszlón (Bács-Bodrog várm.) és Győrvárott (Vas várm.) postamesteri, Vág-széklyén (Trencsén várm.) pedig postai ügynöki állásra 3 hét és a körmendi járásbírósnágnál inokai állásra 4 hét alatt lehet beadni a pályázati kérvényeket.

VIZÁLLAS.

Table with columns for 'máj. 19. máj. 18.' and 'máj. 19. máj. 18.' listing various locations and their corresponding values.

EGYETÉRTÉS

politikai napilap.

Kiadóhivatali igazgató: PAJOR MATYAS

Table with columns for 'Buza', 'Egyéb gabonanelemek', 'Burgonya', and 'Faj' listing various agricultural products and their prices.

Table with columns for 'Államadósság közkölcsonok', 'Bankok részvényei', 'Takarékpénztárak', 'Biztosító társaságok', and 'Gőzmalomok' listing financial and industrial data.

Table with columns for 'Ujlaki téglák és mészegető', 'Sorsjegyek', and 'Pénzjegyek és váltók' listing various goods and financial instruments.

... (Additional text on the left side of the page, partially cut off)

IDŐJÁRÁS.

A meteorologiai központi intézet távirati jelentése.
1908. május 19-én reggel 7 órakor.

Az elmúlt nap időjárásának átnézete:

Hazánkban az idő csendesebbre és tulnyomóan derültre változott. A hőmérséklet többnyire lényegtelenül változott; maximuma: Fiumében 28 C°, minimuma: Rozsnyón 6 C° volt.

Prognózis a következő 24 órára:

Az időjárásban változás nem várható.

Allomás	Legnagyobb hőmérséklet május 19-én	A hőmérséklet Celsius szerint	Szélirány és ereje	felhőzet	csapadék mm	Hőmérséklet május 20-án
A-Szalón	71.5	11.7	N	1	4	17
Ungvár	70.0	12.2	NE	1	4	18
Késmark	69.1	14.6	S	1	2	15
Losonc	—	—	—	—	—	—
Ogyalla	70.8	16.3	—	0	h	24
Budapest	70.6	18.8	—	0	h	24
Hérecy	71.1	18.6	SN	2	0	24
Keszthely	74.5	18.2	—	2	0	24
Pécs	72.1	15.6	SW	2	0	24
Zágráb	72.2	15.2	SE	1	0	23
Fiume	70.1	19.3	NN	1	0	23
Szeged	71.1	18.9	NW	1	0	23
Ferencváros	71.5	14.8	E	1	0	23
Nagyvárad	69.8	14.2	S	3	0	22
Kolozsvár	71.1	13.7	—	1	2	22
Nagyszombat	70.7	13.4	W	1	2	22
Szalmár	—	—	—	—	—	—
Geor	—	14.4	NW	4	0	21
Arvavár	—	13.8	E	1	1	18
Salmcsebánya	—	15.4	W	3	0	16
Komárom	—	0.	NW	2	1	22
Magyar-Ovár	—	18.4	NW	1	1	22
Sopron	—	13.7	W	1	0	h
Keszik	—	13.8	—	1	0	19
Lükvenca	—	20.6	—	0	0	27
Debrecen	—	15.9	SW	1	1	24
Kecskemét	—	18.7	N	2	1	21
Óroszáza	—	19.1	NW	2	8	22
Arad	—	16.1	S	2	0	22
Zombolya	—	17.2	NW	2	1	24
Versce	—	18.8	SE	1	0	24
Órász	—	16.4	—	1	2	23

VARASD-TEPLITZ
régí híres kénfürdő Szlavonországban.

külföldi a nagy arany éremmel és díszoklevéllel a bécsi Nemzetközi Fürdő Kiállításán 1903-ban, a budapesti ezreves kiállításán 1893-ban stb. A zagonai vasútvonal mentén posta-, távirda- és telefonállomással. Analizálta Dr. Ludwig udvari tanácsos 1894-ben 58 fokos hővízforrás, a kéniszap utolérhetetlen hatású izom- és ízületi reuma, ízületi bántalmak és gyulladások vagy osontörések okozta bántalmak, osz, neuralgia, mintischiás stb. női balok, bőr- és titkos betegségek, krónikus vesebántalmak, hólyaghurut, golyva, rhachitis, fém-dyscrasia, mint olom-, higany stb. mérgezések ellen.

Ivókúra:

torok-, garat-, mell-, tüdő-, gyomor-, bélbajok, aranyeres bántalmaknál stb.

Villamos gyógyfürdő, masszázs, gyógyintézetek és szállodák mind kényelemmel. Újonnan épült fürdőszállóda gyönyörű lakosztályokkal, pompás kávézóval és a legmodernebb berendezésekkel, kitűnő fürdővel az épületben. Lift, villamvilágítás, elegáns olvasótermek, étterem, kávéház stb.

Hegvízforrásból táplált ivóvízvezeték, napifürdők, hidegvízgyógykurák zuhanyokkal és Kneipp módszerrel. Egész éven át nyitva. Az idény tart. május 1-től október 1-ig. Pompás nagy park, kiterjedt ültetvények, szép kirándulóhelyek, állandó katonazen. Lánosz-latságok, hangversenyek stb. Varasd-Teplitz autotaxi közösen várják naponta a vendégeket és elő egyes megrendelésre külföldi kocsik is kaphatók a fürdőkezelőosztályon. Fürdőorvos Dr. Matkovic J., községi orvos Dr. Loncsarek M.

Prospektusi ingyen és bermeten küld.

a fürdőkezelőség.

Lawn-teniszjátékaink

fiúknak, leányoknak és felnőtteknek

legégszesebb és érdekes társas sportjátékot nyújt.

Tennis-raketok:

- Kezdőknek 2,25, 3,25 frt.
- Haladóknak 4,50 €
- Jó játékosoknak 7.—frt.
- Versenyzőknek 9—12.—€
- Bajnokoknak 15—19.—€

Pályakerítő-háló (3 m. magas) méterje . . 16 kr.
Fehérposztó-teniszlapda tucatja 5, 6, 7, 8, 9 frt.

Tennisárjegysék és pályatervezés ingyen.

Piöki és Haas lawn-tenisz-üzlete, Budapest, VI. Andrásy-ut 13. szám.

A legtöbb tennis-klub szállítója. Külön raketjavítás-tarifa ingyen.

AZ ANKER

élet- és járadék-biztosító társaság.

Magyarországi igazgatóság.

Budapest, IV., Deák-tér 6.

(Anker-udvar).

Az 1907. évtől kezdve 1907-ben B) osztalék-új, az elekre nézve nagy kedvező biztosítási feltételek léptek — díjemelés nélkül — érvénybe.

1907-ben B) osztalék-terv szerint a befizetett díjak arányában az évi díj 31-72%-ig emelkedő nyereségyosztalék fizetett ki készpénzben.

Társasági vagyon 171 millió korona, melyből Magyarországon 28.000.000 van elhelyezve.

Díjkönyvecskék kívánatra ingyen.

Meghívó

az Osztrák és magyar papirgyárosok egyesületének

pénteken, 1908. évi június hó 19-ikén, az Alsó-ausztriai kereskedelmi és iparkamara ülés-termében Bécs, I., Stubenring 8—10. sz. alatt tartandó

XXXV-ik rendes közgyűlésére.

NAPIREND:

1. Az igazgatóság üzleti jelentése és az évi zárszámadás előterjesztése.
2. A technologiai iparmúzeum igazgatóságának jelentése a papiripar érdekében tartandó XVIII-ik különleges tanfolyamról.
3. A tagok évi illetékének megállapítása 1909-re.
4. Jelentés a papirgyári tisztviselők pót-nyugdíjintézetének érdekében fogantatott elő-munkálatok zárlatáról.
5. A szociális biztosítás kiépítése Ausztriában. Előadja dr. Lichet J. osztrák reichsrathi képviselő.
6. A legközelebbi közgyűlés helyének megállapítása.
7. Megalakítása az osztrák papirgyárosok és rokonszámák segítőegyesületének.

**Hivatalnokok
írnokok,**

illetve rajzolók és szellemileg elfoglalt egyéneknek miért kell *Diana-sósorszeszt* használni?

1. Mert a sok ülés és előrehajlásból kifolyólag többé-kevésbé majdnem mindenkinek megfájdul a háta. Ezeknek egy bedörzsölés este lefekvéskor vagy reggel felkelés előtt, egy megfizethetetlen kincs. A hátfájás rögtön megszűnik.
2. Nagyon gyakori a derék- és oldal-fájás, melynél szintén egy masszírozás alkalmazandó biztos eredményel.
3. Étvágytalanságnál néhány cseppet cukorra vagy vízbe önteni a Diana-sósorszesz legjobb étvágygerjesztő.
4. Nehéz emésztésnél étkezés után néhány cseppet bevéve, elősegíti az emésztést, mi által az étvágy emelkedik.
5. Általános gyengeségnél ugy bevétel, mint masszírozás által elérhető egy bámulatos eredmény.
6. Szellemileg vagy sok tanulás által megterhelte egyéneknek (gyermekeknek is) a homlok bedörzsölése által a fényes eredmény azonnal tapasztalható.
7. A sok írás, rajzolás, festés által kifáradt vagy meredt ujjakra és karokra nagyon kellmesen hat egy bedörzsölés, mi által ismét könnyen mozgó és rugékony ujjakat, kezeket és karokat kapunk.

Egy eredeti üveg ára 20 kr.

==== Egyedüli készítő: ====

Erényi Béla

DIANA-gyógyszertára

Budapest, Károly-körút 5. sz.

Mindenütt kapható.

Csak vigyázni kell, hogy minden üveg külső sárga burkolat papíron olvasható legyen e két szó:

DIANA-sósorszesz.

GAEDICKE Bankház

Budapest, Kossuth Lajos-utca 11. szám.

Adjánl a Egész Fél Negyed Nyolczad osztálysorsjegyet
holnap huzáshoz 12 6 3 1.50 aronáért

Butor

készpénzért és részletre
3 szoba teljes berendezés 360 forintért
mely áll 1 háló, ebédlő és szalon, 100 szoba állan-
dóan készén raktáron a legegyszerűbb kivitelől a leg-
finomabbig. Képes árjegyzék ingyen. Album 50 fillér
bélyegben.

Nagy Imre lakberendezési
vállalata.

Budapest, Váci-körút 9. (Szerecsen-utca sarok.)

Ugorkát,

kalarábót, csukorbor-
sót, zöldbabot, új
burgonyát, spenótot,
gombát és hónapos
retek vegyest; 8.50
koronáért szállítja

gyümölcskivittel
Csongrádról.

Korai

főzelékek, csukor-
bor-só, zöldbab, ugor-
ka, spenót, tejessa-
láta, hónapos retek,
zöldhagymácskák, új
burgonya, vegyest
postakosaránként 8
koronáért szállítja
Szabó, Csongrád.

Különösen kedvező Autómobil alkalmi vételék.

18 HP Fiat kardanhajtóval,
Modell 1907. uj.
24 HP Fiat lánchajtóval,
Modell 1907. uj.
40 HP Fiat lánchajtóval,
Modell 1907. uj.
40 HP Fiat-teherkocsi,
Modell 1907. uj., hordképesség
4-5 tonna.

60 HP Fiat hathengeres,
automatikus indító-szerkeze-
te és automatikus pneumatik-
szivattyúval. Modell 1907.
márcium uj.
40 HP Fiat 2 karoseriával
(kettős phaeton és limuzin)
kittűnő karban.
18/24 HP Fiat-motorkocsi,
körülbelül 16 személynek hely

Az új kocsik a szokásos jóállással adatnak el. — Minden pórt-
alkatrész a FIAT-kocsikhoz állandóan készletben.

Javítások gondosan és pontosan végeztenek. — Erdéktől forduljanak megte-
kintés, próbakoosítás és közelebbi adatok végett:

Maximilian Bergmann

Budapest, Hotel-Royal.

FIAT - Autómobilok

Bécs, I., Parkring 20.

Hegony vagy idült bujakór-bántalmak,

nagy görvéllykór, borbajok, rheuma, (Izzag fekélyek stb.) s
a romlott vértől származó egyéb bajoknál, mint migrigdagana-
rheumatismus, a szív, gége gyengedése, daganatok,
onostosis, tehetetlenség és mindenféle szersét vagy örököl-
t bujakoros bántalmak esetében, a legmeggröztöbbs minden
gyógykezeléssel daczó betegségtől biztos és gyökéres gyó-
gyulást nyújtanak

Dr. Oliver vértisztító piskótái

melyek a francia kormánv és a párisi orvosiakadémia
által engedélyezve és a párisi kórházakban egyedül
vannak engedélyezve.

Igen kellemes gyógyszer, melyet 60 év óta a lekválőbb orvo-
sok használnak, min: egyetlen és legjobb vértisztító szer és már
számos kiütésben részesült.

Az egy kis doboznak 15 darab tartalommal 5.50 kor., egy nagy
doboznak 62 darab tartalommal 11.— kor. Minta és prospektus
irandékre áll.

Raktár: Török József gyógyszerháza Budapest, Király
utca 12. és Andrássy-ut 23.

Peronospora, lisztharmat, sárgaság, egyéb gomba és
rovar-károsítók ellen a szőlő, kert és mező részére

SCHLOESING

Világhírű franciaországi, mezőgazdasági vegyész fel-
gyelete alatt a marseilli Schloesing-ház 5 francia
gyárban készített és a világ legelső elméleti és
gyakorlati szakférfiai által kitűnően elismert Bordói
pora és Lecsapott kénporai biztos és olcsó védelmet
nyújtanak. Leírás és árjegyzék mindenkinek díjmen-
tesen. Egyedüli vezérképviselet a magyar birodalom
terü- **FRANKL ADOLF** banküzlete, Buda-
pest, Eötvös-u. 19.
(Eötvös-udvar, saját ház). — Telefon szám 25-40.

SCHLOESING permetezője, háti- és kézi kénporfújtatója
(a világon a legjobb és legököltelesebb) szintén nálunk rendelhető.

Titkos betegségek

biztos és lelkismeretes meggyógyítására óriási tapasztalata
olytan legjobban ajánljuk

Dr. CZINCZÁR

egyetemi orvosudor specializistát.
Igen rövid idő alatt teljes sikerrel gyógyítja a nemi szervek,
hegyony vagy idült hurutját, vizelési nehézségeket, hólyag-
bajt, fekélyeket, syphilist, kieg- és hágorincsbajit és bármily
női betegségeket.

Budapest, 10., Karoly-körút 10. I. emel.

Rendel d. e. 10-4 és este 6-8 óráig.

Vidékieket levél útján is biztos eredménnyel gyógykezel
és gyógyszerrel is gondoskodik. — Nőknek külön váróterem,
külön kijárát.

Benzin-, nyersolaj- és szivógáz- motorok

Motors esép-
köszletek.

A legjobb gépek. A legolcsóbb üzem.
Kedvező fizetési feltételek.

Tessék árjegyzéket kérni, ingyen koldják.

Dobry Ant motor- és
gépgyárának

magyarországi kizárólagos képviselete:

Kovács Mihály és Társa

Budapest, V., Hold-utca 23. sz

INGYEN

diszkrét és bormentve küldjük rend-
kívül érdekes tartalma ábrákkal és
használati utasításokkal együtt árjegy-
zékünkkel.

GUMMI HALHOLYAG 2, 4, 6, 8, 10, 12 K tucatja
PESAR, OCLUS, NŐI OVSZER 3—5 kor.
feltétlen megbizható valódi angol és francia gyárt-
mányok.

„NAKIRA” 12v. védett férfi-övsezer különlegesség,
valódi indiai paragummiból fel-
tétlen megbizható, tucatja — 12 K

MINTAGYÜJTEMÉNY 12 darab legfinomabb
övsezerből — 4 korona.

UTERUS-SPRAY esodeti 12v. védte
női különlegesség 14 korona.

Universalis-sérvkötők

páratlanok, kis gummi nyomóval, a legnagyobb sérv is ol-
sárható. Egyedüli 5-22, kétoldali 10-24 korona.

Műlábak, műkezek, egyenestartók lerdénnöt-
teknok, támgépek, stb. stb.
Haskötők, gummiharisnyak stb. irriga-
torok, betegápolási cikkek kaphatók.

Magyar Orvosi Műszerház Budapest

VII., Rákóczi-ut 32.

— Pontos címre és a veres keresztre ügyeljünk. —

Titkos betegségek

gyógyítására legjobban ajánlható 28 éven át szerzett
kórházi tapasztalatai alapján

Dr. KAJDACS

v. cs. és kir. exordorvos és kórházi főorvos.

Biztos sikerrel, rövid idő alatt gyógyít huyagosfolyást, hólyagbajt,
sebeket, bujakórt (syphilist), lórbajokat, elgyengült férfierőt,
idősebbeknél is, ömértörést és annak utóhatait, ideg- és hat-
gerincsbajt, valamint minden női bajokat.

RENDEL: 8-4-ig és este 7-8-ig.

Budapest, VIII., József-körút 2.

Levelekre válaszol, gyógyszeréről gondoskodik.
Levél útján is biztos gyógyszer.

HETI MŰSOR:

Május	Nemzeti Színház	U. kir. Operaház	Vilgszínház	Király-Színház	Nepszínház (Vig-Opera)	Magyar Színház	Föv. nyárszínház	Italia színház
21 Csütörtök	Makrancos hölgy	Téli rego	Tatárjárás	Nincs előadás	Ezeregy éj	Sasfiók	Könyvelmü leány	Spanyolország
22 Péntek	Ifju Barta Tamás	Bohémélet	A velencei kalmár	100 év mulva	Veszedelem, utána Wiesenthal-lányok klasszikus tánca	A Sasfiók	Mignon	Rendnek muszáj lenni
23 Szombat (d. u. este)	Ifju Barta Tamás	A csavargó	Szentivánéji álom	100 év mulva	Páris almája, utána Wiesenthal-lányok klasszikus tánca	Sasfiók	Lisistrata	Hadrík Anna irodalmi estélye
24 Vasárnap (d. u. este)	Csongor és Tünde	Hunyadi László	A tanító	A drótosót	Páris almája, utána Wiesenthal-lányok klasszikus tánca	A Császár katonái	Aranyvirág	—

!! Helyiségváltás miatt !!

Alapítvány 1888.
raktáron levő készmunka-szövetek rendkívül olcsó árban lesznek kiadva.
3500 méter 40 cm. futószövetek
kanavallal és színes ajórszövényei motorje most 1 korona
(röndes ár K 2.80).
550 mtr 170 cm. szőles mintázott duplaszövetek
kanavallal) most 3-6 koronáig (röndes ár 6-10 kor.)
Vidékre mintákat küldök.

női-készmunka nagyiparos
Bérczi D. Sándor Bpest, Dessewffy-utca 5.
sz. alatt. (Váci-körut sarok, saját áruház) — Nagy képes kézi-munka-árjegyzék díjtalanul. — Vidékre kiválasztásra is küldök.

The „Park-Coat“

A legújabb Koch-féle divat-felöltő, különleges tejszőtőss szabásban, angol és skót szövet, különféle mintákban 16, 50, 48, 40 38 és 16.— korona árban.

Kapható csakis
KOCH
TESTVÉREK

elsőrendű férfi, fiú és gyermekruhák áruházában.

BUDAPEST, Károly-körut 26.

Szaksszerűen készült elsőrendű szabómunka. Szabott, olcsó árak.
A nagyváradí fiók telepünkre különösen felhívjuk b. figyelmét.
Nagyvárad; Bémer-tér.

Természetes es,

ezüst üstben
mindenkor frissen befőzött
**kiváló finom
málna szörpöt**

szállít
Gessler Siegfried

csász. és kir. udvari szállító és O. csász. és kir. Fensége József főherceg kamarai szállítója.

Kőbánya.

Urasági butor

Eladók és veszek; mahagóni hálósobákat, ebéd-lőket, szalonokat, rézbutorokat, zongorákat, perzsa és szmirna szőnyegeket, függönyöket, üveg- és bronzcsillárokat, petroleum-lámpákat, bronzszobrokat, olasz faragványokat, képeket, olajfestményeket, teljes lakberendezéseket, üzlet berendezéseket.

Nagy és Fia

Allandó nagy lakberendezés kiállítás!

IV., Semmelweis-(Ujvilág-) utca 21., kapubejárát. Az egész házban. Telefon 17-77.

Fióküzlet nincsen. 26618

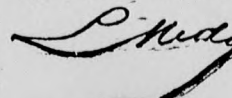
BUTOROK

háló-, ebédlő-, szalonberendezések, továbbá uriszoba, iroda berendezések rész- és mahagóni butorok, szőnyegek és függönyök valódi angol bégarnitúrák eladása és vétele.

Wechsler Károlyné
VII., Király-utca 23. szám
I. emelet 263
Kazinczy-utca sarok.

ÓVAKODJUNK AZ UTÁNZATÓTÓL ÉS DANIISITVÁNYOKTÓL

Ügyeljünk az aláírásra:

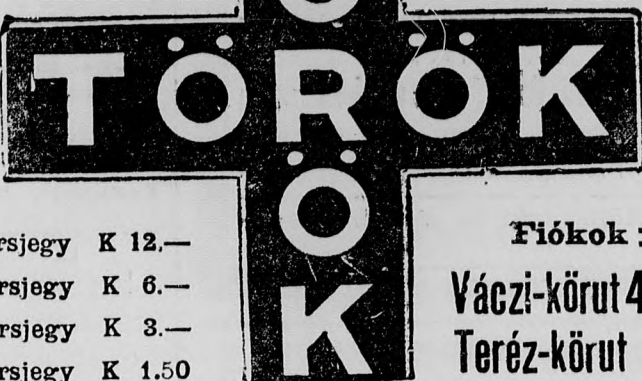
Ártalmatlan és teljesen tiszta
**ALAPOSAN
ÉS GYORSAN
GYÓGYITJA**
(kepelva és befeszkendezés nélkül)
a heveny vagy idült kifolyást.

Minden lakoskés a MIDY nevet viseli.

PARIS, 8, rue Violonne.
Főraktár: Torók József
Budapest, Király-utca, 12,
és Andrássy-ut 26.
és Magyarország jelentősebb gyógyszerüzleteiben.

Huzás
Főüzlet

holnap!
IV., Szervita-tér 3

1/4 sorsjegy K 12.—
1/2 sorsjegy K 6.—
3/4 sorsjegy K 3.—
1 sorsjegy K 1.50

Fiókok:
Váci-körut 4. sz.
Teréz-körut 46.

TOROK A. és Tsa bankház r.-t.

Budapest. Legnagyobb sorsjáték-üzlet.

Legjobb... Legjobb... Legjobb...
PAP, PAP, PAP

Összesen kapható kivétel 8 matracal 10 firt.
Sodronygyűtések méret szerint 5 firtól feljebb.

GICHNER JÁNOS

Ágynemű-réz- és vasbutor-gyáros szőnyeg, függöny, pokróc, terítő stb. nagy választékban.

BUDAPEST, Erzsébet-körut 20.

Gyár: Kaptész-utca 7. és 9.

Árjegyzéket bárkinek ingyen és bérmentve küldök.

Gyermekágyak nagy választékban. Nag nem felelő árak kizárólag vagy a piaci viszonyok.

Rindenütt kapható a legfinomabb
Weider tejszín és Zsolna csokoládé
csokoládé dessert bonbonok.
Weider Ármin és Béla
csokoládé és cukorkagyár ZSOLNA.

Szabott gyári árak!

Nászajándéktárgyak minden árban.
Spitzer Miksa utóda
HOLCZER
m. kir. szab. ékszerész.

Saját gyártmány!
Ekszer átalakítások.
Jutányos árak

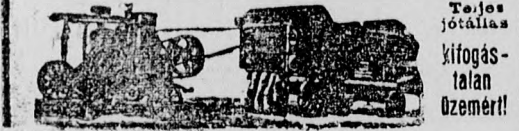
Budapest, IV., Károly-körut 22. Kösef Bazár.
Gyár: VII., Király-utca 15.

Leikiismeretes kiszolgálás!

MOTORVEVŐK FIGYELMÉBE!

Herkules-motorvállalat, Budapest, V., Váci-ut 30

Ajánlja egy oszleplés, mint malomüzemre kitűnően alkalmas, legegyszerűbb benzinkomobillját, melyek V. ker., Váci-ut 30. szám alatti gyárban bármikor üzemen megtekinthetők.

Özemzavarok kizárva! Bámulatosan olcsó szerkezet!
Rendkívül csekély benzinfogyasztás!
13-14 éves fiú is kezelheti!!!
Árjegyzék ingyen! Olcsó árak részleltetésre!
200 db elismerő levél a Magyarországon üzemen levő motorokról!

Ezen specialista legjobban ajánlható szerleltet gazda tapasztalatai alapján, melyeket a kórház húgyszervi és bujakóros osztályán való működése alatt számos éven át szerlelt.

Dr. FABINYI

speczialista nemi bajokban emeritált kórházi orvos
gyorsan és alaposan gyógyít bármely régi és makac
nemi betegséget
(húgyszófolyást ebeket, syphillist stb.)
Impotentiát (férfiui gyengeség megldősebbeknél is meglepő eredménnyel, a rendszer foglalkozás megzavarása nélkül.
Biztos siker folytatás a honorarium utólag is fizethető.
Lavolekra díjtalanul válassz. Kivántra gyógyszeresek.
Bemelés: d. e. 9-3-ig és este 6-8-ig.
Budapesten, Rákóczi-ut 8/A. szám.
(A Pannónia szállóval szemben.)
Atjárdó ház. — Bejárati a lépcsőnél. — Különb városokból.

egyert

mi k.

ann lok

rok

ros esóp- kszletek.

segek

CSY

Dr. FABINYI

Spányolország

Hadrik Anna

A FÜRDŐ EGÉSZ ÉVEN ÁT NYITVA VAN!
Báró KOZMITZA-, ezelőtt MATTONI-féle
Erzsébet-Sósfürdő
 téli és nyári gyógyhely.
 Budapest—Kelenföld. Villamos vasúti közlekedés a fürdőig. — TELEFON 40-84.
A gyógyhely forrásal ajánlatok:
 a) felek bantalmainál, alhasi és által, vérbőség-nél, májbetegségeknél, aranyérbél, túlságos elbizásnál, köszvényesnél és főleg
női bajoknál.
 Központi gőzfűtés, villamvilágítás. Fürdőorvos Dr. Felgár Emil nőorvos. Bővebb felvilágosítás-sal szolgál és prospektust küld a fürdőigazgatóság
 Báró KOZMITZA budai KIRÁLY-KESERŐVÍZE első-rangu hashajtó.
 Téli-nyári gyógyhely!

A legelőnyösebb részletfizetésre
zongorát,
pianinót,
czimbalmot,
hegedűt
 készpénzbeni áron a leg-
 újabb rendszerű
bankhitel
 útján kizárólag csakis
 Reményi nagy magyar hang-
 szerterelepen.
 Prospektus és árjegyzék in-
 gyen.
 Budapest, Király-u.
 58. szám.

Butorvevők figyelmébe!
 Menyasszonyi kelengyék, teljes lakberendezések, egyes
 butordarabok tekintettel a szállár munkára és izléses kivitelre hámulatos
 olcsó áron szerezhetők be 21 év óta fennálló és előnyösen ismert
asztalos és kárpitos butorgyári telepünkön
 Allandó kiállítás; Művészi uralgói fényűzési butorokból, **finom**
polgári és egyszerű polgári szükségleti berendezésekből. — Alólirott
 cégnek fióküzlete nincsen, más **PATYI** céggel nem azonos, a mit téve-
 dések elkerülése miatt kérünk tudomásul venni.
PATYI TESTVEREK
 székesfővárosi butortelepe,
VIII., Rákóczi-ut 7. (Stern-palota
 PANNONIA-szálloda mellett)

300.000 korona nyerhető
1. díj Pest-i Hazai Takarékp. sorsjeggyel
 Huzás már június 5-én.
 Kapható:
 36 havi részletfizetésre: havi befizet 4.— K.
 24 „ „ „ 5.50 K.
 Már az első részlet és 25 fillér portó beküldése eile-
 nében megkötődöm a törvényesen kiállított sorsjegy-
 sorozat és az azt tartalmazó részletlevelet, mely-
 nek hirtökában van az összes huzásokon az egyedül
 jätéggjogot élvezni.
FLEISSIG bankháza BUDAPEST,
 Erzsébet-körút 2. sz.

Urasági
butorokat,
szőnyegeket,
osillárokat
 és legteljesebb berendezé-
 seket (gyárakat és üzle-
 teket is) veszek és eladok.
Nagy Zsigmond
 VI., Lázár-utca 3.
 (a Váci-körút mellett).
 Gyönyörű választék a leg-
 finomabb modern és
 stilszerű matt és fényezett
 mahagoni plisander vagy
 másfajta háló, ebédő, ural-
 szoba és szalonbutorokban.
 Rézhálószobák, bőrgarnitu-
 rák és kárpitosfélekben
 Perzsa, smyrna és más sző-
 nyegeken és függönyökben,
 modern bronzosillárookban
 gáz, villamos stb.-hez.
 26597

JOHNSTON aratógépeit
 kizárólag a magyarországi viszonyoknak meg-
 felelőleg készítve egyszerű és tökéletes kivi-
 telben, olcsó áron szállítják

Bächer Rudolf és Melichár Ferencz,
 a Johnston Harvester Co., Batavia
 magyarországi kizárólagos képviselői
 Budapest, VI., Nagymező - utca 68. sz.
 Áránjantatlal készséggel szolgálnak.

Pontos és legjobb
ÓRÁK
 5 évi jótállás
 mellett.
 Arany és ezüst ókszerek, evő-
 eszközök, nászajándékok
részletfizetésre is.
 Javításokra és vidéki megrende-
 lésekre különös gondot fordítok.
 Árjegyzék 2000 rajzzal ingyen és bérmentve.
POLGÁR KÁLMÁN
 műóras
 Bpest, Erzsébet-körút 29. sz. I. em.

Telefon 11 06. Minden vízmérő-tulajdonosnak fontos! Telefon 11-06
Védelem víztulofogyasztás ellen
 a vízfogyasztás hetenkinti ellenőrzése folytán.
 Prospektust és felvilágosítást mindenkor ingyen küld a
Budapesti Vízmérő Betéti Társaság KUNZ F.
 vízmérők szakgyára. = Saját gyártelep.
 Osztály: vízfogyasztás ellenőrzés Budapest, I, Bors-utca 14

Az egész országban mindenütt kapható.
 A MÜLLER J. L.-féle
Kaliphtas
 LEGJOBB
 FOGPÉP
 felismerhetetlen, a fogz-
 kat fehéríti és éppen tartja.
 Kis csomag 50 fillér, nagy 1 korona
MÜLLER J. L.
 az 40 sz. útvonal számú
 Bpesti Könyvtárútg. 2.
 Világszerte
 kapható.

Grammofonok
 Cimbalmok
 Citerák
 Fuvolák és
 egyéb hangszerek
 részletfizetésre
 kaphatók
Aufrecht és Goldschmied
 hangszeráruházában
 Budapest, VII., Rákóczi-ut 26. szám.
 Árjegyzék ingyen!

KISS szerencséje **NAGY**

Huzás már holnap.

Ki még eddig nem nyert, vagy nem tett szerencsekísérletet az osztálysorsjátékban, **vegyen** vagy **rendeljen** egy **szerencse-sorsjegyet**

Kiss bankházában

Kossuth Lajos-utca 13.

Fióküzlet: Rákóczi-ut 55. és Erzsébet-körút 22.

KISS szeren-
cséje **NAGY**

	Nyolcad	Negyed	Fél	Egész
K	1.50	3.—	6.—	12.

KISS szerencséje **NAGY**

E hirdetés rovatban minden szöveges beiktatása közönséges peit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fillérrel fizetendő

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetés rovatban minden szöveges beiktatása közönséges peit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fillérrel fizetendő

Pénzszekrények
használtak és újak, rendkívül olcsó árakon kaphatók a budapesti pénzszekrényraktárban. Budapest, V. Bálvány-utca 6/C. 283

Vadászfegyverek
gyűjtemény, részben örökségből származó egyenként is külön árban eladó. Közöttük Toplewer-kulcsu Lancaster 20 forint. Előfokú lakatszerkezetű, modern Hammerles 35 forint. Greuer-zárú, Bücksflinte 40 forint. Schnellere Mannlicher Drilling, valódi Krupp acélsővényekkel 65 forint. Winchester 35 frt. Néhány jobb revolver, mint Brauning Welodoghhammerles, ugyanitt egy Górszénképezőgép, egy perzsaszőnyeg és egy motorkerékpár nagyon olcsón azonnal eladó. IV/E. Egyetem-tér 5. szám. Radónál. 49082

Bolthelyiség
és lakások: 3 szobás azonnali kiadó. Garai-tér 14. és József-körút 66.

Vigyázzon,
ha meghűlt és vásároljon valódi Réthy-féle cukorkát 60 fillérért. 25271 sz.

Egy
lyukas billiard, karambolbetéttel olcsón eladó. Lippa vendéglős, Bia.

Parketagyár
gyönyörű és ajánlja gyártmányait. 27733

A Falkogen
tüdőbajt gyógyít, szurást, köhögést, lázat biztosan elmulaszt. Ára 3 korona. Kapható: Falk-gyógyterület, Budapest, VII. Rákóczi-tér 2. sz. 27798

Májusi
friss csemege juhurtot szállít 5 kg-os bödönökben, 6 koronáért Hegyi téglásajt kilója 1.60 korona. Hegyi juhurtgyár, Nagyszabos. (Gömör m.) Helvi képviselők kerestnek. 28508

Kendermagos
Plymautrock, sárga Orpington fajnyak, ezekből csirkék, tenyésztások eladó, árlap ingyen kapható. Miklóssy A. Nagykánizsa.

Gépészeket
cséplés idejére ugyiszintén gazdasági személyzetet, szakértelmet és józanágáért teljes felelősséget vállalok a hely adó urak részére teljesen költség és díjmentesen ajánl Krakaner Ármán Budapest, Nagymező-u. 25. Telefon 94-67.

Magánkutató iroda
Rákóczi-ut 75. Kényes megbízásokat, megfigyeléseket, nyomozásokat elvállal egy magán, mint családi ügyekben Kossa-Magyar György. Telefon 67-47. 27750

BUTOR
Érverésről, finom és egyszerű butor, hálószoba és garson szobák kárelőborteltek, gyönyörű tükör, diván, bőrszék, írósztól, poraszőnyeg és egyes darabok; Páldos B., VII. Kertész-utca 43. Király-utca sarokházban.

Jogi,
politikai szigorlatokra, alap- és államviszákra (egyesítvényekből is) Kolozsvárra, Budapestre ugyiszintén államszámvevőtanai államviszákra teljes sikerrel gyorsan, olcsón előkészíti. Jogi szeminarium, Budapest IV. Magyar-utca 3. III. em. 6. (ezelőtt Rózsa-utca 44.)

Eladó urilak.
Budapesthez 1 és fél, vasúti állomáshoz negyedóra-nyira fekvő 3 és fél holdas igen csinos belsőség, 8 szobás kényelmes urilakkal melléképületekkel, fél hold szőlővel, gyümölcsös és konyhakerttel eladó. A kertben kitűnő Artézi víz-csizm a kiadóhivatásban. 28488

Zalogcédulákat,
brilliansokat, ékszereket, aranyat, ezüstöt, platint legmagasabb árban veszek. Brilliansokért többet fizetek, mint amennyit vették. SCHILLER IZIDOR, Sip-utca 8. 27133

Nevelőnőket
német, angol, francziákat, boneokat lelkiismeretesen ajánlok, magyar okleveles nevelőnőket zene és nyelv-ismerettel sürgősen keresek. Szegheőné S. Lulza, Budapest, VI. ker., Dessewffy-utca 22. 28822

Polgari, gimnáziumi,
kereskedelmi, reál, mai gánvizsgálatra, gimnáziumi különbözetre és érettségire előkészít (nőgyeket is.) Kerekes Ignác, Budapest, VII., Garay-utca 5. II. 12/a. Válaszbélyeget kérek. 27808

Veresáfonyabefőt
BARTÁ-féle, 6 kilós postaköszvény 6.-korona FELKAI KONZERVGYÁR Felka, Szepesm. 86972

Sodronykerítések
bámulatos olcsón készít
Heizer és Társa
cég
Budapest.
VIII., Népszínház-u. 1-3

Negy egyenlítő no:
36 éves kath. zeneileg képzelt (2 jól ellátott gyermekkel) 80.000 korona készpénzgyőnyvel. 43 éves kath. özvegy, gyermektelen 80.000 korona készpénzgyőnyvel. 29 éves kath. kisasszony 10.000 korona készpénzgyőnyvel. 29 éves háztulajdonos 10.000 K. készpénzzel, mind a négyen függetlenek, térjhez óhajtanak menni. Nem anonyim ajánlatok a következő címre intézendők: Schlesinger, Berlin 18.

Villamos
világítás
szájt dynamóval, lakóházak, gazdaságok részére. Telefon és villamos cikkek árjegyzéke ingyen. Arajánlat és felvilágosítás ingyenes. Strigl és Görtner, elektromérnökök, Budapest VI., Gyár-utca 1. sz. 27855

Magánnyomozó
örv. bevezetett cég elvállal bizalmi, házassági örökségi és egyéb kényes ügyekben teendő kutatásokat, személyek, lakások üzletek feltűnés nélküli megfigyelését s elűnt egyének és nevelten levelek íróinak ki-nyomozását, bel és külföldön. Barna Libor János, Budapest, Rákóczi-ut 6. L. 15. Telefon 103-82. 28587

Butor.
1 hálószoba sima politrozott divatos 2 szekrény, 2 ágy, 2 éjjeli szekrény, 1 toilet csiszolt tükörrel. Értéke 780 frt. kapható 450 frt.-ért. Beraktározási Vállalat Veress Pálné-utca 12. I. em. (volt Zöldfa-utca.)

!!! Olcsó kölcsönök !!!
Tiszviselőkölsönt 6-6 1/2%-ra, 15-35 évre, kezesek és életbiztosítás nélkül is. Életbiztosítótól való elutasítás nem akadály. Előzetes költség nincs! Díjazás utólagos! Felzalogkölsönt 4-4 1/2%-ra, 4-62-5-05%- annuitás mellett. Másodhelyre 6 1/2%-ra. Övedekokra az érték 75%-ig. Katonatiszteknek hadnagy-tól kezdve előnyös feltételekkel. Tarcshíttel, Váitökölcsönt gyorsan és előnyösen folyósítunk. Ingatlanok erdők, bányák adásvétele Osztályorsjegyek hivatalos árban. Mindenféle bankügylet lebonyolítását elvállaljuk!! Minden felvilágosítást díjtalan!! Képviselek alkalmaztatnak! Kún és Társa bankbizományi és kereskedelmi iroda. Budapest, VI., Eötvös-utca 2. Király-utca sark. Telefon: 105-34. Válaszbélyeg. 28429

„Stenográfia“
Országos Gabelsberger gyorsíró és gépirőiskola Váczi-körút 33.
Díjtalan gépirősktatás. Havonta új gyorsírási, gépirási és kereskedelmi szaktanfolyam. Kedvezményes nyári kurzusok. Okleveles tanárok.
Beiratkozás naponta.
Váczi-körút 33.

Kolozsvári
jogtudományi és állam-tudományi szigorlatokra, államviszákra és alapviszákra igen alaposan és lelkiismeretesen készítünk elő a legrovidebb idő alatt kiprobált módszerünkkel, igen szerény díjazásért. A vizsga sikerét biztosítja 8 év óta fennálló és kiváló eredményeket produkáló intézetünk. Válatojgából speozialta tanfolyam, melyre korlátolt számban vesztünk fel hallgatókat. Csakias utólagos vizsga sikere után igen osokély díjazással. Levélbeli érdeklődésekre kimerítően válaszol Dr. Erős Vilmos, Kolozsvár, Magyar-u. 2.

WEISZ LIPÓT
Király-utca 99. szám.
TELEFON 57-01.
Pénzkölcsönt
4. 4 1/2 és 5% alapon föld-birtokra, földdelmező, fővárosi, vidéki, városi és Budapest környékén levő bérházakra I. II. III. helyen 5-70 évig törleszthető. Személyhitel tisztviselőknél gyorsan eszközöltetik.
HOFMANN JAKAB
bankbizományi iroda, Budapest, Teréz-körút 11a.

Csiz
A kontinensen a legrovidebb jód bróm gyógyfürdő. A meglepő gyógyeredményekben megvesztéses szeren jut az ásványvíz nagy radicoaktivitásának, melyet Kungyel Béla egyetemen legutóbb vizsgálatat feledestek. Megnyitás május 1-én. Számos előrendő bérház, szanatórium, gyógytár, zongora, kavóház, lawn-tennisz, tornabólák, kirándulások. Vasút-állomás, posta távirda helyben. Hivatalos orvos Dr. Kallós Jeno. Katonatisztek, Államhivatalnoknak elő és utó időnyben 50% kedvezmény. Prospektusunk szolgá a furdőigazgató P. A. Á. Ásványvíz remeolbó, havi-nálai vasúttal a furdőigazgatóknál és Hőszkny L. Kővárosi-tónál, - Budapeston

500 koronát
fizetnek annak, ki a Bartilla fogvizének használatát mellett - üvege 70 fillér - valaha ismét fogfájást kap vagy szája büzlök, Bartilla-Winkler Ede Wien 19/1. Sommergasse 1. Főraktár Budapest, Török J. Király-u. 12., Andrassy-ut 29. sz. Dr. Egger Váczi-körút 17. sz. - Kapható minden gyógyszerárban. Csakis „Bartilla fogviz“ kérendő. Hamisítások bejelentése jól jutalmaztatik

MOST JELENT MEG!
A cs. és kir. szab.
Kassa Oderbergi Vasut
személyszállító vonatának menetrendje.
Rövid útmutatóval a Tátrába Érvényes 1908. május 1-től
Ára 12 fillér.
Singer és Wolfner kiadása, Bpest, VI., Andrassy-ut 10.

FARAGO J.
műbutorraktár, kárpitos és díszítő
Bpest, Váci- utca 2.
Elfogad teljes lakberendezéseket, valamint mindenemű kárpitos- és díszítőmunkákat. 27881
Mintaraktár művészi kivitelű butorokból, francia és angol szövetekből.
Költségvetés díjmentes.

Saját gyártmányu vas-és rézbutorok
Rézagy --- 45.- frt
Vasúgy matracszal 8.50 •
Gyermekágy --- 11.50 •
Sodronyágy-betét 3.50 •
Vas- és rézbutorok gyártásában. 28046

30 korona
finom szövetből divatos fertőtöltőny vagy felöltő mérték után remek szabás és finom kivitelben. Hasal verengyszabóság. Budapest, VII. Thököly (Ösömör)-ut 3. I. em. Vidékre minták bérmentve.
30 korona
4. 4 1/2 és 5% alapon föld-birtokra, földdelmező, fővárosi, vidéki, városi és Budapest környékén levő bérházakra I. II. III. helyen 5-70 évig törleszthető. Személyhitel tisztviselőknél gyorsan eszközöltetik.
HOFMANN JAKAB
bankbizományi iroda, Budapest, Teréz-körút 11a.

BUTOROK
Diel felezetté mielt olcsón ki-Árverittanak
VII. ker., DOB-U. 22.

Fenyőborovicska
(Juniperus) BARTA-féle, 3 liter K 7.50, 4 liter K 9.- bérmentve. FELKAI KONZERVGYÁR Felka, Szepesm. 26973

Mérnökli műszereket
vez, elad, cserél, lejtme-rök, Planiméter, Teleskop Goerz-Zeiss-Triäderstb
HATSCHEK EMIL
Andrassy-ut 13.
Fiókja: Erzsébet-körút 38

Polgári árak!
Pontos kiszolgálás!!
Kitűnő szabás!
Videkre minták küldök, nagyobb rendelésnél személyesen elmegyek.

Zeliszka János
angol uri szabóterme-
BUDAPEST.
Andrassy-ut 56. I. em.
Állandó válasszák a legdivatosabb angol és bel-töldi szövetekből. -

30 forint.
Varrógépek
egy új valódi csádi Singer varrógép szakszerénytel 6 évi időtartással csakis
SINGER A.
műgépészeti Budapest, főüzlet Akácia-utca 55. Mindenemű varrógépek javítását legjutányosabb árban elvállalom. Árjegyzék ingyen.

Most jelent meg!
Isten rabjai
Regény
Írta: Gardonyi Géza
Ára fűzve 5 korona.
Ára kötve 7 korona.
Singer és Wolfner kiadása BUDAPEST, VI., Andrassy-ut 10. sz.

30 korona
finom szövetből divatos fertőtöltőny vagy felöltő mérték után remek szabás és finom kivitelben. Hasal verengyszabóság. Budapest, VII. Thököly (Ösömör)-ut 3. I. em. Vidékre minták bérmentve.

30 korona
finom szövetből divatos fertőtöltőny vagy felöltő mérték után remek szabás és finom kivitelben. Hasal verengyszabóság. Budapest, VII. Thököly (Ösömör)-ut 3. I. em. Vidékre minták bérmentve.

30 korona
finom szövetből divatos fertőtöltőny vagy felöltő mérték után remek szabás és finom kivitelben. Hasal verengyszabóság. Budapest, VII. Thököly (Ösömör)-ut 3. I. em. Vidékre minták bérmentve.

MEGHODITOTTUK A VILÁGOT!
UNDERWOOD LITHOGRAPH
GEREBEN BELA KRISTOF TER 2.

Zalogcédulákat
veszek. Elzalogosított, brilliansokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszereket 100.000 kor. költségmentesen kiváltak és teljes értéket kifizetem.
Singer Jakob
ékszerkereskedő
BUDAPEST,
Király-utca 91. szám.
Izabella-utcasarkán

ELEKTRO-MOTOROK
minden nagyságban, Al-landó nagy raktár
Laub Lipót,
BUDAPEST,
Liszt Ferenc-tér 17. sz.

Szepességi csemegék
BARTA-féle veresáfonya belőttel, malna, szamóca, csipkebogyóit, gomba- és hnskonverveket, pastetomokat ajánl a FELKAI KONZERVGYÁR Felka, Szepesmegeye. Kerjen árjegyzéket.

Fénykép-készületek
objektívét vesz, elad, cserél híres Appolo lemezek egyedül-elmaradó helye.
HATSCHEK EMIL
Andrassy-ut 13.
Fiókja: Erzsébet-körút 38.
Alapítotott 1877.
Bokkal olcsóbb, mint részlet fizetésre.

BUTOR
egyszerű és finom modern stiliusban szolid a'ak mellett kapható:
Sárkány J. butoriparosnáj
Muhely es dus raktár:
VII., Erzsébet-körút 26. sz.
Zionpálok.

Modern urasági butorok
alkalmi vétele és eladása
háló-, ebédő-, szalón-uriszoba és irodai teljes berendezések. Dus raktár szőnyegek, függönyök, terítők, csillárok, vas- és réz-butorokban.
GROSZ SANDOR és társa
Budapest, Liszt Ferenc-tér 8. sz. ezelőtt Gyár-utca.
Telefon 14-09.